

Medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

25-01-2013

Sagsnr. 13/104

Annette Budtz-

Jørgensen

Tel.: 3529 8263

E-mail: abj@regioner.dk

**Åben dagsorden møde i Danske Regioners bestyrelse fredag
den 01-02-2013 kl. 10:30**

Deltagere: Bent Hansen, Carl Holst, Ulla Astman, Steen Bach Nielsen, Vibeke Storm Rasmussen, Poul Erik Svendsen, Henrik Thorup, Per Tærsebøl, Anne V. Kristensen, Birgitte Josef- sen, Bente Lauridsen, Knud Andersen, Jens Stenbæk, Flemming Stenild, Birgitte Kjøller Pedersen

Afbud: Poul Müller, Thor Grønlykke,

Mødested: Danske Regioner
Dampfærgevej 22,
2100 København Ø

Indholdsfortegnelse

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 13/104	1
2. Godkendelse af åbent referat af møde 23-11-2012 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 13/104	3
Bilag: 1. Åbent referat af møde 23-11-2012 i Danske Regioners bestyrelse	
3. Program og dagsorden for generalforsamling 2013, sagsnr. 12/538	5
4. Forberedelse af regionsvalget 2013, sagsnr. 12/1739	9
Bilag: 1. Prime Time oplæg til bestyrelsen	
Bilag: 2. Dilemmaer til valgkampagne	
5. Opfølgning på akutjobaftalen, sagsnr. 12/2116	13
6. EU's statsstøtteregler, sagsnr. 08/1176	17
7. Etablering af uafhængig forskningspulje på medicinområdet, sagsnr. 12/422	21
Bilag: 1. Etablering af uafhængig forskningspulje på medicinområdet	
8. Kvalitetsstandarder og opfølgning på kvalitet blandt private leverandører, sagsnr. 11/1168	25
9. Innovationsstrategien - processen for INNO+, sagsnr. 12/496	29
10. Vækstteamet for sundheds- og velfærdsløsninger, sagsnr. 12/782	31

11. Indspil til regeringens vækstteam om turisme og oplevelsesøkonomi, sagsnr. 12/1079	35
Bilag: 1. Faktaark om turisme og oplevelsesøkonomi	
Bilag: 2. Indspil til vækstteam for turisme og oplevelseserhverv	
12. Opfølgning vedrørende analyse af gymnasiernes fordelingsudvalgs rolle og praksis, sagsnr. 12/1025	39
13. Høringssvar vedr. Trafikplan for den statslige jernbane 2012-2027, sagsnr. 12/1766	43
Bilag: 1. Høringssvar	
14. Høringssvar vedr. lovforslag om jordforureningsloven, sagsnr. 10/2153	47
Bilag: 1. Høringssvar	
15. Sundhedscamp 2012, sagsnr. 12/1150	51
16. Status for ny struktur på høreapparatområdet, sagsnr. 12/1136	53
17. Status vedr. forberedelse af ret til hurtig udredning, sagsnr. 11/2169	55
18. Status for den regionale væstkampagne, sagsnr. 12/704	57
19. Regionsrådspolitikere på regioner.dk, sagsnr. 12/2303	59
20. Ny organisationsstruktur i Danske Regioner, sagsnr. 13/294	61
Bilag: 1. Organisationsdiagram pr. 1. marts 2013	
21. Generelle orienteringer, sagsnr. 13/104	63
22. Orientering om emner på EU-dagsordenen, sagsnr. 13/104	67
23. Næste møde, sagsnr. 13/104	73
24. Eventuelt, sagsnr. 13/104	75

---

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 13/104

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Bilag
Ingen.

---

2. Godkendelse af åbent referat af møde 23-11-2012 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 13/104

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at referatet godkendes.*

Sagsfremstilling

-

Bilag

Åbent referat af møde 23-11-2012 i Danske Regioners bestyrelse.pdf
(1052900).

---

3. Program og dagsorden for generalforsamling 2013, sagsnr. 12/538

Gitte Schmidt

Resumé

Danske Regioners generalforsamling afholdes den 18. april 2013 i Herning Kongrescenter med deltagelse af regionsrådsmedlemmer og officielle gæster fra det politiske landskab og organisationsverdenen. Formandens beretning vil præge formiddagen mens eftermiddagen er reserveret til debat. Først debat af formandens beretning, derefter en paneldebat med ministeren for sundhed og forebyggelse, formanden for Lægeforeningen og formanden for Dansk Sygeplejeråd.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender dagsorden og det samlede program for generalforsamling 2013.

Sagsfremstilling

Danske Regioners generalforsamling holdes torsdag den 18. april 2013 i Herning Kongrescenter.

Skriftlig beretning

Den skriftlige beretning for 2012 bliver inddelt i små kapitler. Arbejdet for 2012 og visionerne for 2013 for hvert af de seks udvalg i Danske Regioner samt Europapolitisk Panel beskrives i kapitlerne. Det er udvalgs- og panelmedlemmerne, der har valgt hvilke emner, der skal berøres i hvert enkelt kapitel. Desuden kommer der et særskilt kapitel om evalueringen af kommunalreformen.

Program

10.00	Velkomst v. formanden
10.05	Velkommen til Herning v. borgmester Lars Krarup
10.10	Formandens tale
10.35	Regeringens hilsen v. statsminister Helle Thorning Schmidt
11.00	Politiske gruppemøder
13.00	Frokost
14.00	Regnskab, kontingent, valg og indkomne forslag
14.30	Debat om formandens tale og skriftlig beretning
16.00	Pause
16.30-	Paneldebat med deltagelse af sundhedsministeren, formanden for

---

17.30 Lægeforeningen, formanden for Dansk Sygeplejeråd evt. m.fl.
19.00 Middag

Den formelle dagsorden

1. Formandens velkomst
Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Regeringens hilsen til generalforsamlingen
v/statsminister Helle Thorning Schmidt
4. Regnskab og kontingent
  - a. Regnskab 2012
  - b. Kontingent 2013Bestyrelsen foreslår, at kontingentet for Danske Regioner pris- og løn-fremskrives med 1,4 % fra 21,40 kr. til 21,70 kr. pr. indbygger i regionerne pr. 1. januar 2013.
5. Indkomne forslag
6. Debat om formandens beretning og skriftlig beretning
7. Næste møde
8. Eventuelt

Indkomne forslag

Der er frist for indkomne forslag den 7. marts 2013.

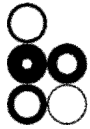
Mundtlig beretning

Formanden besvarer spørgsmål vedr. formandens beretning. Spørgsmål og kommentarer fra salen tematiseres så vidt muligt.

Paneldebat

Der er om eftermiddagen planlagt en times sundhedspolitisk paneldebat med følgende forslag til deltagere: Ministeren for sundhed og forebyggelse Astrid Krag, Lægeforeningens formand Mads Koch Hansen, Dansk Sygeplejeråds formand Grete Christensen samt Danske Regioners formandskab.

Paneldeltagerne inviteres til politisk debat om udfordringerne i sundhedsvæsenet. Der har i de senere år været en positiv udvikling i aktiviteten, produktiviteten og kvaliteten af den behandling, som leveres af de danske sygehuse. Men hvordan skal vi i de kommende år sikre stadig bedre behandling med begrænsede ressourcer? Debatten tematiseres, således at paneldeltagerne kommer til at forholde sig til 3-4 emner fra den sundhedspolitiske dagsorden, herunder nye incitamenter og styringsmodeller og hvordan der kan arbejdes målrettet efter bedre kvalitet.

Materiale

Den trykte version af program, dagsorden og skriftlig beretning fastholdes, men vil i lighed med al øvrig praktisk information, baggrundsnotater etc. være tilgængeligt elektronisk. Ligeledes vil generalforsamlingen blive live-streamet på hjemmesiden. Regnskabet for 2012 vil blive sendt til regionsrådsmedlemmerne pr. e-mail.

Lancering af udspil m.v. i forbindelse med generalforsamlingen

Der vil blive udarbejdet et oplæg til politisk udspil om sundhedsinnovation og erhvervssamarbejde til lancering i forbindelse med generalforsamlingen. Udspillet skal sætte fokus på koblingen mellem mere kvalitet for færre penge og et erhvervsmæssigt vækstpotentiale. Oplægget vil blive forelagt bestyrelsen til drøftelse på mødet den 8. marts.

Der vil endvidere blive udarbejdet en pjece, der beskriver en række eksempler på, hvordan det regionale kvalitetsarbejde har givet konkrete resultater. Pjecen er bl.a. tænkt som et bidrag til den planlagte paneldebat.

Udstillingsområde

I udstillingsområdet vil der bl.a. være fokus på regionsvalget 2013.

Bilag

Ingen.

---

4. Forberedelse af regionsvalget 2013, sagsnr. 12/1739

Gitte Schmidt

Resumé

Bestyrelsen har på mødet den 26. oktober 2012 tiltrådt beslutningen om en række aktiviteter, der skal styrke valgdeltagelsen og synliggøre regionale ansvarsområder op til regionsvalget den 19. november 2013. Regionerne har i fælleskab taget initiativ til to aktiviteter. En fælles oplysnings- og informationskampagne og en fælles web-plattform, der skal danne basis for al web-baseret kommunikation om regionsvalget. Hertil kommer Demokratiudvalgets unge-valgpakke, der er rettet mod at styrke de unges valgdeltagelse. Projektets ambition er at der afholdes 100 arrangementer på uddannelsessteder lande over. Endelig er der en igangværende dialog med Økonomi- og Indenrigsministeriet samt KL om eventuelle fælles aktiviteter i forbindelse med valget.

Nedenfor gives en status på de enkelte projekter.

Indstilling

*Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.*

Sagsfremstilling

Fælles web-baseret valgprojekt

Regionerne er gået sammen om en fælles web-plattform, der skal danne rammen om en række fælles aktiviteter op til valget – bl.a. præsentation af kandidater. Der er pr. 14. januar ansat en projektleder, der fysisk er placeret i Danske Regioners kommunikationsafdeling. Det fælles regionale web-projekt blev sendt i udbud den 8. januar med frist den 4. februar 2013. Først med valg af leverandør tages der stilling til det endelige indhold, idet der dog er lagt op til, at det fælles websystem kan indeholde følgende funktionalitet:

- Blå bog for kandidaterne
- Blogs, debatforum og kommentarmulighed på indhold
- Video-præsentation af kandidater, regionerne (samlet), de enkelte regioner og andet relevant video-indhold
- Kort med geografisk overblik over kandidaternes tilhørsforhold/bopæl
- Fakta om valget og regionerne

-
- Kalenderfunktion til oversigt over valgrelaterede arrangementer og nøgledatoer
  - Presseoversigt
  - Understøtte deling af indhold med andre sites.
  - Spil eller quiz

Forudsætningerne for websystemet er, at der kan etableres regionaliserede universer, der rummer regionale mærkesager og valgemner og spiller sammen med den enkelte regions grafiske identitet.

Fælles regional informationskampagne

Kommunikationsbureauet PrimeTime er kommet med et kreativt oplæg til den fællesregionale informations- og oplysningskampagne, der skal afvikles i tre uger op til regionsvalget den 19. november. Kampagnen er bygget op omkring en række vedkommende, genkendelige og relevante dilemmaer. Som en del af kampagnen vil der blive lavet en befolkningsundersøgelse, der skal danne grundlag for pressehistorier, der bakker kampagnens budskaber op.

Formålet med kampagnens opbygning er dels at styrke en individuel stillingtagen, kvalificere holdninger til politiske problemstillinger, engagere borgerne i regionale spørgsmål ved at oplyse dem om regionale opgaver og ansvarsområder. Den indholdsmæssige opbygning af kampagnen tager udgangspunkt i en række konkrete dilemmaer:

- Hvordan får vi mest sundhed for pengene?
- Hvordan skal vi bruge tvang i psykiatrien?
- Hvor længe skal du vente på skadestuen/akutmodtagelsen?
- Hvornår skal vi bruge den dyre medicin?
- Hvornår skal bussen køre?
- Hvor skal du gå i gymnasiet

Samt et dilemma om almen praksis.

Disse uddybes og nuanceres i en kort tilhørende tekst, hvor der også opfordres til at stemme den 19. november. I nogle formater vil dilemmaet være suppleret af en lidt mere uddybende tekst, der uddyber forudsætningerne for dilemmaet og dermed beskriver regionernes ansvarsområder. For alle kampagneelementer gælder det, at man via links eller QR-koder ledes videre til den fælles regionale web-platform, hvor man dels kan finde yderligere fakta, dels kan ledes videre til andre aktiviteter og informationer vedr. regionsvalget.

Alle regioner står som afsendere i landsdækkende medier (annoncer, radio-spots, OBS på DR, postkort, web-bannere mv.) mens kampagnen versioneres, så den enkelte region står som afsender i regionale medier. Formålet er at skabe størst mulige synergieffekter både i forhold til kampagnebudskabet gennemslagskraft og i forhold til optimering af mediaindkøb. Det fælles kampagnebudget dækker udgifter til kreativt oplæg, analyser og annoncering i landsdækkende medier, mens det er op til den enkelte region at prioritere den regionale annoncering herunder outdoor-annoncer.

Demokratiudvalgets unge-valgpakke

Demokratiudvalgets valgpakke er godt undervejs, og bliver udarbejdet i tæt samarbejde med en ny organisation YouGlobe. Den er dannet af journalister, der har som mål at hjælpe unge til at komme frem i medierne med deres egne historier og vinkler. Derfor er det også en aktiv del af initiativet, at sikre fokus på pressedækningen og den sideløbende udarbejdelse af nyheder fra møderne på skolerne. Forløbet på valgmødet bliver struktureret så kommentarer og spørgsmål kører via Facebook. Det betyder, at debatterne og initiativet formentlig får forlænget levetiden, ved at fortsætte på deltagerne sociale medier og netværk. Samtidig bliver der lagt op til at politikerne også stiller sig virtuelt til rådighed for spørgsmål. Demokratiudvalgets formand har i et brev til regionerne lagt op til, at ambitionsniveauet kunne være, at nå ud til mindst 20 skoler i hver region og dermed 100 skoler i alt. Lykkes det, vil størrelsen på initiativet også i sig selv være at så stort, at det formentlig vil vække mediernes interesse – lidt i stil med borgertopmøderne. Regionerne blev i brevet opfordret til at kontakte skolerne tidligt her i 2013.

Økonomi-og Indenrigsministeriets initiativ i relation til førstegangsvælgere

Initiativet er fortsat i en meget tidlig fase, hvor der kun er holdt et møde om sagen. Ministeriet har lagt sig fast på en model, hvor der skal skrives et formelt brev til udvalgte førstegangsvælgere fra ministeren, og eventuelt Danske Regioner, KL, og Dansk Ungdomsfællesråd(DUF) og der arbejdes videre med denne idé. I givet fald vil der formentlig – af hensyn til muligheden for at forske i effekten – blive sendt forskellige breve ud med for eksempel et neutralt budskab/ikke neutralt budskab (a la ”Du har muligheden for at stemme” eller ”Sørg nu for at stemme”).

KL

KL har taget initiativ til at undersøge muligheden for at lave en fælles landsdækkende kampagne, der sætter fokus på muligheden for at brevstemme. Kampagnen har til formål at hæve den generelle valgdeltagelse. Når der fra KL foreligger en konkret projektbeskrivelse og budget for kampagnen, vil den blive forelagt bestyrelsen.

Økonomi

Bestyrelsen bevilgede på mødet den 26. oktober 2012 1.000.000 kroner til valgaktiviteterne. Midlerne er fordelt således:

- Demokratiudvalgets ungdoms-valgpakke: 400.000 kroner.
- Fælles informationskampagne: 1.500.000 kroner. Danske Regioners andel vil være på 300.000 kroner.
- Fælles WEB-platform: 2.000.000 kroner. Danske Regioners andel vil være på 300.000 kroner.

De øvrige udgifter til den fælles informationskampagne og fælles WEB platform fordeles mellem de fem regioner efter fordelingsnøglen baseret på befolkningstallet.

Desuden blev det den 26. oktober besluttet at reservere 1.000.000 kroner af bestyrelsens pulje til yderligere initiativer i forbindelse med regionsvalget 2013.

Sekretariatets bemærkninger

Bestyrelsen vil blive holdt løbende orienteret om initiativerne.

Bilag

PrimeTime oplæg til bestyrelsen.pptx (1053786).

130125 GSC Dilemmaer til valgkampagne.pdf (1056102).

---

5. Opfølgning på akutjobaftalen, sagsnr. 12/2116

Jane Marianne Ravn

Resumé

Med aftalen om akutjob har regionerne forpligtet sig til at arbejde for at tilvejebringe 800 akutjob. Med oplægget orienteres om status for regionernes indsats.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen drøfter status for regionernes indsats for akutjob.

Sagsfremstilling

Med aftalen om akutjob fra 24. oktober 2012 har regionerne forpligtet sig til at arbejde for at tilvejebringe 800 akutjob.

Som led i aftalen om akutjob har Danske Regioner forpligtet sig til en række initiativer til igangsætning af indsatsen. Danske Regioner har gennemført alle disse initiativer, som blandt andet går på at udmønte måltallet i den enkelte region, igangsætte en indsats i hver region og etablere en løbende kommunikation med regionerne om aftalen.

I forbindelse med forberedelserne af indsatsen er der etableret et koordinerende forum på tværs af regionernes HR-funktioner og Danske Regioner med henblik på afklaring af spørgsmål og videndeling om procedurer. I dette samarbejde arbejdes der tillige på at opstille ensartede kriterier for registrering af og opfølgning på indsatsen for at tilvejebringe akutjob.

Måltallet på 800 akutjob er ved beslutning fra Danske Regioners bestyrelse blevet fordelt mellem de 5 regioner:

Tabel 1. Fordelingen af regionernes måltal på 800

	Fordeling
Hovedstaden	256
Sjælland	104
Midtjylland	184
Nordjylland	88
Syddanmark	168

Arbejdsmarkedsstyrelsen (AMS) opdaterer løbende en statistik over det akkumulerede antal opslåede akutjob. For den regionale sektor vises opgørelsen efter beskæftigelsesregion, hvorfor Hovedstaden og Sjælland er slået sammen. Seneste opgørelse viser, at der nu i alt er/har været registreret opslået 1.928 akutjob i regionerne:

Tabel 2. Akutpakken. Antal opslåede akutjob. Regional sektor, tal fra AMS

	Antal opslåede akutjob
Hele landet	1.928
Hovedstaden-Sjælland	922
Midtjylland	527
Nordjylland	85
Syddanmark	394

Kilde: Jobnet.dk

Anm.: Akutjob omfatter alene job registreret på Jobnet.dk og hvor betegnelsen "Akutjob" indgår i beskrivelsen af stillingen. Målingen viser antal opslåede akutjob på Jobnet.dk siden den 20. oktober 2012 og frem til og med den 9. januar 2013.

Herudover har Danske Regioner den 11. januar 2013 indsamlet data fra regionerne vedrørende fordelingen på faggrupper for de opslåede stillinger, jf. tabel 3 nedenfor. Grundet tidsmæssige forskydninger i registreringerne, vil resultatet ikke være helt sammenfaldende med det samlede antal i AMS' opgørelse.

Tabel 3. Opslag som akutjob fordelt på faggrupper, tal fra regionerne, 11. januar 2013

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	I alt
Læger	20	23	78	40		161
Øvrige AC	78	1	48	32	9	168
Sygeplejersker	289	54	138	170	58	709
Bioanalytikere	35	4	10	16	4	69
Fysio- og ergoterapeuter	28	3	16	18	8	73
Øvrig sundhedsfaglig MVU	39	3	17	16	8	83
Social- og sundhedsass.	6	12	8	8	5	39
Øvrig plejepersonale, KU, KVU	4					4
Pædagoger	12	3	3	30		48
Pædagogmedhjælper	0	2	1			3
Lægeseekretærer	93	8	24	43	26	194
Øvrige HK	11	5	9	17	7	49
Portører	1	3	1			5
Køkkenpersonale	10	1	9	2	1	23
Rengøringspersonale	2			4	5	11
Servicepersonale	5	6	2	22		35
Teknisk personale	5		7	5		17
Øvrige	17	9		16	12	54
I alt	655	137	371	439	143	1745

Oversigten giver et billede af en fordeling på faggrupper, hvor hovedvægten er på grupper som sygeplejersker, lægesekretærer og AC-grupper, men også af, at der i øvrigt er en bred fordeling på faggrupper.

Det skal bemærkes, at opslåede lægestillinger indgår både i opgørelsen fra AMS og i opgørelsen fra regionerne, selvom en del af disse er trukket tilbage, efter de har været opslået.

Samtidig har regionerne oplyst data vedrørende antallet af ansøgere. Tallene viser, at der på tidspunktet for opgørelsen var registreret ca. 2000 ansøgere til de opslåede akutjob med en bred fordeling på faggrupper. Det skal dog understreges, at det ikke i forbindelse med registreringen af en ansøgning er registreret, om ansøgeren kommer fra målgruppen for ordningen.

Foreløbige tal fra 4 ud af 5 regioner over indkaldte til samtale, viser, at de opslåede stillinger foreløbigt har ført til, at der er indkaldt 104 ansøgere fra målgruppen til samtale på akutjob.

For så vidt angår antal ansatte i akutjob af ansøgere i målgruppen, viser tabel 4 nedenfor, at der den 11. januar 2013 var blevet ansat i alt 43 i akutjob:

Tabel 4. Ansatte i akutjob fra målgruppen fordelt på faggruppe, tal fra regionerne 11. januar 2013

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	I alt
Læger						
Øvrige AC	1		1	4		6
Sygeplejersker	2					2
Bioanalytikere			1			1
Fysio- og ergoterapeuter						
Øvrig sundhedsfaglig MVU	2		2	1		5
Social- og sundhedsass.		2	2	2		6
Øvrig plejepersonale, KU, KVVU						
Pædagoger				1		1
Pædagogmedhjælper			3			3
Lægeseekretærer	1		1			2
Øvrige HK	2		1	2	2	7
Portører						
Køkkenpersonale						
Rengøringspersonale				2	1	3
Servicepersonale				6		6
Teknisk personale	1					1
Øvrige						
I alt	9	2	11	18	3	43

Bilag

Ingen.

---

6. EU's statsstøtteregler, sagsnr. 08/1176

Michael Koch-Larsen

Resumé

EU's statsstøttepolitik er ved at blive revideret, så nye, mere målrettede regler kan træde i kraft fra 2014. Formålet er at tilpasse statsstøttereglerne, så de på en hensigtsmæssig måde understøtter EU's vækstdagsorden Europa 2020 samtidig med, at der sikres fri konkurrence på det Indre Marked.

De regionale vækstfora behandler hvert år et stort antal projektansøgninger, hvor forholdet til EU's statsstøtteregler i hvert enkelt tilfælde skal vurderes. En række ændringer i reglerne ville kunne mindske belastningen for virksomhederne og forenkle administrationen af strukturfondene i vækstforaenes sekretariater.

Indstilling

Udvalget for Regional Udvikling indstiller,

at bestyrelsen godkender, at Danske Regioner arbejder for,

at der stadig kan udpeges yderområder i Danmark, hvor enkeltvirksomheder må støttes,

at de minimis-loftet hæves,

at reglerne for tilskyndelse for store virksomheders deltagelse i projekter forenkles, samt

at statsstøtteprocedurerne forenkles, og kontrollen fokuseres på de områder, der har en reel mulighed for at påvirke samhandlen i negativ retning.

Sagsfremstilling

Europa-Kommissionen lægger op til en revision af EU's statsstøttepolitik.

Formålet er at sikre, at statsstøttereglerne er tilpasset EU's vækstsmål, herunder at fremme bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst i et konkurrencedygtigt indre marked. Statsstøttereglerne består af 37 forskellige sæt regler. De reviderede regler skal træde i kraft samtidig med den nye budget- og strukturfondsperiode i 2014.

Danske Regioner lægger stor vægt på, at en revision af statsstøttereglerne understøtter en yderligere forenkling og smidiggørelse af den nationale og regionale administration af strukturfondsmidlerne.

EU statsstøtte

Regulering af statsstøtte til virksomheder er en del af EU's konkurrencepolitik, der har til formål at modvirke hindringer for en fri konkurrence. Statsstøttereg-

---

lerne omfatter enhver støtte, som ydes ved hjælp af offentlige midler, hvis støtten fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene. Europa-Kommissionen administrerer statsstøtterejerne.

Som udgangspunkt er al statsstøtte ulovlig, men visse former for støtte undtages. Statsstøtterejerne finder anvendelse, hvis der er tale om offentlige midler til fordel for en eller flere virksomheder, visse sektorer eller regioner, og støtten påvirker samhandlen og forvrider konkurrencen. EU har dog vedtaget en række undtagelsesregler, som vækstforaene anvender i deres sagsbehandling.

Vækstforumsekretariatene og statsstøtte

EU's statsstøtterejerne anvendes blandt andet af vækstforumsekretariatene, når de hvert år indstiller hen ved 200 regionale erhvervsudviklingsprojekter til støtte med regionens egne midler eller fra Regionalfonden eller Socialfonden. Da slutmodtageren for erhvervsudvikling er virksomheder, skal der i alle tilfælde tages stilling til, om støtten er forenelig med statsstøtterejerne, selvom støtten ikke direkte tilfalder virksomhederne.

Vækstforaene bevilger f.eks. projekter, som implicerer støtte til virksomheders uddannelse af medarbejdere, støtte til virksomheders forsknings- og udviklingsprojekter eller offentligt finansieret innovationsrådgivning for SMV'er. Der kan også være statsstøtteelementer i projekter, der involverer offentlige institutioner (f.eks. universiteter), hvis de bevæger sig ud på et konkurrencemarked.

Især tre regelsæt har betydning for de regionale bevillinger: Regionalstøtterejerne, de minimis-forordningen og gruppefritagelsen.

Regionalstøtterejerne

EU har godkendt en række områder i Europa, hvor det er lovligt at støtte enkeltvirksomheder, det såkaldte statsstøttekort. I visse geografisk afgrænsede områder er der mulighed for at støtte projekter, som ellers ikke er støtteberettigede. Der kan f.eks. ydes tilskud til enkeltvirksomheders projekter vedrørende anlægsinvesteringer, produktudvikling og konsulentbistand.

I Danmark er de særligt udpegede områder en række yderområdekommuner, Bornholm, Lolland-Falster, Langeland, Ærø, Samsø, Læsø og en række småøer. Tilsammen udgør de i alt 8,6 procent af befolkningen.

Europa-Kommissionen forsøger at begrænse områderne og har i det første oplæg lagt op til, at ordningen helt udfases i Danmark (som det eneste EU-land).

Danske Regioner vurderer, at det fortsat bør være muligt for Danmark at udpege særlige yderområder, hvor det er lovligt at støtte enkeltvirksomheder, jf. de gældende udpegninger.

De minimis-forordningen

De minimis-forordningen tillader at give op til 200.000 euro (ca. 1,5 millioner kroner) i støtte til en virksomhed, uanset formålet, inden for en 3-årig periode.

De minimis-ordningen opfattes som den mest fleksible af statsstøtteordningerne, idet den stort set ikke er aktivitetsbestemt. Derudover er de minimis-ordningen den ordning, der er mindst administrativ tung for både tilsagnsmottagere, virksomheder og programadministrator.

En forhøjelse af de minimis-loftet vurderes at ville være en betydelig forenkling af vækstforaenes strukturfondsadministration og kun have en mindre betydning for konkurrenceforvridningen.

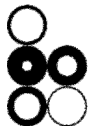
Danske Regioner har ikke lagt sig fast på en bestemt ønsket tærskelværdi, men noterer, at EU's Regionsudvalg foreslår værdien hævet til 500.000 euro (ca. 3,7 millioner kroner).

Gruppefritagelse - virksomhedstilskyndelse

Den generelle gruppefritagelsesforordning definerer en række områder inden for hvilke, der kan gives støtte, f.eks. til SMV'er, forskning, udvikling og innovation og uddannelse. Selvom der ikke er tale om direkte støtte til enkeltvirksomheder, er der alligevel tale om statsstøtte, indirekte støtte, til f.eks. forsknings-, udviklings-, uddannelses- og netværksaktiviteter, som virksomhederne får en fordel af at deltage i i forhold til virksomheder, som ikke deltager.

For de regionale vækstfora er der særligt én regel, som besværliggør erhvervsfremmeindsatsen: Reglen om tilskyndelse af store virksomheder.

En stor del af vækstforumprojekterne indeholder offentligt-privat partnerskab. Karakteristisk for disse partnerskaber er bl.a., at de private aktører i partnerskaberne ikke direkte er modtagere af de offentlige støttemidler, men derimod er deltager i aktiviteter, som modtager den offentlige støtte. Der er f.eks. tale om uddannelsesprojekter og forsknings- og udviklingsprojekter, hvor successen afhænger af store virksomheders deltagelse og ofte fungerer som trækplaster i forhold til SMV'ers deltagelse.

Hertil kommer, at en række projekter anvender redskabet klynge dannelse, hvor et større antal virksomheder samles om udvikling af produktive værdikæder. Disse klynger har ofte størst værdi for mindre virksomheder, der herigennem får adgang til viden og samarbejds muligheder. Imidlertid er klyngernes succes ofte afhængige af, at større virksomheder deltager i aktiviteterne. Store virksomheders lyst til at engagere sig i aktiviteterne vil hæmmes betydeligt, hvis de gældende dokumentationskrav ikke blødes op.

For at store virksomheder (> 250 medarbejdere) kan modtage støtte med hjemmel i den generelle gruppefritagelsesforordning, skal støtten – direkte eller indirekte – have såkaldt *tilskyndelsesvirkning*, som skal sandsynliggøres af virksomheden på forhånd. Dokumentation skal godtgøre, at kriterierne er opfyldt. Store virksomheder skal således udarbejde en dokumentation i form af en omfattende analyse af interne forhold, før de er berettiget til støtte.

Reglen medfører store administrative byrder for de store virksomheder, men også stor usikkerhed for de tilsagnsmottagere, der skal sikre, at dokumentationen bliver udarbejdet. Usikkerheden består i, at der ikke er klare, enkle retningslinjer for, hvad dokumentationen skal indeholde. Det indebærer, at der er risiko for, at kontrolmyndigheden ikke godkender dokumentationen, hvilket i yderste konsekvens kan betyde, at der kan opstå et krav om tilbagebetaling.

Støtteintensiteten for store virksomheder i den generelle gruppefritagelsesforordning er i forvejen lavere end den, der gælder for små og mellemstore virksomheder. Derfor kan man argumentere for, at det konkurrenceforvridende element i forvejen er udlignet.

Faldende eller ingen deltagelse af store virksomheder i strukturfondsprojekter vurderes at ville medføre et fald i kvaliteten af kommende strukturfondsprojekters resultater, både for så vidt angår de projekter der arbejder med forskning og udvikling og klynger og de projekter, der handler om kompetenceudvikling. Reglen om tilskyndelsesvirkning for store virksomheder bør derfor revideres eller helt afskaffes.

Sekretariatets bemærkninger

Sagen har været drøftet i Udvalget for Regional Udvikling den 30. november 2012, som indstiller sagen til beslutning i bestyrelsen.

Bilag
Ingen.

---

7. Etablering af uafhængig forskningspulje på medicinområdet, sagsnr. 12/422

Thomas Birk Andersen

Resumé

Det foreslås i regionernes medicinpolitik, at der bør etableres en uafhængig forskningspulje, som bl.a. skal bruges til at igangsætte forsøg med afprøvning af nye dyrere lægemidler overfor kendt og billigere medicin i forhold til effekt, bivirkninger og pris.

Der er på den baggrund udarbejdet et forslag til en fælles forskningspulje på medicinområdet. Puljen skal anvendes til at støtte følgende type projekter, der skal være relevante for alle regioner:

- Forsøg, hvor effekten af nye lægemidler sammenlignes med eksisterende billigere standardbehandling.
- Forsøg, hvor man undersøger, om det kan være relevant for visse patientgrupper at ophøre med lægemiddelbehandling, fordi behandlingen ikke længere har effekt.

Puljen foreslås tilført 20 millioner kroner årligt fra 2014.

Indstilling

Sundhedsudvalget samt Social- og Psykiatriudvalget indstiller, at bestyrelsen anbefaler regionerne at etablere en uafhængig forskningspulje på medicinområdet, der tilføres 20 millioner kroner årligt fra 2014 og finansieres af regionerne efter bloktilskudsnøglen.

Sagsfremstilling

Lægemiddelindustrien anvender hvert år milliarder af kroner på at forske og dokumentere i forsøg, at patienter, som behandles med virksomhedernes (nye) lægemidler, opnår en positiv effekt. Ved tilrettelæggelsen af forsøgene har hver enkelt virksomhed interesse i, at studierne falder gunstigt ud for virksomhedernes produkter. Virksomhederne gennemfører bl.a. disse forsøg overfor "placebomedicin" uden virkning eller andre mindre relevante behandlingsmetoder i stedet for at gennemføre forsøgene overfor den gældende standardbehandling.

Det betyder, at der er forsøg, som ikke gennemføres, da virksomhederne ikke har interesse i at igangsætte forsøg, som kan føre til en lavere indtjening gennem et begrænset forbrug af medicin. Der er derfor ud fra et samfundsøkon-

---

misk perspektiv behov for forskning, som er uafhængig af virksomhederne. Forskning, hvor man kan teste nye lægemidlers effekt og bivirkning op mod eksisterende lægemidler.

Der følger af regionernes medicinpolitik fra 2011, at der bør etableres en uafhængig forskningspulje, som bl.a. skal anvendes til at igangsætte forsøg med afprøvning af nye dyrere lægemidler overfor kendt og billigere medicin.

Sekretariatet har udarbejdet et oplæg, hvori det foreslås, at regionerne etablerer en fælles uafhængig forskningspulje på medicinområdet, som skal kunne anvendes til at støtte forsøg, som har betydning for alle regioner.

Puljen skal anvendes til at støtte projekter, som det dels enten forventes kan øge kvaliteten i lægemiddelbehandlingen, eller hvor det dels forventes, at der er et besparelspotentiale. For eksempel:

- Uafhængige randomiserede kliniske forsøg, hvor effekt af nye lægemidler sammenlignes med eksisterende billigere standardbehandling.
- Forsøg, hvor man undersøger, om det kan være relevant for visse patienter (patientgrupper) at ophøre med lægemiddelbehandling, fordi behandlingen ikke længere har effekt.

Det foreslås, at Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS) tages med på råd omkring udvælgelsen af relevante områder.

Rent praktisk foreslås det, at Danske Regioner efter at have modtaget input fra RADS én gang årligt beder regionerne om at indstille projektforslag til puljen. Projekterne forelægges for en faglig arbejdsgruppe med én repræsentant fra hver region, som gennemgår og vurderer projekterne. Projekterne forelægges herefter for en styregruppe bestående af relevante direktører fra regionerne, som foretager den endelige udvælgelse af de projekter, der skal tilføres midler fra puljen.

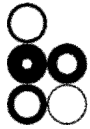
Ordningen foreslås evalueret efter en 4-årig periode.

Økonomi

Det foreslås, at den fælles forskningspulje tilføres 20 millioner kroner årligt fra 2014.

Finansieringen fordeles mellem regionerne efter bloktilskudsnøglen.

Sekretariatets bemærkninger

Sundhedsudvalget og Social- og Psykiatriudvalget behandlede sagen på deres møder den 11. januar 2013.

Bilag

Etablering af uafhængig forskningspulje på medicinområdet (1053345).

---

8. Kvalitetsstandarder og opfølgning på kvalitet blandt private leverandører, sagsnr. 11/1168

Lars Oxlund Christoffersen

Resumé

Bestyrelsen har sat en kvalitetsdagsorden for sundhedsvæsenet. Denne dagsorden vedrører også private sygehuse og klinikker under det udvidede frie sygehusvalg og de udvidede rettigheder i psykiatrien. I arbejdet med kvalitetsdagsordnen skal der besluttes hvilke akkrediteringsstandarder, der skal benyttes i forhold til de private sygehuse og klinikker, der har aftaler med Danske Regioner.

Indstilling

Sundhedsudvalget indstiller,

at bestyrelsen tiltræder, at alle private leverandører under det udvidede frie sygehusvalg og de udvidede rettigheder i psykiatrien skal akkrediteres efter akkrediteringsstandarderne for sygehuse. Dette betyder, at man som privat leverandør ikke i stedet kan vælge at blive akkrediteret efter akkrediteringsstandarder for speciallæger.

Sagsfremstilling

Der er behov for stillingtagen til, hvilke akkrediteringsstandarder der fremover skal gælde for private leverandører, der har en aftale vedrørende det udvidede frie sygehusvalg og de udvidede rettigheder i psykiatrien.

Danske Regioners nuværende krav er beskrevet i kontrakten med de private leverandører: *"Leverandøren skal – når tilbudt – aktivt arbejde for at blive omfattet af Den Danske Kvalitetsmodel."* og *"Når leverandøren tilbydes tilslutning til Den Danske Kvalitetsmodel, indebærer dette, at de pågældende private sygehuse og klinikker skal søge akkreditering af IKAS - Institut for Kvalitet og Akkreditering i Sundhedsvæsenet -efter sygehusstandarderne i Den Danske Kvalitetsmodel (DDKM)."*

Danske Regioner har konstateret, at der sker overtrædelser af de kvalitetskrav, der er fastsat i kontrakterne med de private leverandører. Disse brud på kvalitetskravene kan i sidste ende føre til hel eller delvis opsigelse af kontrakten i stil med andre brud på kontrakten.

De 20 største private hospitaler og klinikker er allerede akkrediteret efter sygehusstandarder, og flere er i gang. Der er imidlertid nogle private hospitaler og klinikker, der nu stiller spørgsmål ved kravet om, at man skal akkrediteres efter sygehusstandarderne. De mener, at da IKAS er ved at udarbejde en model for akkrediteringsstandarder for praktiserende speciallæger, bør de kunne vælge denne i stedet.

Den nye version 2. af akkrediteringsstandarder for sygehuse under DDKM træder i kraft den 1. januar 2013. Denne standard er mere fleksibel og har mere endtydige indikatorer end version 1. Blandt andet tages ikke-relevante områder ud, således at den enkelte akkreditering tilpasses det enkelte privathospital eller klinik. Det betyder blandt andet, at mindre klinikker typisk ikke vil skulle måles på så mange indikatorer, som store privathospitaler, der dækker flere specialer, har patienter indlagt og har eget laboratorium. I IKAS vurderingsprincipper omtales disse som ikke-relevante indikatorer.

Selv om den nye akkrediteringsstandard for sygehuse således er enklere og mindre omfattende end den hidtidige, vil der formentlig være nogle private leverandører, der vælger at opsiges deres aftale, hvis det fastholdes, at akkrediteringen skal ske efter standarder for sygehuse.

På nuværende tidspunkt er 85 af de 199 aftaler under det udvidede frie sygehusvalg indgået med praktiserende speciallæger. De praktiserende læger udgjorde i 2011 imidlertid kun 8 procent af den samlede omsætning blandt private leverandører på udbud og det udvidede frie sygehusvalg. De 64 millioner kroner, som de praktiserende læger omsatte for under det udvidede frie sygehusvalg, svarer til ca. 2 procent af den samlede omsætning under speciallægeoverenskomsten, som er deres primære opgavefelt.

IKAS drøftede spørgsmålet om valg af akkrediteringsstandarder for private leverandører under det udvidede frie sygehusvalg på bestyrelsesmødet den 22. november 2012. Bestyrelsen vurderede, at patienten bør kunne forvente, at der stilles de samme krav til kvaliteten i offentligt og privat regi.

Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker (BPK) bakker op om, at private leverandører, der har skrevet under på at lave sygehusbehandling, akkrediteres efter standarder for sygehuse. Senest på et forhandlingsmøde om kvalitet onsdag den 28. november 2012, hvor BPK's formandskab deltog.

Danske Regioner har i øvrigt aftalt med BPK, at de leverandører, der er akkrediteret under DDKM, som udgangspunkt ikke vil blive bedt om dokumentation

---

for de samme krav, som findes både i DDKM og kontrakten vedr. det udvidede frie sygehusvalg. Der er her tale om 26 af de 48 kvalitetskrav, der er i kontraktens kvalitetsbilag. Laver Regionernes Kvalitetsorganisation en undersøgelse af et af disse krav, så anmoder man som hovedregel ikke de private leverandører, der er akkrediteret af IKAS, om denne dokumentation.

Baggrund: Tilsyn og kvalitetsorganisationer ift. private leverandører

Regionerne har et ansvar for at følge op på kvaliteten af sundhedsydelserne. Det gælder også de ydelser, der leveres af private under det udvidede frie sygehusvalg og de udvidede rettigheder for psykisk syge. Dette har Rigsrevisionen også påpeget i 2008, hvor regionernes manglende håndtering af kvalitet i forbindelse med køb af sundhedsydelser fra private leverandører blev kritiseret.

Kritikken har Danske Regioner imødegået ved bl.a. at stille krav om akkreditering i forhold til DDKM og ved oprettelsen af Regionernes Kvalitetsorganisation. Efterfølgende er det lovmæssigt besluttet, at Sundhedsstyrelsens tilsyn skal have en mere proaktiv rolle og over en periode på 3 år aflægge tilsyn hos private leverandører.

Regionernes Kvalitetsorganisations opgave er at følge op på kvaliteten af de sundhedsydelser, de private hospitaler og klinikker leverer under reglerne for det udvidede frie sygehusvalg og de udvidede rettigheder i psykiatrien. Det er en midlertidig organisation, som får bevilling fra år til år, og evalueres løbende. Når Sundhedsstyrelsens nye tilsyn og DDKM dækker samtlige private leverandører, vil kvalitetsorganisationen kunne ændres eller afvikles. På nuværende tidspunkt har Sundhedsstyrelsens nye tilsyn endnu ikke aflagt det første tilsynsbesøg hos privat hospitaler og klinikker, og kun 20 af de 199 private leverandører, som Danske Regioner har aftale med, er indtil nu akkrediteret under DDKM.

Regionernes kvalitetsopfølgingsinitiativer og kravet om akkreditering har medført, at op mod hver tiende aftale er opsagt. Primært på private leverandørers eget initiativ. Herunder aftaler med nogle af de private sygehuse og klinikker, der på det seneste har været omtalt i pressen.

For at sikre, at IKAS, Sundhedsstyrelsens tilsyn og Regionernes Kvalitetsorganisation ikke foretager samme kvalitetskontrol, afholdes der løbende koordinerende møder med IKAS og Sundhedsstyrelsens tilsyn. Danske Regioner har på nuværende tidspunkt indbudt IKAS, Sundhedsstyrelsens tilsyn og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse til et dialogmøde med henblik på koordinering af kvalitetsindsatsen overfor de private leverandører.

Sekretariatets bemærkninger

Bestyrelsen besluttede på sit møde 23. november 2012 at oversende sagen til videre drøftelse i Sundhedsudvalget. Sundhedsudvalget behandlede og indstillede punktet til tiltrædelse fredag den 11. januar 2013. Anne V. Kristensen støttede ikke indstillingen.

Bilag

Ingen.

---

9. Innovationsstrategien - processen for INNO+, sagsnr. 12/496

Anne Sofie Sørensen

Resumé

I forbindelse med regeringens innovationsstrategi er regionerne inviteret til at bidrage til processen INNO+, der skal resultere i et prioriteringskatalog for kommende innovationsinvesteringer. Det foreslås, at regionerne og Danske Regioner udarbejder et fælles indspil med forslag til temaer i prioriteringskataloget for at opnå størst mulig gennemslagskraft.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender, at der udarbejdes et fælles regionalt indspil til INNO+.

Sagsfremstilling

Regeringen lancerede kort før jul 2012 den nationale innovationsstrategi ”Danmark – Løsningernes land”, som lægger vægt på at bruge innovationspolitikken til at finde løsninger på globale samfundsudfordringer gennem en mere efterspørgselsorienteret innovationspolitik, styrket videnudveksling og innovationskompetencer i uddannelserne.

Som led i disse bestræbelser har Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser tilrettelagt en proces ved navn INNO+. Her skal en bred kreds af interessenter identificere de fremtidige innovationssatsninger. Arbejdet vil resultere i et inspirations- og prioriteringskatalog, som skal danne grundlag for kommende innovationsinvesteringer.

INNO+ er opdelt i fem overordnede visionsområder:

- A. Et samfund med grøn økonomi,
- B. Et samfund med sundhed og livskvalitet,
- C. Et højteknologisk samfund med innovationskapacitet,
- D. Et effektivt og konkurrencedygtigt samfund,
- E. Et kompetent samfund med sammenhængskraft

Regionerne er inviteret til at bidrage til arbejdet med at konkretisere disse visionsområder. I første omgang drejer det sig om at pege på, hvilke indsatsområder, under de 5 temaer, hvor Danmark/regionerne har særlige styrkepositioner i forhold til at udvikle teknologiske løsninger på samfundsmæssige udfordringer. Med henblik på at sikre størst mulig gennemslagskraft udarbejdes et samlet

---

indspil fra regionerne og Danske Regioner. Indspillet vil tage udgangspunkt i de regionale styrkepositioner og geografiske specialiseringer i udpegningen af de mest perspektivrige indsatsområder.

Det drejer sig både om indsatser inden for sundhedsområdet, herunder indsatsområder som velfærdsteknologi, logistikløsninger og kommercialisering, og indsatser inden for erhvervsmæssige styrkepositioner. De erhvervsmæssige styrkepositioner vedrører eksempelvis energieffektiviseringer, grøn omstilling, intelligente trafikløsninger og øget automatisering.

Bilag

Ingen.

---

10. Vækstteamet for sundheds- og velfærdsløsninger, sagsnr. 12/782

Kenneth Hirsch Sørensen

Resumé

Vækstteamet for sundheds- og velfærdsløsninger har udarbejdet 15 anbefalinger, der skal sikre grundlaget for en fortsat positiv erhvervsudvikling på sundheds- og velfærdsområdet til gavn for vækst, velfærd og jobskabelse. Halvdelen af anbefalingerne vedrører området 'Et velfungerende og udviklingsorienteret hjemmemarked'.

Regionerne er en væsentlig samarbejdspartner i forhold til at udmønte en række af anbefalingerne. En styrket indsats kan understøtte det arbejde, der allerede er godt i gang i regionerne.

Regeringen vil udarbejde en vækstplan som opfølgning på de 15 anbefalinger. Planen forventes lanceret i april måned 2013.

Indstilling

Udvalget for Sundhedsinnovation og Erhvervssamarbejde indstiller, at foreningen, med udgangspunkt i de 15 anbefalinger, søger indflydelse på regeringens kommende handlingsplan for området, herunder at området indgår i de kommende vækstpartnerskabsaftaler samt at foreningen inddrager anbefalingerne i udarbejdelsen af en kommende sundhedserhvervspolitik med fokus på innovation, der skaber vækst og bedre løsninger.

Sagsfremstilling

Regeringen har nedsat otte vækstteams, herunder et vækstteam om Sundheds- og Velfærdsområdet.

Vækstteamet for Sundheds- og Velfærdsløsninger har udarbejdet 15 anbefalinger, der forventes offentliggjort ultimo januar måned 2013. Regeringen vil efterfølgende udarbejde en vækstplan som opfølgning på vækstteamets anbefalinger. Denne plan forventes offentliggjort i april måned 2013.

Danske Regioner deltog på de to dialogmøder, vækstteamet inviterede til, og næstformanden for Danske Regioner, Carl Holst, er medlem af vækstteamet.

Vækstteamet vurderer, at særligt to forhold har betydning for den fremtidige vækst. For det første skal Danmarks unikke styrkeposition inden for lægemiddelindustrien fastholdes og udvikles. For det andet skal nye eksportmuligheder udvikles gennem nye markeder på sundheds- og velfærdsområdet, hvor viden og erfaring i dag er indlejret i den offentlige sektor. Derfor skal der åbnes for et styrket offentlig-privat samarbejde om udvikling og drift, så private virksomheder kan tilegne sig og kommercialisere denne viden, samtidig med at de bidrager til en mere effektiv opgaveløsning.

Vækstteamets anbefalinger

Vækstteamet har udarbejdet anbefalinger og forslag til konkrete initiativer inden for fire hovedområder;

Bedre rammer for forskning og udvikling:

1. National strategi for adgang til danske sundhedsdata.
2. Styrkede rammer for offentlig-privat samarbejde om klinisk forskning.
3. Høj prioritering af forskning og uddannelse på sundheds- og velfærdsområdet, herunder fortsat prioritering af offentlige investeringer i sundheds- og velfærdsforskning, styrket samarbejde om ph.d.-uddannelser samt at universiteterne skal prioritere proof-of-concept-midler.

Styrket indsats for kapital og vækstvirksomheder:

4. Øget kommercialisering af viden, herunder højst én teknologioverførselseenhed i hver region med et styrket kompetenceniveau samt ledelsesmæssigt fokus på kommercialisering af viden.
5. Bedre rammevilkår for vækstvirksomheder, herunder genindførsel af ubegrænset underskudsfremførsel, redesign af innovations- og iværksætterindsatsen samt fortsat gode vilkår for erhvervsdrivende fonde.

Et velfungerende og udviklingsorienteret hjemmemarked:

6. Sundhedspolitik skal ses i sammenhæng med erhvervspolitik. Sundhedspolitikken skal i højere grad fokusere på de erhvervs- og vækstmæssige konsekvenser og perspektiver og ikke kun sundhedsfaglige hensyn.
7. Styrket offentlig-privat samarbejde om udvikling af markeder, herunder strategi for udvikling af markeder på sundheds- og velfærdsområdet, styrket business-building på sundheds- og velfærdsområdet samt fjernelse af barrierer for udvikling af markeder på det specialiserede socialområde.
8. Indkøb og implementering af innovative produkter og ydelser, herunder styrket ledelsesmæssigt fokus på udbud og indkøb som strategisk redskab til innovation, standardiseret model for business-case koncepter, øget brug af risikodeling og betalingsmekanismer samt samlet strategisk satsning på

effektivisering i de kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier. Den samlede strategiske satsning skal bygge på regionernes videndelingsprojekt og sygehuspartnerskabet mellem de regionale vækstfora og Fornyelsesfonden, så regionerne i højere grad i fællesskab udpeger strategiske satsningsområder.

9. Bedre sammenhæng mellem demonstrationsprojekter og mere fokus på udbredelse, herunder at nye udviklingsprojekter koordineres, og dokumenterede løsninger udbredes hurtigere, samt at projektscreening og -opfølgning styrkes i offentlige puljer og fonde.
10. Mere enkel og fleksibel udbudslov.
11. Styrket erhvervsmæssigt fokus i digitalisering af velfærdsområderne, herunder klare politiske målsætninger, konkrete initiativer og strategiske pejlemærker i digitaliseringsreformen af velfærdsområderne, udbygning af Danmark som afprøvningsland for telemedicin og mobile løsninger samt erhvervsmæssig udnyttelse af "Big data".
12. Bedre brug af internationale standarder, herunder fremme brugen af internationale standarder, at Danmark går foran i udviklingen af nye internationale standarder, samt at der sættes fokus på standardisering i krydsfeltet medicoudstyr og -apparater samt sundheds-it.

Offensiv udnyttelse af det internationale markedspotentiale:

13. Prioriteret og målrettet eksportfremmeindsats på sundheds- og velfærdsområdet.
14. Øget fokus på tiltrækning af investeringer på sundheds- og velfærdsområdet.
15. Markedsføring af danske styrkepositioner på sundheds- og velfærdsområdet, herunder arbejde strategisk med at fremvise danske løsninger og produkter i Danmark for et udenlandsk publikum gennem markedsføringskoncertiet samt strategisk indsats på sundheds- og velfærdsområdet for at øge omverdenens kendskab til Danmark som attraktivt uddannelses-, forsknings- og arbejdsland.

Økonomi

Vækstteamet har ikke vurderet de økonomiske konsekvenser eller effekter af deres anbefalinger, men har dog fået som præmis, at deres forslag ikke må være udgiftsdrivende.

Sekretariatets bemærkninger

Danske Regioners Udvalg for Sundhedsinnovation og Erhvervssamarbejde har behandlet vækstteamets anbefalinger på deres møde den 20. december 2012. I

---

den forbindelse bemærkede udvalget, at vækstteamets rapport mangler vurderinger af de økonomiske og vækstmæssige effekter af anbefalingerne.

Bilag
Ingen.

---

11. Indspil til regeringens vækstteam om turisme og oplevelsesøkonomi, sagsnr. 12/1079

Ole Ravnholt Sørensen

Resumé

Regeringen har nedsat et vækstteam for turisme og oplevelseserhverv. På baggrund af bidrag fra regionerne har Danske Regioner udarbejdet et udkast til indspil til vækstteamet med relevante cases og anbefalinger. Indspillet til vækstteamet fokuserer på følgende temaer: Udvikling af flere oplevelser, højere kvalitet i turismen, stærke innovative destinationer og innovative turismevirksomheder. Dertil kommer tilgængelighed, kyst og natur, historie og kulturarv, erhvervsturisme, events samt markedsføring, nye IT-platforme samt nye markeder.

Indstilling

Udvalget for Regional Udvikling indstiller,
at bestyrelsen godkender indspillet til regeringens vækstteam for turisme og oplevelsesøkonomi.

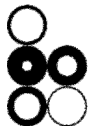

Sagsfremstilling

Regeringen har den 14. september 2012 nedsat et vækstteam for turisme og oplevelsesøkonomi. Vækstteamets formand er Dorthe Krak, adm. dir. for Arp-Hansen Hotel Group. Vækstteamet består derudover af ni ledende medarbejdere fra danske turismevirksomheder, turismeorganisationer (herunder WoCo's adm. dir. Lars Bernhard Jørgensen), analytikere mv.

En række ministerier har udarbejdet et debatoplæg til det første møde i vækstteamet. Debatoplægget beskriver bl.a. den relativt svage udvikling, som store dele af dansk turisme har gennemgået de senere år. Dette er navnlig tilfældet indenfor kystturisme og skyldes bl.a. et højt prisniveau, lav produktivitetsudvikling, vigende kvalitet i mange af vores oplevelsesprodukter sammenlignet med udlandet samt faldende søgning hertil fra nærmarkeder som det tyske og svenske. Turismen i Hovedstaden har de senere år derimod udviklet sig positivt.

Debatoplægget fokuserer også på behovet for at styrke turisternes adgang til Danmark, udvikling af højere kvalitet og attraktionskraft samt fokus på nye målgrupper og markeder.

Danske Regioner har på baggrund af bidrag fra regionerne udarbejdet et udkast til indspil til vækstteamet for turisme og oplevelsesøkonomi. Indspillet tegner et billede af regionernes rolle på turismeområdet, herunder storbyturisme, kystturisme, erhvervssturisme, krydstogt mv. Det sker via en række eksempler og casebokse, der giver eksempler på, hvordan regionerne arbejder med produkt- og oplevelsesudvikling på turismeområdet. Dernæst præsenterer oplægget 13 anbefalinger til, hvordan indsatsen for vækst og øget beskæftigelse i turismen kan styrkes gennem vækstbærende aktiviteter.

Indspillet er bygget omkring elleve temaer, der kan samles under hovedoverskrifterne: Øget attraktionskraft for dansk turisme og Regionale indsatsfelter.

Øget attraktionskraft for dansk turisme via:

1. Udvikling af flere oplevelser
2. Højere kvalitet i turismen
3. Stærke innovative destinationer
4. Innovative turismevirksomheder

Regionale indsatsfelter:

5. Transportmæssig tilgængelighed
6. Kysterne og naturen kan bruges mere aktivt
7. Historie og kulturarv tiltrækker stærke målgrupper
8. Erhvervssturisme (møder, kongresser og konferencer)
9. Events får turister til Danmark
10. Markedsføring og nye IT-platformer
11. Nye vækstmarkeder

I indspillet præsenteres afslutningsvist bud på, hvordan koordination på tværs af regionerne kan styrkes.

Indspillet om turisme og oplevelsesøkonomi er det sjette i rækken af indspil fra Danske Regioner til de i alt otte vækstteams, som regeringen har nedsat. Indspillet er udarbejdet efter samme skabelon som de tidligere udarbejdede indspil til vækstteams for Klima og energi, Det blå Danmark, Kreative erhverv, Vand, bio og miljøløsninger samt Fødevarer.

Vækstteamet for turisme og oplevelsesøkonomi skal aflevere sine anbefalinger i løbet af foråret 2013 (april-maj). Efterfølgende vil regeringen udarbejde en væksthandlingsplan, der kan styrke væksten inden for turisme og oplevelseserhvervet.

Sekretariatets bemærkninger

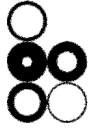
Udkast til indspil er godkendt i skriftlig høring i Udvalget for Regional Udvikling.

Bilag

Faktaark-om-turisme-og-oplevelsesoekonomi.pdf (1052975).

UDKAST - indspil til vækstteam for turisme og oplevelseserhverv - 15.01.2013.pdf (1053573).

---

12. Opfølgning vedrørende analyse af gymnasiernes fordelingsudvalgs rolle og praksis, sagsnr. 12/1025

Kenneth Hirsch Sørensen

Resumé

Ministeriet for Børn og Undervisning har gennemført en analyse af fordelingsudvalgenes rolle og praksis. I analysen konstateres det, at samspillet mellem regionsråd, forpligtende samarbejder, fordelingsudvalg og institutioner understøtter målet om at sikre et varieret udbud af uddannelsesretninger og en fornuftig kapacitetsudnyttelse. Der er en anbefaling i analysen om, at de forpligtende samarbejder og fordelingsudvalg slås sammen til et organ.

Børne- og undervisningsministeren har efterfølgende meldt ud, at der ikke er brug for lovændringer, og at de ikke vil følge anbefalingen om, at slå de to organer sammen.

Indstilling

Det indstilles,

at Danske Regioner fortsat skal arbejde for, at de forpligtende samarbejder og fordelingsudvalget slås sammen til et organ med henblik på at styrke den regionale koordinerende rolle.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den politiske aftale om indførelsen af et fleksibelt klasseloft i de gymnasiale uddannelser blev det aftalt at gennemføre en analyse af de regionale fordelingsudvalgs rolle og praksis.

Danske Regioners bestyrelse drøftede sagen den 14. juni 2012. Bestyrelsen fandt, at fordelingsarbejdet i de regionale fordelingsudvalg i dag fungerer efter hensigten, idet næsten alle elever får tilgodeset deres uddannelsesønsker, samt at foreningen skal arbejde for,

- at fordelingsarbejdet i højere grad it-understøttes
- at kapaciteten styres bl.a. via fordelingsudvalgene, så regioner og skoler i fællesskab bidrager til, at den samlede kapacitet udnyttes bedst muligt
- at udbud i yderområder kan bevares
- at der er behov for, at de erhvervsgymnasiale uddannelser indgår i de regionale fordelingsudvalg, da eleverne søger på tværs af de gymnasiale ungdomsuddannelser, samt

-
- at der lovgivningsmæssigt etableres mulighed for, at de forpligtende samarbejder og regionale fordelingsudvalg kan slås sammen til et organ.

De forpligtende samarbejder omfatter alle gymnasier og hf-kurser. De koordinerer institutionernes kapacitet, udbud af studieretninger, valgfag og elev- og kursistfordeling. Fordelingsudvalget, der omfatter repræsentanter fra Regionsrådet og de offentlige gymnasier, foretager fordelingen af ansøgere.

I analysen af fordelingsudvalgenes rolle og praksis anbefales det, at man sammenlægger fordelingsudvalgene og de forpligtende samarbejder. Dette vil dels indebære en forenkling og dels medføre, at regionerne også deltager, når der drøftes kapacitet og udbud. Hermed kan regionsrådets viden om de regionale forhold nyttiggøres i forhold til koordineringen af kapacitet og udbud. Det anbefales endvidere, at det nye organ sekretariatsbetjenes af regionen, der i dag sekretariatsbetjener fordelingsudvalgene. Analysen forholder sig ikke til, hvorvidt erhvervsskolerne bør eller ikke bør være en del af fordelingsarbejdet.

Supplerende anbefales det, at elevfordelingsarbejdet it-understøttes, og at regionerne koordinerer tidsplanerne for deres fordelingsarbejde, så samarbejdet på tværs lettes.

Danske Regioner, Rektorforeningen og GL bakkede på det afsluttende følgegruppemøde op om de forslag, der vedrørte en sammenlægning af fordelingsudvalgene og de forpligtende samarbejder. Danske Erhvervsskoler var endvidere åbne over for at deltage i fordelingsudvalgene.

På trods af disse tilkendegivelser, har ministeren meddelt, at der ikke er behov for lovændringer. Ministeriet vil i øvrigt følge op på rapporten gennem bekendtgørelsesændringer og øget information og vejledning af de involverede parter.

Baggrund

Det fremgår af den eksisterende lovgivning, at regionsrådet koordinerer den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, herunder for så vidt angår den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge og voksne i regionen. Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med alle selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere ungdomsuddannelser i regionen, bortset fra private gymnasieskoler, private studenterkurser og private hf-kurser.

Regionsrådenes koordinerende funktioner varetages i samarbejde med bl.a. de forpligtende samarbejder mellem de statslige selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til studentereksamen eller uddannelsen til højere forberedelseseksamen. De forpligtende samarbejder mellem institutionerne har pligt til i samarbejde med regionsrådene at koordinere den nævnte indsats for at sikre den fornødne bredde i udbuddet af studieretninger og valgfag og en optimal kapacitetsudnyttelse. Et forpligtende samarbejde omfatter koordineringen af institutionernes kapacitet, udbud af studieretninger, valgfag og elev- og kursistfordeling, og omfatter i øvrigt samarbejde med regionsrådet og med andre institutioner om koordinering.

Bilag

Ingen.

---

13. Høringsvar vedr. Trafikplan for den statslige jernbane 2012-2027, sagsnr. 12/1766

Johan Nielsen

Resumé

Danske Regioner har modtaget Trafikplan for den statslige jernbane 2012-27 i høring. Danske Regioner har fremsendt foreløbigt høringsvar med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse. Foreningen har bl.a. peget på, at trafikplanen bør omtale de større baneprojekter, som er skitseret i de regionale udviklingsplaner samt, at der er behov for en samlet strategisk national planlægning for hele den kollektive trafik. Dette kan f.eks. ske ved at gennemføre mere regelmæssig og forpligtende regional dialog om koordinering af den kollektive trafik mellem Trafikstyrelsen, togoperatørerne, trafikselskaber og de regionale og lokale myndigheder.

Indstilling

*Udvalget for Regional Udvikling indstiller,
at bestyrelsen godkender høringsvaret.*

Sagsfremstilling

Danske Regioner har modtaget Trafikplan for den statslige jernbane 2012-27 i høring med høringsfrist den 2. december 2012 og har fremsendt foreløbigt høringsvar med forbehold for efterfølgende politisk godkendelse. Trafikplanen er også sendt i høring i de enkelte regioner, som hver har sendt deres høringsvar til trafikstyrelsen.

Trafikplanen skal udarbejdes mindst hvert fjerde år og skal redegøre for statens overvejelser og prioriteringer for den jernbanetrafik, der udføres som offentlig servicetrafik på kontrakt med staten. Formålet med planen er at sikre en god sammenhæng i den kollektive trafik.

Denne trafikplan har fokus på at opstille et fælles planlægningsgrundlag, der kan anvendes af alle aktører inden for den kollektive trafik. Planen giver et overblik over de vigtigste kollektive trafiknet: Statslige baner, private baner, busruter og færgeforbindelser.

Derudover beskriver planen de vedtagne statslige anlægsprojekter inden for den kollektive trafik og den forventede udvikling i den statslige togbetjening samt passagerprognoser på 5, 10 og 15 årigt sigt - helt ned på stationsniveau. Planen beskriver desuden statslige projekter, som er ved at blive undersøgt.

I aftalen *En grøn transportpolitik* fra 2009 har Folketinget vedtaget en målsætning om, at den kollektive trafik skal løfte det meste af fremtidens vækst i trafikken. Planen konstaterer, at man ikke når målet med de tiltag, der er vedtaget indtil nu, men at målet forventes nået med initiativer efter 2020.

Planen beskriver med cases fra Region Nordjylland og Region Sjælland mulighederne for øget samdrift mellem DSB og privatbanerne.

Desuden beskriver planen en køreplanlægning baseret på knudepunktstankegangen. Et knudepunkt har til hovedformål at sikre den bedst mulige korrespondance i den kollektive trafik. Et knudepunkt er defineret ved, at flere tog fra begge retninger mødes i ca. samme minuttal, så der er mulighed for omstigning til mange destinationer.

Danske Regioners hørings svar er koncentreret om de overordnede regionale synspunkter, da alle regioner har indsendt deres eget hørings svar til trafikplanen.

Danske Regioner har følgende hovedsynspunkter:

- Det er en omfattende og velskrevet rapport, som indeholder en grundig beskrivelse af de jernbaneprojekter, der er besluttede eller ved at blive undersøgt.
- Danske Regioner er særligt tilfredse med, at planen beskriver det mulige samspil mellem privatbanerne og den statslige banetrafik. Alle regioner er interesserede i en større fleksibilitet mellem kørslen på statens og lokalbanernes skinner. Desuden er samordning og samarbejde mellem alle parter i den kollektive trafik helt afgørende for den kollektive trafiks funktion.
- Trafikplanen bør beskrive og forholde sig til, om Danmark kan leve op til EU's målsætninger i Transport 2050 om overflytning af passagerer og gods til banen samt til gennemførelse af EU's TEN-T projekt.
- Trafikplanen bør omtale de større baneprojekter, som er skitseret i de regionale udviklingsplaner.
- Der er behov for en samlet strategisk national planlægning for hele den kollektive trafik, som inddrager alle trafikselskaber, staten, regioner og kommuner med henblik på at styrke sammenhæng og udvikling af den samlede kollektive trafik.
- Planen lægger bl.a. op til en knudepunktstankegang og ændrede betjeningsmønstre for en række stationer. Det anbefales at gennemføre en mere regelmæssig og forpligtende regional dialog om koordinering af den kollektive trafik mellem Trafikstyrelsen, togoperatørerne, trafikselskaber og de regionale og lokal myndigheder, f.eks. ved årlige møder.

Høringsudgaven af ”Trafikplan for den statslige jernbane 2012 -2027” kan ses her:

<http://www.trafikstyrelsen.dk/DA/Kollektiv-Trafik/Trafikale-analyser/~media/DA3C24B4045F4F3483791D9D6B2419A0.ashx>

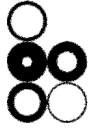
Sekretariatets bemærkninger

Trafikstyrelsen har sendt den statslige trafikplan i høring i alle regionerne og hos Danske Regioner. Høringssvaret er godkendt i skriftlig høring i Udvalget for Regional Udvikling.

Bilag

Høringssvar Trafikplan for den statslige jernbane 2012 -2027 (1040844).

---

14. Høringssvar vedr. lovforslag om jordforureningsloven, sagsnr. 10/2153

Leo Ellgaard

Resumé

Danske Regioner har fået udkast til ændring af jordforureningsloven i høring og svaret med forbehold for bestyrelsens godkendelse. Lovforslaget udvider jordforureningsopgaven med en systematisk indsats i forhold til jordforurening, der truer overfladevand. Høringssvaret beskæftiger sig ud over en række tekniske bemærkninger primært med afgrænsning af opgaven.

Indstilling

*Udvalget for Regional Udvikling indstiller,
at høringssvaret godkendes.*

Sagsfremstilling

Miljøstyrelsen har sendt forslag til ændring af jordforureningsloven i høring med høringsfrist 11. januar 2013. Sekretariatet har sendt høringssvar med forbehold for bestyrelsens behandling.

Lovforslaget beskæftiger sig ret snævert med de nødvendige ændringer af loven for at sikre, at trusler mod overfladevand og natur håndteres systematisk.

Lovforslaget bygger på aftalen med Danske Regioner om, at regionerne påtager sig den første del af opgaven inden for den nuværende ramme. Der forventes ifølge aftalen og lovforslaget anvendt 100 mio. kr. i perioden 2014 til 2020 til første del af opgaven, som består i risikovurdering af potentielle kilder til forurening af overfladevand og evt. nødvendige akutte foranstaltninger. Det fremgår af lovforslaget, at oprydningen efter 2020 også skal udføres af regionerne, men det fremgår klart, at der ikke er fundet finansiering til denne del af opgaven, og at finansieringen skal forhandles i 2019.

I høringssvaret bemærkes det, at der er tale om en væsentlig substantiel ændring af jordforureningsloven, som udvider lovens sigte til at omfatte en systematisk håndtering af forurening, der kan true overfladevand. Det tilkendegives, at Danske Regioner finder ændringen rigtig.

Det væsentligste problem i forhold til lovforslaget er afgrænsningen af opgaven. De skøn, der er lagt til grund for aftalen, gentages i bemærkningerne til lovforslaget. De pågældende skøn hviler på en grov vurdering af, hvor mange lokaliteter det vil være relevant at inddrage. Hvorvidt skønnene er realistiske vil først kunne afgøres, når Miljøstyrelsen har gennemført en række projekter,

---

og der udsendes en bekendtgørelse og vejledning om, hvordan arbejdet skal gennemføres.

Det fremhæves derfor i høringssvaret, at skønnet er Miljøstyrelsens ansvar, og at Danske Regioner ikke kan fastslå, om det er korrekt, men at skønnet er lagt til grund for aftalen om løsning af opgaven. Det nævnes herudover i høringssvaret, at det er væsentligt at opretholde en rimelig balance mellem den nye indsats og indsatsen over for grundvandet, således at grundvandsindsatsen ikke udskydes unødigt, når oprydningen af hensyn til overfladevand skal gennemføres efter 2020.

Lovforslaget udvider efter ordlyden grundvandsopgaven fra at omfatte de såkaldte indsatsområder til at omfatte alt grundvand. Indsatsområderne er i dag udtrykkeligt begrænset til områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til vandværker. Miljøstyrelsen har mundtligt tilkendegivet, at det ikke er hensigten at udvide den nuværende systematiske grundvandsindsats. I høringssvaret er det påpeget, at der er behov for at tydeliggøre, hvad udvidelsen af grundvandsopgaven indebærer, da der ellers er tale om en meget betydelig udvidelse, som ikke er forudsat i aftalen.

I lovforslaget ændres det nuværende krav om indberetning af visse oplysninger til Matrikelregisteret. I stedet for at indberette til Matrikelregisteret skal der indberettes til "et digitalt offentligt register". Det fremgår at lovbemærkningerne, at der tænkes på Danmarks Miljøportal. I høringssvaret støttes denne ændring, dels fordi det er en administrativ lettelse, dels fordi det vil være lettere for borgerne, at alle oplysninger om jordforurening fremgår af samme register. Ændringen kan tænkes at medføre nogen modstand fra erhvervsorganisationer, der beskæftiger sig med ejendomshandel. De plejer at finde oplysningerne i Matrikelregisteret og kan frygte, at det bliver vanskeligere at finde oplysningerne. Det er imidlertid en frygt, der ikke bør stå i vejen for ændringen, dels fordi de pågældende allerede i dag enten slår op i Miljøportalens register eller spørger regionen, dels fordi der allerede i dag udvikles systemer, som på tværs af relevante registre henter oplysninger til brug for ejendomshandler.

For at håndtere en grundvandsforurening er det i dag en betingelse for regionerne, at forureningen kan henføres til en konkret punktkilde. Denne binding til en punktkilde ophæves i nogle ganske få, formentlig uhyre sjældent forekommende tilfælde. I høringssvaret foreslås det, at bindingen ophæves for alle grundvandsforureninger, som efter deres karakter må stamme fra en punktkilde. Der findes tilfælde, hvor den konkrete punktkilde ikke kan findes, eller hvor det tager meget lang tid at lokalisere den. I sådanne tilfælde kan det lov-

---

teknisk være meget vanskeligt eller umuligt at håndtere grundvandsforureningen på en hensigtsmæssig måde.

Udover det nævnte indeholder høringssvaret nogle tekniske bemærkninger og forslag, der har til formål at forenkle loven og/eller administrationen.

Fakta om høringen kan findes på nedenstående link.

<https://bdkv2.borger.dk/Lovgivning/Hoeringsportalen/Sider/Fakta.aspx?hpid=2146004104>

Sekretariatets bemærkninger

Sagen har været i skriftlig høring i Udvalget for Regional Udvikling.

Bilag

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om forurennet jord (1051643).

---

15. Sundhedscamp 2012, sagsnr. 12/1150

Birgitte Harbo

Resumé

Danske Regioner og KL afholdte den 5. - 6. december 2012 en fælles Sundhedscamp.

De 70 deltagere fra regioner, kommuner, ministerier og styrelse, de faglige organisationer, universiteter og patientforeninger fik til opgave at tegne billedet af det bedst tænkelige forløb for en række konkrete borgercases.

Alle deltagerne var optaget af at præsentere et sundhedsvæsen, hvor borgernes og pårørendes ønsker og ressourcer er omdrejningspunktet for samarbejdet.

Formandsskabet i Danske Regioner og KL vil mødes i starten af 2013 og drøfte eventuelle aktiviteter som opfølgning på campen.

Sundhedscampen vedrører det strategiske projekt "Samarbejde om sundhed", som bestyrelsen godkendte på sit møde den 24. august 2012.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen tager orienteringen om Sundhedscamp 2012 til efterretning.

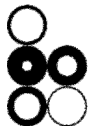
Sagsfremstilling

Den 5.-6. december 2012 havde Danske Regioner og KL inviteret til en 24-timers sundhedscamp om det hele og sammenhængende sundhedsvæsen.

Sundhedscampen vedrører det strategiske projekt "Samarbejde om sundhed", som bestyrelsen godkendte på sit møde den 24. august 2012.

De 70 deltagere, heriblandt politikere og direktører fra regioner og kommuner og deltagere fra ministerier og Sundhedsstyrelsen, faglige organisationer, universiteter, og patientforeninger, var samlet for at drøfte, hvordan regioner og kommuner kan blive bedre til at samarbejde.

Campen blev skudt i gang af Astrid Krag med kendingsmelodien til tv-serien "24 timer", hvor hovedrolleindehaveren Kiefer Sutherland i løbet af 24 timer skal forsøge at forhindre et terrorangreb. Efter ministerens indlæg blev der vist en film med fire patienter, som beskrev, hvad der var vigtigt for dem i sundhedsvæsenet.

Deltagerne blev allerede indledningsvis delt op i syv grupper. Hver gruppe fik til opgave at arbejde med en konkret borgercase med enten en eller flere kroniske sygdomme, ældre medicinske patienter eller psykisk sygdom i svær eller moderat grad. Opgaven bestod i at tegne billedet af det bedst tænkelige forløb for den case, de arbejdede med, og hvilke strategier og principper for samarbejdet, der i så fald skal gælde i sundhedsvæsenet.

Undervejs var der et inspirationsoplæg fra Peter Emmerich fra Implement, der fortalte om samarbejdsmodeller fra udlandet.

De enkelte grupper fik hen på eftermiddagen den første dag desuden mulighed for at teste deres forslag for et sparringspanel bestående af Peter Emmerich fra Implement, Erik Riskjær fra Region Midtjylland og Vivian Buse fra Københavns Kommune. Panelet bidrog med henholdsvis et strategisk perspektiv, et patientperspektiv og et praktisk perspektiv.

Ved slutningen af konferencen fremlagde de syv arbejdsgrupper deres forslag. Kendetegnende for grupperne var, at alle havde anlagt et stærkt patientperspektiv. Hvad skal der til for at (det hele menneske og) den enkeltes ønsker, ressourcer og behov bliver omdrejningspunktet for hele forløbet?

Alle strategier havde således fokus på at inddrage patienter og pårørende blandt andet i forhold til at definere kvalitet og effekt af sundhedsvæsenets tilbud. Grupperne præsenterede også forslag til at styrke vidensdelingen og det tværfaglige samarbejde på tværs af sektorer med klare og forpligtende aftaler, fælles standarder og faglige retningslinjer og fælles kompetenceudvikling. Tidlig opsporing og forebyggelse blev også nævnt mange gange. Stemningen på campen var positiv og gav grundlag for en konstruktiv dialog med KL.

Sekretariatets bemærkninger

Danske Regioner og KL har aftalt at holde et politisk møde som opfølgning på campen i starten af det nye år. Danske Regioner vil lægge op til, at der bliver udarbejdet et fælles papir om campens resultater og med forslag til opfølgende aktiviteter.

Bilag

Ingen.

---

16. Status for ny struktur på høreapparatområdet, sagsnr. 12/1136

Christina Carlsen

Resumé

Lovforslaget om ny struktur på høreapparatområdet, som medfører, at regionerne får det fulde finansierings- og myndighedsansvar for området, blev vedtaget den 19. december 2012. Ændringerne trådte i kraft 1. januar 2013, og der arbejdes derfor nu på implementering af loven.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

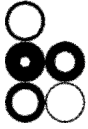
Sagsfremstilling

Status

Regionerne arbejder lige nu med implementering af den ny struktur på høreapparatområdet. Der er nedsat en implementeringsgruppe med repræsentanter fra alle regioner med henblik på sparring og videndeling i relation til problemstillinger, praktisk organisering m.v. Det næste møde i implementeringsgruppen er fastlagt til den 23. januar 2013, og der vil på baggrund heraf blive givet en opdateret status til kredsen.

Regionerne har tilsluttet sig, at regionerne umiddelbart indtræder i de rammeaftaler vedr. høreapparater, der er udviklet for kommunerne i regi af Amgros, så de kan forlænges ud over 1. januar 2013. Derudover skal der – i regi af Amgros – iværksættes et nyt udbud vedr. levering og distribution af høreapparatbatterier, idet den nuværende aftale udløber ved årets udgang. I perioden indtil en ny aftale er på plads 19. marts 2013, har Amgros bedt den nuværende leverandør om en forlængelse af aftalen på uændrede vilkår, hvilket leverandøren har indvilliget i. Det vil i overgangsperioden betyde, at borgeren skal rekvirere batterier direkte hos leverandøren, som er en af modellerne i den nuværende aftale, ligesom enkelte regioner midlertidigt har en aftale med kommunerne om, at kommunerne kan indkøbe batterier på regionens regning, så kommunerne kan fortsætte udlevering af batterier de for borgerne vante steder.

Implementeringen er præget af, at lovgivning, bekendtgørelse m.v. ikke er specielt præcis i forhold til eksempelvis afgrænsningen mellem forbrugsvarer og hjælpemidler og dermed skillelinjerne mellem det regionale og kommunale finansieringsansvar i forhold hertil. Derudover er det noget uklart, hvad der er indeholdt i høreomsorgen, som fortsat er et kommunalt ansvar. Danske Regioner følger løbende op på de fortolkningsmæssige spørgsmål, og vil snarest mu-

---

lig sætte et møde i stand med Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse med henblik på en afklaring af disse spørgsmål.

I den forbindelse kan det oplyses, at den arbejdsgruppe vedr. faglige kriterier for høreapparatbehandling, der blev nedsat i regi af Sundhedsstyrelsen som resultat af rapporten; ”Kulegravning af høreapparatområdet” med det formål at se på mulighederne for at stramme tilkendelseskriterierne, har udsat deres sidste møde til den 25. januar 2013.

Endelig udestår der en afklaring af, hvordan det sikres, at regionerne får de nødvendige data fra kommunerne, herunder særligt vedr. udleveringstidspunkter.

På længere sigt

Lovforslagets nedsættelse af tilskuddet til erhvervelse af høreapparat hos privat leverandør forventes at give et øget pres på de offentlige audiologiske afdelinger og vil derfor betyde, at det er nødvendigt at udbygge kapaciteten. Dette kan eksempelvis ske via udvidelse af kapaciteten på de audiologiske afdelinger, via udbud eller via lokale aftaler i øvrigt. Det betyder sandsynligvis også, at det nuværende antal uddannelsespladser for audiologiassistenter ikke er tilstrækkeligt.

Det vil derfor på længere sigt være hensigtsmæssigt at udarbejde en samlet regional strategi for høreapparatområdet, herunder eksempelvis i forhold til understøttelse af den forventede patienttilgang til de offentlige klinikker, kvalitets- og udgiftskontrol m.v.

Bilag

Ingen.

---

17. Status vedr. forberedelse af ret til hurtig udredning, sagsnr. 11/2169

Thomas Ibsen Jensen

Resumé

Fra 1. september 2013 indføres der for somatiske patienter, der er henvist til udredning på sygehus, en ret til udredning inden for 1 måned. Hvis det ikke er fagligt muligt at udrede patienten inden for 1 måned, udarbejdes der i stedet en udredningsplan for patienten. Der gives i dagsordenspunktet en kort orientering om status for arbejdet med implementering af udredningsretten.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Regional baggrundsgruppe vedr. udredning og behandling

Der er i regi af sundhedsdirektørkredsen nedsat en tværregional baggrundsgruppe, som har til opgave at koordinere og udveksle viden om regionernes håndtering af de nye patientrettigheder. Baggrundsgruppen kan desuden belyse og fremlægge forslag til fælles løsninger på de udfordringer, som gør sig gældende i den forbindelse. Baggrundsgruppen er inddraget i de initiativer og processer, som skitseres i det følgende.

Forebyggelse af flaskehalse i forbindelse med ret til hurtig udredning

Baggrundsgruppen følger aktuelt regionernes arbejde med den differentierede ret til udvidet frit sygehusvalg. Gruppen er derudover i gang med at belyse, hvilke udfordringer der kan være i forbindelse med retten til hurtig udredning. Gruppen drøfter bl.a. på hvilke områder der kan være kapacitetsproblemer og hvordan regionerne kan forebygge flaskehalse i udredningsforløbene.

Dialog med Patientombuddet

Danske Regioner og personer fra den regionale baggrundsgruppe har i januar holdt møde med Patientombuddet. Formålet var bl.a. at få et billede af, hvilke former for dokumentation, som Ombuddet forestiller sig at lægge vægt på ved klagesager, som omhandler de nye patientrettigheder. Det er i den sammenhæng væsentligt at få belyst, hvad der bør indgå i journalen, i udredningsplanen m.v.

Monitorering af de nye patientrettigheder

Det forventes, at Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse i løbet af januar vil invitere Danske Regioner til drøftelser om en model til monitorering af de nye

---

patientrettigheder. Den regionale baggrundsgruppe vil blive inddraget i processen. Udgangspunktet er, som det også var forståelsen ved økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner, at monitoreringen dels skal give et retvisende billede dels er administrativt let håndterlig og så vidt mulig bygge på eksisterende registreringer.

Bilag

Ingen.

---

18. Status for den regionale vækstkampagne, sagsnr. 12/704

Anne Sofie Sørensen

Resumé

Gennem indspil til vækstteams, en konference i samarbejde med Dansk Erhverv, en presseindsats og en interessentdialog er der skabt opmærksomhed om den regionale vækstindsats. Fremadrettet er der mulighed for at gøre vækstkonferencen til en tilbagevendende begivenhed i et større partnerskab. Der er endvidere lagt op til en optrapning af interessentdialogen i den kommende periode, hvor der bl.a. planlægges et møde med erhvervs- og vækstministeren.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen besluttede den 11. maj 2012 at iværksætte en regional vækstkampagne. Kampagnen har bestået af fire spor: 1) Indspil til regeringens vækstteams, 2) Vækstpolitisk konference, 3) Presseindsats, 4) Interessentdialog.

1. Indspil til regeringens vækstteams

Der er foreløbigt udarbejdet indspil til fem vækstteams: Det Blå Danmark, Kreative Erhverv og Design, Vand, Bio og Miljøløsninger, Klima og Energi samt Fødevarer. Det sjette indspil til vækstteamet for turisme er desuden på vej, og et indspil til det netop nedsatte vækstteam for IKT og Digitalisering kan også forventes. Indspillene er sendt til en bred skare af interessenter foruden medlemmerne af de relevante vækstteams.

Indspillene har medført flere positive tilbagemeldinger, og der har været stor interesse for dem i ministerierne og Danmarks Vækstråd. Med indspillene er der dannet et udgangspunkt for en interessentdialog (se punkt 4), og der er lagt op til en række bilaterale samarbejder. Regionerne vil blive inddraget, når de konkrete vækstplaner skal føres ud i livet, bl.a. via vækstpartnerskabsaftalerne.

2. Vækstpolitisk konference

Det andet spor i kampagnen var en konference, som satte fokus på den regionale vækstindsats. Konferencen blev holdt i samarbejde med Dansk Erhverv den 23. oktober 2012 på Børsen. Arrangementet var med knap 200 deltagere godt besøgt, og der var også stor opbakning fra oplægsholdere og paneldeltagere. Konferencen blev endvidere godt modtaget blandt flere interesseorganisationer.

Dansk Erhverv har foreslået at gøre det til en årlig tilbagevendende begivenhed, og også DI har udtrykt ønske om at være med i en fælles konference en anden gang.

Et perspektiv for 2013 kunne være en vækstkonference i et partnerskab med vækstforaenes repræsentanter. Konferencen kan sætte spot på, hvad vækstforaene har opnået, og hvad der forventes af den nye strukturfondsperiode.

3. Presseindsats

Kampagnens presseindsats har handlet om at få rettet opmærksomheden mod de mange områder, hvor regionerne bidrager til at skabe vækst og arbejdspladser. Dog blev strategien om en offensiv presseindsats revurderet af hensyn til den pågående evaluering og det fokus, evalueringen har haft. Indsatsen har dog alligevel medført en række positive historier, bl.a. artiklen *De regionale vækstfora består eksamen* (JP Erhverv, 13/6 2012). Fremadrettet arbejdes på en systematisk kontakt til en række relevante journalister med henblik på at få redaktionelle historier om regionernes vækstindsats.

4. Interessentdialog

Der har været en løbende interessentdialog med både ministre, folketingspolitikere og centrale embedsmænd, dels i form af møder og breve og dels i form af den kontakt, der har været i forbindelse med udarbejdelsen af vores indspil til vækstteams og afholdelsen af konferencen den 23. oktober 2012. Den mere intensive interessentdialog i forhold til politikere forventes optrappet i starten af det nye år.

Der er kort før jul sendt en invitation til erhvervs- og vækstminister Annette Vilhelmsen til et møde i starten af dette år. Det kan endvidere være hensigtsmæssigt med et møde med uddannelsesminister Morten Østergaard som opfølgning på blandt andet vækstteams og regeringens innovationsstrategi.

Bilag

Ingen.

---

19. Regionsrådspolitikere på regioner.dk, sagsnr. 12/2303

Morten Slabiak

Resumé

Birgitte Kjøller Pedersen bad på bestyrelsesmødet den 28. september 2012 sekretariatet se på brugervenligheden på regioner.dk, herunder søgefunktionaliteten, og muligheden for mere målrettet information til regionsrådspolitikerne på hjemmesiden. Sekretariatet har i forlængelse heraf igangsat en række forbedrende initiativer.

Indstilling

Det indstilles,
at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

For at øge brugervenligheden for regionsmedlemmerne på regioner.dk vil der blive etableret en "indgang" til hjemmesiden for regionspolitikere, hvor al relevant information vil blive samlet. Det kan f.eks. være information om foreningens politiske organisering, dagsordener, hørings svar og pressemeddelelser samt henvisninger til relevante aktiviteter som f.eks. generalforsamlingen, folkemødet og konferencer. Det vil ligeledes være her, at nyvalgte regionsrådsmedlemmer efter valget vil kunne finde relevante publikationer og kurser.

Dette initiativ supplerer andre tiltag, som skal forbedre brugeroplevelsen på hjemmesiden for såvel politikere som andre brugergrupper. Fra januar 2013 har hjemmesiden fået en ny og optimeret søgefunktionalitet og der er igangsat en bruger- og tilfredshedsundersøgelse af hjemmesiden, der forventes afsluttet i april 2013.

Økonomi

Udgifterne til initiativet kan afholdes inden for de nuværende rammer.

Bilag

Ingen.

---

20. Ny organisationsstruktur i Danske Regioner, sagsnr. 13/294

Katrine Tang

Resumé

Danske Regioners administrative organisation ændres fra 1. marts 2013. Organisationsændringen skal sikre bedre sammenhæng på strategiske områder og styrke den samlede politiske interessevaretagelse.

Indstilling

Det indstilles,
at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Danske Regioner har igennem en årrække haft en kontorstruktur baseret på stærke faglige miljøer. Der er imidlertid behov for en fornyelse af den organisatoriske struktur, således at organisationen bliver i stand til at imødekomme nye betingelser og opgaver. Derfor iværksættes en ændring i organisationens struktur med virkning fra 1. marts 2013.

De konkrete mål for strukturændringen er at styrke sekretariatets kunnen og fokus på følgende områder:

- Sundhedssektorens teknologiudvikling, innovation og erhvervsamarbejde
- Sammenhængen mellem sundhedspolitik og sundhedsøkonomi, herunder sammenhæng i ideudvikling og analyse
- Metodeudvikling og sammenhæng inden for forhandlingsområdet
- Styrket betjening af formandskab og bestyrelse, herunder en opprioritering af den strategiske kommunikationsindsats

Strukturændringen medfører at fagkontorene erstattes af tre faglige centre, som med afsæt i politiske prioriteter, medvirker til nye faglige sammenhænge og fokus i opgaveløsningen. De tre faglige centre bliver: Center for forhandling, aftaler og overenskomster, Center for sundhedspolitik, økonomi og socialpolitik samt Center for sundhedsteknologi, erhvervsamarbejde og regional udvikling. Desuden vil der være to stabsenheder og et center for intern administration og service.

Den enkelte direktørs ansvarsområde ændrer sig ikke, men direktionen skal fremover i højere grad udgøre en samlet enhed. Der betyder, at et center typisk vil have regelmæssigt samarbejde med flere direktører, ligesom centrene refererer til den samlede direktion.

Organisationsændringen indebærer ikke ændringer i personalenormeringen.

Bilag

Organisationsdiagram pr. 1. marts 2013 (1055726).

---

21. Generelle orienteringer, sagsnr. 13/104

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

- Sundhedsprofil 2013, sagsnr. 12/1150, bih
- Høringssvar om mulighed for digital stemmeafgivning og stemmeoptælling, 12/2165, eak
- Ekspertudvalg - infrastrukturinvesteringer og kompetenceløft af arbejdsstyrken, 13/113, khs

---

Indstilling

*Det indstilles,
at orienteringen tages til efterretning.*

Sagsfremstilling

Sundhedsprofil 2013, sagsnr. 12/1150, bih

Den 30. januar 2013 igangsætter Danske Regioner for anden gang den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse "Hvordan har du det?". Undersøgelsen udsendes til 300.000 tilfældigt udvalgte danskere og gentages hvert fjerde år i forbindelse med hver valgperiode. Undersøgelsens resultater sammenlignes med den tilsvarende undersøgelse fra 2010 og offentliggøres den 4. marts 2014.

Formålet med undersøgelsen er at få viden om danskernes sundhed, sygdom og trivsel. En viden som kan inddrages i forbindelse med planlægning og målretning af sundhedstilbud i regioner og kommuner og som ligeledes kan bidrage til arbejdet i de ny-konstituerede bestyrelser og udvalg.

Resultaterne fra undersøgelsen i 2010 er allerede anvendt aktivt i forbindelse med målretningen af folkesundhedsarbejdet i Danmark. Et eksempel på dette er sundhedsprofilerne, som bruges til at udpege særlige fokusområderne for kommunernes forebyggelsesarbejde.

Undersøgelsen lanceres ved en fælles pressemeddelelse mellem Danske Regioner og Sundhedsstyrelsen, som udsendes d. 30. januar kl. 06.00. Nyheden vil bl.a. være rettet mod DR.dk, morgen-tv, aftenshowet, Godaften-Danmark og Søndagsavisen. Derudover vil der køre et OBS-indslag de første tre uger af februar, der gør opmærksom på vigtigheden af at udfylde spørgeskemaet. Endelig

vil bladet UD og SE bringe en annonce om undersøgelsen i deres februarnummer.

Sideløbende med den nationale presseindsats varetager regioner og kommuner den lokale presseindsats.

Hørings svar om mulighed for digital stemmeafgivning og stemmeoptælling, 12/2165, eak

Danske Regioner har i høringssvar af 6. december 2012 meddelt Økonomi- og Indenrigsministeriet, efter høring i regionerne, at man ser positiv på det fremsendte lovforslag, der fremover giver mulighed for at afprøve stemmeafgivning og stemmeoptælling ved fremmødevalg, dvs. ved afstemning på valgdagen eller ved brevafgivning i kommunen i et kontrolleret miljø. Lovforslaget omfatter dermed ikke fjernvalg via internettet eller lignende.

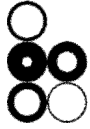
I høringssvaret henvises der derudover til, at Region Hovedstaden har erfaring for, at der opstilles ganske mange kandidatlistor og mange kandidater. Ved valg af digitale systemer til afstemning må der derfor tages højde for, at borgerne i afstemningssituationen umiddelbart kan få et samlet overblik over de opstillede kandidatlistor, idet et samlet overblik over samtlige kandidater formentlig vil være teknisk umuligt. Afstemningssystemet må endvidere designes således, at samtlige kandidatlistor og kandidater præsenteres ligeværdigt.

Ekspertudvalg - infrastrukturinvesteringer og kompetenceløft af arbejdsstyrken, 13/113, khs

Regeringen har nedsat et ekspertudvalg, der skal bidrage til at kortlægge kvalifikationsbehovet på det danske arbejdsmarked frem mod 2020 i lyset af de store planlagte infrastrukturinvesteringer. Det drejer sig om sygehusbyggerierne, infrastruktur (herunder Femern Bælt-forbindelsen) og en mere grøn energiforsyning.

Udvalget skal belyse, hvorvidt voksen- og efteruddannelsesindsatsen for ledige kan understøtte de kompetencebehov, som de store anlægsprojekter vil stille til den ufaglærte og faglærte del af arbejdsstyrken. De skal endvidere komme med anbefalinger til, hvordan indsatsen over for ledige kan tilrettelægges mest hensigtsmæssigt i lyset af de store planlagte infrastrukturinvesteringer.

Socialfondsprojekter, som prioriteres af de regionale vækstfora, kan understøtte arbejdet med at gøre ledige, ufaglærte og faglærte kompetenceparate til de store anlægsprojekter.

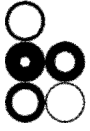

Frank Skriver Mikkelsen, Projektdirektør på Det Nye Universitetshospital i Aarhus er udpeget til Ekspertudvalget, Danske Regioner indgår i en følgegruppe.

Bilag
Ingen.

---

22. Orientering om emner på EU-dagsordenen, sagsnr. 13/104

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

Status EU emner, 09/1908, asa

Indstilling

*Det indstilles,
at orienteringen tages til efterretning.*

Sagsfremstilling

Status EU emner, 09/1908, (asa)

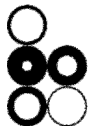
Ingen forenklede EU-udbudsregler fra Europa-Parlamentet (prj/jpb)

EU's udbudsregler er under revision. Det er en del af Danske Regioners strategi for indkøb og logistik at bekæmpe det unødige bureaukrati, der er i de nuværende regler.

Indre Marked udvalget i Europa-Parlamentet (EP) stemte i december 2012 om deres bud på nye EU-udbudsregler. Set fra lokale og regionale myndigheders side er der ikke lagt op til den forenkling, som alle, inkl. EP og EU-Kommissionen, har eftersøgt. Tværtimod er det nu realistisk, at de reviderede EU regler vil blive mere bureaukratiske end de nuværende.

Teksten, som der var fremsat ca. 1600 ændringsforslag til, blev vedtaget med 23 for, 8 imod og 7, der undlod at stemme. Afstemningen viser, at der ikke var overbevisende enighed i udvalget om, at man var nået frem til den lovgivningstekst, der vil være med til at fremme udbud i EU. Den liberale gruppe stemte bl.a. imod forslaget med begrundelsen, at lovteksten var blevet for detailregulerende og bevægede sig ind i politikker, der hverken tjente smv'er eller de offentlige myndigheder i forhold til at gøre EU udbud lettere. Det tyder derfor på, at det er nu, medlemsstaterne gennem deres arbejde i Ministerrådet skal sikre den helt nødvendig forenkling.

Det endelige tekstforslag fra Indre Marked udvalget foreligger endnu ikke på dansk. Ifølge tidsplanen forventer EP at skulle have afstemning om deres for-

---

slag til endelig lovtekst i april. Derefter går forhandlingerne i gang med Ministerrådet.

Danske Regioner vil fortsætte det intensive arbejde sammen med KL og CEMR (den europæiske kommune- og regionsforening) for at påvirke det fortsatte lovarbejde i både den danske og europæiske lovgivningsproces.

Det irske EU formandskabs prioriteter – 1. halvår 2013(bxl)

Irland overtog EU formandskabsposten den 1. januar 2013. Det overordnede fokus vil være at skabe beskæftigelse og vedvarende vækst i EU.

På sundhedsområdet vil formandskabet fortsætte det lovgivningsmæssige arbejde inden for *folkesundhed, lægemidler og medicinsk udstyr*. EU-Kommissionen har vedtaget et lovforslag, som har til formål at beskytte borgerne mod en bred vifte af *grænseoverskridende sundhedstrusler*, herunder overførbare sygdomme og trusler af biologisk, kemisk og miljømæssig natur. Formandskabet vil de kommende måneder arbejde på at nå til enighed med Europa-Parlamentet om lovforslaget.

Formandskabet sigter desuden mod at færdiggøre forhandlingerne om *Sundhed for Vækst-programmet 2014-2020* med Europa-Parlamentet. Endvidere har formandskabet som mål at fremme forslaget til *forordning om kliniske forsøg med lægemidler* og har forpligtet sig til at gøre fremskridt med forslaget om *medicinsk udstyr*. Formålet er at tilvejebringe en lovgivningsmæssig ramme for fremstilling og markedsføring af medicinsk udstyr, så patienter og sundhedspersonale sikres et højt beskyttelsesniveau. Forbedringer inden for medicinsk teknologi kan også øge EU's globale konkurrenceevne, skabe arbejdspladser, reducere sundhedsudgifterne og forbedre kvaliteten og effektiviteten af sundhedsydelser.

Irerne vil også spille en rolle i at sikre en aftale om *EU's budget for perioden 2014-2020* samt arbejde med medlemsstaterne og Europa-Parlamentet om de programmer, som kan styrke den økonomiske vækst og sociale sammenhæng i Europa, heriblandt *Horizon 2020* og *strukturfondsmidlerne*. Derudover fortsætter lovarbejdet med *revisionen af udbudsreglerne og beskyttelse af persondata*.

EU-Kommissionen har fokus på BLÅ VÆKST (lvi/prj)

I september 2012 vedtog EU-Kommissionen en meddelelse om blå vækst og mulighederne for bæredygtig vækst i den maritime økonomi. Målet er at iværksætte et fælles initiativ med deltagelse af medlemsstater, regioner og alle relevante parter for at frigøre den blå økonomis potentiale. Meddelelsen beskriver, hvordan medlemsstaterne og EU's politikker allerede nu understøtter den blå økonomi, og der udpeges specifikke områder, hvor målrettede foranstaltninger kan sætte yderligere skub i udviklingen. Der skal iværksættes en række initiativer, som skal udforske og udvikle vækstpotentialet på disse områder. Det drejer sig bl.a. om;

- vurdering af hvordan hav- og kystturismen kan bidrage til yderligere økonomisk vækst og sikre bedre arbejdsforhold samtidig med at der bliver mere miljømæssig bæredygtighed,
- at give erhvervslivet nødvendige stabile rammevilkår til at investere i vedvarende havneenergi,
- etablering af et samarbejde mellem medlemsstaterne om at udvikle den bedste praksis og i fællesskab udarbejde strategiske retningslinjer for akvakultur,
- vurdering af hvordan europæisk erhvervsliv kan blive mere konkurrencedygtigt, når det gælder udvinding af mineraler fra havbunden,

Regionsudvalget har haft første behandling af forslaget, og bakker op om Kommissionens meddelelse. Udtalelsen indeholder bemærkninger om, hvilken rolle uddannelse og højtuddannet arbejdskraft spiller, og nævner vigtigheden af internationale klima- og miljøstandarder og grøn bæredygtig tankegang i havneaktiviteter. Regionsudvalget fremhæver tre hovedprincipper i forhold til det videre arbejde: 1) Udvikling i den blå økonomi skal ske i balance med hensynet til miljøet og de økonomiske muligheder, 2) Infrastruktur som havne, anløbskapacitet og transportnet spiller en vigtig rolle og bør støttes, og 3) Regionsudvalget bør deltage som partner i det videre arbejde med blå vækst.

Både Kommissionens meddelelse og Regionsudvalgets udtalelse er i fin tråd med Danske Regioners indspil til den danske regerings vækstteam for Det Blå Danmark.

Regionsudvalget behandler retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte 2014-2020 (mkl)

Europa-Kommissionen er i gang med at revidere den meget omfattende lovgivning om statsstøtte. Formålet er at sikre, at statsstøttereglerne er tilpasset EU's

---

vækstmål, herunder at fremme bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst i et konkurrencedygtigt indre marked. Statsstøttereglerne består af 37 forskellige sæt regler. De reviderede regler skal træde i kraft samtidig med den nye budget- og strukturfondsperiode i 2014. Se særskilt dagsordenspunkt herom.

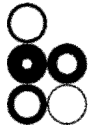
Regionsudvalget behandler i øjeblikket emnet i det ansvarlige fagudvalg. Ordføreren påpeger, at statsstøtte med et regionalt sigte, der målrettes ugunstigt stillede regioner, bidrager til en harmonisk og afbalanceret udvikling inden for EU uden at gå imod konkurrencereglerne. En modernisering af reglerne bør understøtte EU's strategi for vækst, samhørighed og beskæftigelse, kæde reglerne bedre sammen med andre EU-politikker, navnlig samhørighedspolitikken, og gøre det til et redskab til at udvikle regionerne. På grund af den alvorlige økonomiske situation, mener RU, at de geografiske udpegninger bør udvides i forhold til i dag, hvor de udgør 46 procent af EU's befolkning, samt at alle overgangsregioner (regionalt BNP/indbygger på mellem 75 og 90 procent af EU-gennemsnittet) automatisk bør udpeges som regionale statsstøtteområder.

Danske Regioners fortsatte arbejde med Regionsudvalgets høringssvar vil tage udgangspunkt i bestyrelsens beslutning til førnævnte dagsordenspunkt.

EU ønsker styrket samarbejde om videnskabelig topkvalitet og vækst i det Europæiske forskningsrum (khs/prj)

EU-Kommissionen har fremlagt en meddelelse om Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst. Formålet med det europæiske forskningsrum (European Research Area – ERA) er at opnå videnskabelig topkvalitet i hele EU. Resultaterne for de forskellige ERA-dimensioner og medlemslande har indtil nu været meget varierende. EU-Kommissionen identificerer derfor fem indsatsområder, hvor der er særligt behov for fremskridt for at sikre ERA: Øget effektivitet i nationale forskningssystemer, Forbedret samarbejde og konkurrence på tværs af landegrænser, Et mere åbent arbejdsmarked for forskere, Ligestilling mellem mænd og kvinder og Optimal formidling og overførsel af videnskabelig information.

EU's Regionsudvalg arbejder med et høringssvar til forslaget. Her understeges, at regionerne skal blive bedre til at drage fordel af forskningsresultater. De kompetencer, den praksis og de værktøjer, der udvikles, bør anvendes til at skabe en løftestangseffekt, som sikrer, at forskningsresultater bliver brugt i hele EU. Ordføreren på udtalelsen er dog også inde i en svær balance mellem forsk-

---

ning, vækst og intelligent specialisering på den ene side over for samhørighedspolitikken på den anden.

Danske Regioner arbejder for, at forskningsrummet og midlerne primært skal fremme det excellente og den intelligente specialisering.

Bilag
Ingen.

---

23. Næste møde, sagsnr. 13/104

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at næste møde i Danske Regioners bestyrelse holdes fredag den 8. marts 2013 kl.10.30.

Sagsfremstilling

-

Bilag

Ingen.

---

24. Eventuelt, sagsnr. 13/104

Annette Budtz-
Jørgensen

Resumé

-

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Bilag
Ingen.

Medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

29-11-2012
Sagsnr. 12/2026
Annette Budtz-
Jørgensen
Tel.: 3529 8263
E-mail: abj@regioner.dk

Åbent referat fra møde i Danske Regioners bestyrelse fredag den 23-11-2012 kl. 10:30

Deltagere: Bent Hansen, Carl Holst, Ulla Astman, Steen Bach Nielsen, Vibeke Storm Rasmussen, Poul Erik Svendsen, Per Tærsebøl, Thor Grønlykke, Poul Müller, Anne V. Kristensen, Birgitte Josefsen, Bente Lauridsen, Knud Andersen, Jens Stenbæk, Flemming Stenild, Birgitte Kjøller Pedersen

Afbud: Henrik Thorup,

Regionsdirektørerne: Bo Johansen, Jens Andersen, Mikkel Hemmingsen, Per Christiansen

Deltagere fra sekretariatet: Adam Wolf, Lone Christiansen, Gitte Bengtsson, Signe Friberg Nielsen, Kristian Heunicke, Jacob Winther, Katrine Tang (referent)

1. Formandens meddelelser, sagsnr. 12/2026

Bestyrelsen tog meddelelserne til efterretning.

Resumé

1. Formandens meddelelser

Møde med Folketingets Sundhedsudvalg 6. november 2012

Formanden orienterede om mødet.

Møde med miljøministeren 22. november 2012

Formanden orienterede om mødet.

Møde med uddannelsesministeren 23. november 2012

Formanden orienterede om mødet, der handlede om pædagoguddannelsen. Formandskabet havde bl.a. anført, at det er nødvendigt at have to uddannelser for henholdsvis det almene og det specialiserede område.

PLO-forhandlingerne

Jens Steenbæk orienterede om sammenbruddet i forhandlingerne med PLO, herunder PLO's efterfølgende kampagne.

Bestyrelsen bakkede op om den fælles linje og en fælles kommunikationsstrategi, der styres centralt og trækker på regionrådsformænd m.fl. i det nødvendige omfang. Endvidere blev der opfordret til en bedre informering af regionsrådsmedlemmerne.

Forhandling med Lif om medicinprissystem

Formanden orienterede om, at Sundhedsministeriet er i gang med at forhandle med Lif. Rigsrevisionen har anbefalet, at Danske Regioner bliver inddraget i arbejdet.

Regeringens vækstteam

Formanden orienterede om, at der er kommet afrapporteringer fra tre af regeringens syv vækstteams, hhv. Det Blå Danmark, Kreative Erhverv og Design, Vand, Bio og Miljøløsninger.

Danske Regioners hjemmeside

Som opfølgning på tidligere drøftelse i bestyrelsen er sekretariatet ved at opgradere Danske Regioners hjemmeside med et nyt søgemodul, og der bliver gennemført en analyse af trafikken på siden med henblik på at optimere brugervenligheden.

Muligheden for at kunne søge i Ditmer (eDagsordenssystemet), som endvidere er rejst i bestyrelsen, er på nuværende tidspunkt ikke til stede, men det er rejst som ønske i dialogen med leverandøren. Dokumenter, der er omdelt på bestyrelsesmødet, vil fremover blive lagt som bilag til punktet formandens meddelelser i forbindelse med publicering af referatet i Ditmer.

Akutjob

Formanden opfordrede til, at regionerne var opmærksomme på balancen i de job, der opslås som akutjob.

Standardiseret økonomiopfølgning for 3. kvartal

Formanden opfordrede til, at regionerne rammer budgettet.

Hørerapparater efter 1. januar 2013

Formanden orienterede om, at regionerne overtager ansvaret for høreapparatområdet allerede fra 1. januar 2013. Amgros har hidtil udbudt høreapparater og batterier på vegne af kommunerne.

Hvis regionerne skal kunne styre økonomien og sikre forsyningen efter 1. januar, er det nødvendigt at tage beslutning om fortsættelsen af dette arbejde hurtigt. Det foreslås derfor, at regionerne umiddelbart indtræder i de rammeaftaler, der er udviklet for kommunerne, så de kan forlænges ud over 1. januar 2013.

Sekretariatet vil efterfølgende sørge for en formel bekræftelse fra hver region.

Som besvarelse af en række spørgsmål rejst af Poul Müller forud for mødet blev endvidere omdelt en status på overgang til nye kontrakter, høreapparater 2012.

Følgende bilag blev omdelt og opdateres som bilag på Ditmer:

1. Finansloven for 2013 i et regionalt perspektiv
2. Standardiseret økonomiopfølgning pr. 3. kvartal 2012

3. Lif og DI's følgebrev og notat med konklusioner fra Høring om klinisk forskning afholdt på Christiansborg den 2. november 2012.
4. Status på overgang til nye kontrakter, høreapparater 2012
5. De tre rapporter fra vækstteamene

2. Godkendelse af åbent referat af møde 26-10-2012 i Danske Regioners bestyrelse, sagsnr. 12/2026

Bestyrelsen godkendte referatet.

Resumé

-

3. 2. behandling af Danske Regioners budget 2013, sagsnr. 12/1465

Bestyrelsen godkendte, at budgettet inkluderer udgifter til sekretariatsbistand til nyt råd for regional ibrugtagning af sygehusmedicin inden for en ramme af 1,5 millioner kroner, at budgettet for 2013 indeholder yderligere driftsbesparelser på 1,5 millioner kroner og fastsættes med et driftsunderskud på 38,4 millioner kroner, at kontingentet foreslås P/L-reguleret med 1,4 procent og fastsættes på generalforsamlingen til 21,7 kroner pr. indbygger for 2013, at kontingentet for Videntcenter for Jordforurening fastholdes i faste priser, og at bestyrelsen i løbet af 2013 ser på mulige løsninger på de langsigtede finansieringsudfordringer, herunder prioritering af sekretariatets opgaver og ressourcer.

Resumé

Anden behandling af Danske Regioners budget for 2013 består af to afsnit 1) en skitsering af mål og udfordringer i det kommende år og 2) et budgetforslag for 2013.

Budget 2013 er udarbejdet som et rammebudget i forventet 2013 pris- og lønniveau med et foreslået kontingent på 21,7 kroner pr. indbygger og et driftsunderskud på 38,4 millioner kroner.

Budget 2013 indeholder budgetreduktioner på løn og øvrig drift for at tage højde for bortfaldet af tilskuddet til drift af EU-sekretariatet fra Momsfondet svarende til 2,5 millioner kroner. Det er forudsat, at RLTN fremover finansieres over finansloven.

Der er derudover i budgettet indarbejdet sekretariatsbistand til et nyt råd for regional ibrugtagning af sygehusmedicin inden for en ramme af 1,5 millioner kroner, samtidig med at driftsunderskuddet er reduceret med yderligere 1,5 millioner kroner til 38,4 millioner kroner. Det giver et samlet behov for en yderligere effektivisering på 3 millioner kroner eller godt 2 procent af driftsudgifterne.

Bestyrelsen bad på førstebehandlingen af budgettet den 26. oktober 2012 om til andenbehandlingen at få forelagt en opgørelse af personaleressourcer på fagområder samt et notat om eventuelle konsekvenser af en fastholdelse af kontingentet uden P/L-regulering.

4. Bestyrelsens dagsorden og referat, sagsnr. 09/1757

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning og besluttede i efteråret 2013 at drøfte de nuværende procedurer i bestyrelse og udvalg med henblik på, i lyset af den nye offentlighedslov, at kunne forelægge et forslag til justeringer til brug for en ny bestyrelse efter valget.

Poul Müller bemærkede i den forbindelse, at det er uhensigtsmæssigt at et punkt, der flyttes fra lukket til åben dagsorden, først offentliggøres efter det efterfølgende møde, når referatet er endeligt godkendt.

Resumé

Som opfølgning på bestyrelsens drøftelse på mødet den 28. september 2012 forelægges en kort redegørelse for de nuværende principper for udarbejdelse af bestyrelsens dagsorden og referat.

5. Orientering om regeringens forslag til en ny struktur for statsforvaltningerne, sagsnr. 12/2020

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Regeringen har fremlagt forslag til en ny struktur for statsforvaltningerne. De foreslåede ændringer indebærer, at der sker en organisering af statsforvaltningernes opgaver i en enhedsforvaltning, og at der sker en effektivisering af sagsgangene og en reform af nævnensstrukturen. De foreslåede ændringer vil

kræve en ændring af lov om regional statsforvaltning. Danske Regioner har ikke bemærkninger til det foreliggende forslag.

6. Erstatnings sag mod bladet Helses bestyrelse, sagsnr. 10/2485

Bestyrelsen tiltrådte, at der fortsat ydes advokatbistand til de 3 medlemmer af Helsebladets fondsbestyrelse udpeget af Danske Regioner under henvisning til, at de ikke havde mulighed for at anvende en ansvarsforsikring til dækning af advokatombudsinstansens, at Danske Regioner udreder sagsomkostninger til de 2 adciterede (medinddragede), og at sagsomkostninger, der evt. vil blive tildelt ved en dom i Østre Landsret til de 3 bestyrelsesmedlemmer udpeget af Danske Regioner, tilfalder Danske Regioner.

Resumé

SKAT rejste i 2010 en erstatnings sag mod Helsebladets fondsbestyrelse. Danske Regioner valgte at yde advokatbistand til de 3 medlemmer udpeget af Danske Regioner. Der blev afsagt dom i oktober 2011, hvor den tidligere bestyrelse blev frifundet. SKAT har nu anket dommen til Østre landsret. Der skal tages stilling til, om Danske Regioner opretholder støtte til advokatbistand m.m. under henvisning til, at der på det tidspunkt ikke som i dag var tegnet en ansvarsforsikring for Danske Regioners repræsentanter i eksterne foreninger.

7. Fælles retningslinjer for refusion til private hjertestartere, sagsnr. 11/1965

Bestyrelsen godkendte, at der udarbejdes fælles retningslinjer på området, og at regionerne refunderer udgifterne til anskaffelse af nye elektroder, hvis hjertestarteren er anvendt efter henvisning fra vagtcentralen. Dette bør kun gælde for de ejere af hjertestartere, der har registreret deres hjertestartere i databasen, og såfremt ejerne selv henvender sig med henblik på refusion.

Resumé

Private ejere af hjertestartere bliver opfordret til at registrere deres hjertestartere i en database med henblik på, at vagtcentralerne kan henvise til dem. Elektroderne på hjertestarteren kan kun anvendes én gang, og det medfører en engangsudgift ved brug. Det rejser et spørgsmål om betalingsansvaret, når en hjertestarter bliver anvendt efter henvisning fra vagtcentralen.

8. Høring vedr. Lovforslag om ændring af sundhedsloven og apotekerloven, sagsnr. 12/1626

Bestyrelsen godkendte høringssvaret om ændring af sundhedsloven og apote-

kerloven.

Venstre og Konservative tilsluttede sig mindretalsudtalelsen fra Sundhedsudvalget om, at det af høringsvaret skal fremgå, at Danske Regioner er imod afskaffelsen af fritvalgsordningen indenfor den kommunale børne- og ungdomstandpleje.

Venstre og Konservative fandt det uhensigtsmæssigt, at høringsvar – for at overholde høringsfristen – ofte fremsendes administrativt med forbehold for politisk godkendelse.

Resumé

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har fremsendt forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om apotekervirksomhed i høring.

Her foreslås det at afskaffe fritvalgsordningen i børne- og ungdomstandplejen. Det foreslås endvidere, at medicintilskud til håndkøbsmedicin fremover skal ydes efter sygdomsspecifikke kriterier fremfor pensioniststatus. Endelig foreslås det at overføre kompetencen til godkendelse af apoteksbevillinger fra ministeren for sundhed og forebyggelse til Sundhedsstyrelsen.

9. Høring vedr. Lovforslag om regional varetagelse af høreapparatsområdet, sagsnr. 12/1136

Bestyrelsen godkendte høringsvaret om regional varetagelse af høreapparatsområdet med en skærpelse af bemærkningerne om indkøringsperioden, således, at sidste sætning i 2. afsnit side 2 ændres til: ”Da der ikke i god tid inden den 1. januar 2013 foreligger de nødvendige vejledninger m.v., vil det betyde en ikke ubetydelig indkøringsperiode.”

Venstre pegede på, at det af høringsvaret burde fremgå, at ministeriets egen rapport peger på, at det er billigere i det private.

Venstre og Konservative tilsluttede sig mindretalsudtalelsen fra Sundhedsudvalget om, at Danske Regioner finder det bekymrende, at man med lovforslaget begrænser borgernes valgfrihed, og at man finder det uhensigtsmæssigt, at tilskuddet til erhvervelse af høreapparater hos private leverandører bliver sat ned.

Konservative bemærkede, at en gennemførelse af lovforslaget utvivlsomt i hvert fald på kort sigt vil medføre en betydelig stigning i de samfundsmæssige omkostninger til høreapparater inkl. behandling og/eller en betydelig stigning

i de i forvejen længere ventetider på høreapparater i offentlige klinikker. Også på længere sigt vil det medføre ekstra udgifter, da høreapparater inkl. behandling er betydeligt dyrere i den offentlige sektor end på private klinikker. Konkurrencemæssigt medfører lovforslaget, at det foreslåede offentlige tilskudssystem tilskynder til at vælge den dyreste løsning, nemlig behandling på offentlige klinikker, hvilket er i strid med alle almindelige principper for god økonomisk forvaltning. Endelig bemærkes, at en så markant ændring, som lovforslaget indebærer, bør indføres med en længere frist, da det såvel for offentlige som private klinikker er umuligt at tilpasse kapaciteten rettidigt med deraf følgende øgede ventetider og betydelige økonomiske tab.

Resumé

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har fremsendt lovforslag i høring om at samle høreapparatområdet i sundhedsloven. Lovforslaget medfører, at regionerne får det fulde finansierings- og myndighedsansvar. Derudover foreslås tilskuddet til høreapparater købt hos privat leverandør nedsat markant.

10. Høring vedr. forslag til ændring af lov om forbud mod salg af tobak, alkohol og tobaksreklame, sagsnr. 08/2730

Bestyrelsen godkendte høringssvar om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol og lov om forbud mod tobaksreklame.

Bestyrelsen godkendte desuden forslag om at supplere høringssvaret med en opfordring om at stramme reglerne for alkoholreklame.

Resumé

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har fremsendt en høring om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol og lov om forbud mod tobaksreklame.

Forslaget skærper reglerne vedrørende salg af tobak og alkohol til personer under 18 år med stramninger om fremvisning af gyldig billedlegitimation, skiltning, bødestørrelse samt tobaksreklame på internettet.

Sekretariatet peger i høringssvar på, at regionerne har interesse i, at forebyggelse af ryge- og alkoholrelateret sygdomme og indlæggelser er højt prioriteret. Lovforslagets formål med at modvirke tidlig ryge- og alkoholdebut blandt børn og unge er derfor positivt.

Sundhedsudvalget har behandlet høringssvaret. Udvalget ønsker at høringssvaret suppleres med en opfordring om at stramme reglerne for alkoholreklamer.

11. Høring vedr. ændring af regionsloven (brug af generelle reserver på sundhedsområdet), sagsnr. 11/1005

Bestyrelsen godkendte høringssvaret.

Resumé

Danske Regioner har den 26. oktober modtaget forslag til lov om ændring af regionsloven og lov om kommunernes styrelse (Adgang til at budgettere med generelle reserver) i høring fra Økonomi- og Indenrigsministeriet.

12. Kvalitetsstandarder og opfølgning på kvalitetskrav for private leverandører, sagsnr. 11/1168

Bestyrelsen oversendte sagen til videre drøftelse i Sundhedsudvalget.

Resumé

Bestyrelsen har sat en kvalitetsdagsorden for sundhedsvæsenet. Denne dagsorden vedrører også private sygehuse og klinikker under det udvidede frie sygehusvalg og de udvidede rettigheder i psykiatrien. I arbejdet med kvalitetsdagsordenen skal der besluttes hvilke akkrediteringsstandarder, der skal benyttes i forhold til de private leverandører.

13. Patientforsikringen, sagsnr. 09/2040

Bestyrelsen godkendte, at Danske Regioner indleder en dialog med Patientforsikringen med henblik på at identificere udgiftsdrivere og potentiale for ændringer, der kan føre til en mere retfærdig ordning og en kontrolleret udgiftsudvikling.

Det skal overvejes at rejse spørgsmålet om lovgrundlaget i de kommende økonomiforhandlinger.

Resumé

De stigende regionale udgifter til patientskadeerstatninger udgør udfordring i en tid med stramme økonomiske rammer. Erstatningssummen er således mere end fordoblet i perioden 2007 – 2011.

14. Indspil til regeringens vækstteam om fødevarer, sagsnr. 12/1667

Bestyrelsen godkendte indspillet til regeringens vækstteam for fødevarer.

Resumé

Regeringen har nedsat et vækstteam for fødevarer. Danske Regioner har på baggrund af bidrag fra regionerne udarbejdet et udkast til indspil til vækstteamet med relevante cases og anbefalinger. Indspillet til vækstteamet fokuserer på følgende temaer: Regionale styrkepositioner på fødevareområdet, Innovation i fødevareerhvervet, Fødevareklynger og -netværk, Internationale forsknings- og innovationssamarbejder, Kompetencer og uddannelse i fødevareerhvervet, Sundhed, ernæring og fødevarer samt Sammenhæng i fødevareindsatsen.

15. Regeringens konkurrencepolitiske udspil, sagsnr. 12/456

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Regeringen har i oktober 2012 offentliggjort et konkurrencepolitisk udspil "Styrket konkurrence til gavn for Danmark" med forslag til, hvordan konkurrencen i Danmark kan øges. Udspillet indeholder fem forslag, som er relevante for regionerne: forsøg med at lade andre operatører end DSB overtage driften på lokale banestrækninger, øget konkurrence på taxiområdet, modernisering af apotekerområdet, øget konkurrence blandt praktiserende tandlæger og tandplejere og mere effektive og fleksible udbudsregler.

16. Apotekerforeningens forslag til fremtidens apotek, sagsnr. 12/1896

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Der er i regi af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse nedsat en ministeriel arbejdsgruppe, der skal udarbejde oplæg til en modernisering af apotekervæsenet. Regeringen forventes på baggrund af oplægget at tage stilling til indretningen af fremtidens apotekssektor.

Danmarks Apotekerforening har på den baggrund været meget aktive i den seneste tid, hvor foreningen har informeret om bl.a. de opgaver fx substitution til billigste lægemiddel og "fejlfinding" på recepter, hvor foreningen finder, at

apotekerne gør det godt i dag. Apotekerforeningen har desuden udgivet et udspil med ti forslag til fremtidens apotek.

17. Direkte adgang til fysioterapi, sagsnr. 11/329, j.nr. RLTN5540

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Den konservative gruppe og Anne V. Kristensen foreslog, at der gennemføres et forsøg med direkte adgang til fysioterapi i en region indenfor de eksisterende økonomiske ramme, således at der kan indhøstes erfaringer.

Resumé

Bestyrelsen drøftede spørgsmålet om direkte adgang til fysioterapi i foråret 2011. Bestyrelsen besluttede at drøfte spørgsmålet igen, når det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium havde offentliggjort deres overvejelser i forbindelse med et svar til Folketingets Sundhedsudvalg om henvisning til speciallæge og fysioterapi.

Ministeriet anbefaler i deres analyse, at kravet om henvisning til fysioterapi fastholdes.

Punktet var på bestyrelsesmødet i maj 2012, men blev udskudt, da bestyrelsen udbad sig oplysninger om erfaringerne med direkte adgang fra Holland. Der er sket en generel stigning i antallet af patienter i praksissektoren i Holland, og stigningen i antal patienter til fysioterapi er ikke større end på de øvrige praksisområder. Omvendt er der sket en række ændringer i ordningen, som burde havde medført, at efterspørgselen efter fysioterapi var blevet mindre i perioden.

Der kan således ikke drages en entydig konklusion af de hollandske erfaringer.

18. Orientering om emner på EU-dagsordenen, sagsnr. 12/2026

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Resumé

Danske Regioners høringssvar vedrørende EU-forslag om kliniske lægemiddelforsøg.

Status EU emner til bestyrelsen den 23. november 2012

19. Næste møde, sagsnr. 12/2026

Bestyrelsen besluttede, at næste møde holdes 1. februar 2013 kl. 10.30.

Resumé

-

20. Eventuelt, sagsnr. 12/2026

Thor Grønlykke orienterede om Dansk Selskab for Patientsikkerheds konference den 29. oktober 2012 om behovet for at ændre på både EU-reglerne og den nationale praksis for godkendelse og overvågning af sikkerheden omkring medicinsk udstyr.

Resumé

-

DANSKE REGIONER

Præsentation for Danske Regioner
Regionsrådsvalg 2013 kampagne
Strategisk og kreativt oplæg
Anbefaling på medievalg

PrimeTime Kommunikation A/S
Onsdag 20. december 2012

Kommunikationsstrategi

- > **Vi vil fortælle, hvad regionerne arbejder med ...**
  - I en nær og vedkommende kontekst
  - Med udgangspunkt i borgernes hverdag
  - Direkte kommunikation bygget på genkendelige og vedkommende situationer

- > **Introducere en ny samlende kampagne-payoff ...**
  - Som perspektiverer regionernes betydning for borgerne
  - Som samler Danske Regioner og de fem regioner under ét
    - = REGIONERNE – en vigtig del af dit liv

Kampagnestrategi

- > **Optimalt hvis regionerne kan afvikle kampagnen i én fælles indsats**
  - Opnå synergieffekt ved samlet mediaindkøb (konsortium)
  - Fælles kampagneplatform giver ensartet synlighed overfor borgerne

- > **Landsdækkende informations- og oplysningskampagne**
  - Start mandag den 28. oktober 2013
  - Varighed 4 uger, frem til valgdato tirsdag den 19. november 2013
  - Alle regioner står som afsendere i landsdækkende medier
  - Den enkelte region står som afsender i regionale medier
  - Overordnede budskaber i overskrifter
    - Kan justeres med individuelle regionale budskaber

Outdoor, til regional versionering

Budget, national kampagne og udvikling af elementer

Opdateret 11. januar 2013

Aktivitet	National kampagne	PrimeTime	Medie	Total
Oplæg	Strategisk og kreativt oplæg	75.000	0	75.000
Rentegning	National og regional rentegning af plakater, annoncer, Go-Card, busreklamer	25.000	0	25.000
Analyse	Befolkningsundersøgelse, repræsentativ undersøgelse med 2.000 respondenter	60.000	0	60.000
Annoncer	Indrykning af national annoncekampagne, 3 uger	0	400.000	400.000
Tv-spot	Udvikling af nationalt tv-spot til OBS og web, 3 korte spots	110.000	0	110.000
Tv-spot	Indrykning af tv-spot til OBS og web, 3 korte spots	0	0	0
Radio-spot	Udvikling af nationalt radio-spot, 3 spots	30.000	0	30.000
Radio-spot	Indrykning af national radio-spot, 3 uger	0	210.000	210.000
Webbanner	Produktion af webbanner-pakke	15.000	0	15.000
Webbanner	Indrykning af national webbanner-kampagne, 3 uger	0	200.000	200.000
Go-Card	National distribution, 2 uger	0	40.000	40.000
Projektledelse	Kontakt til underleverandører, milepæle, korrekturer, møder	35.000	0	35.000
TOTAL eksklusiv moms		350.000	850.000	1.200.000

DANSKE
Budget er eksklusiv design og programmering af hjemmesider, kampagnesider, mobilsider

Alle priser ekskl. moms, alle mediepriser og antagede forhandlingsrabatter er estimerede og baseret på en "gennemsnitlig" periode på 3 uger

Dilemmaer til valgkampagne

Hvordan får vi mest sundhed for pengene?

Vi er nødt til at prioritere fremtidens velfærd. Hvad er vigtigt for dig?

Uddybende tekst:

Flere ældre danskere, dyrere behandlinger og et generelt større pres på sundhedsvæsenet betyder, at vi er nødt til at se på, hvordan vi indretter og bruger sundhedsvæsenet. Hvis vi i fremtiden skal sikre fri og lige adgang til et velfungerende sundhedsvæsen er vi nødt til at prioritere. Hvordan vil du have vores sundhedssystem indrettet? Stem til regionsvalget den 19. november.

Hvordan skal vi bruge tvang i psykiatrien?

Regionsrådene sætter rammerne for behandlingen i psykiatrien. Kan vi gøre det bedre og med brug af mindre tvang?

Uddybende tekst:

Patienter med psykisk sygdom kan både være til fare for sig selv eller andre. I sådanne situationer kan tvang være nødvendig for at yde en ordentlig og omsorgsfuld behandling. Men der er stor forskel på hvilken form for tvang, der anvendes. Hvordan vil du have vores sundhedssystem indrettet? Stem til regionsvalget den 19. november.

Hvor længe skal du vente på skadestuen/akutmodtagelsen?

Regionsrådene beslutter, hvor længe du skal vente i skadestuen/akutmodtagelsen.

Uddybende tekst:

Det er mange måder at tilrettelægge den service borgerne får, når de kommer akut til skade. Hvor langt skal der være til nærmeste skadeklinik og akutmodtagelse? Og hvor længe er det acceptabelt at vente? Det handler om at udnytte kapaciteten bedst muligt uden at det får betydning for kvaliteten af den behandling patienterne modtager. Det er op til dit regionsråd at prioritere sundhedsindsatsen. Hvordan vil du have vores sundhedssystem indrettet? Stem til regionsvalget den 19. november.

Hvornår skal vi bruge den dyre medicin?

Skal vi bruge dyr medicin for at forlænge levetiden med en måned – eller skal vi i stedet bruge pengene på at behandle andre patientgrupper?

Uddybende tekst:

Regionerne er med til at bestemme, hvornår den meget dyre medicin skal bruges. Hvordan vil du have regionerne skal prioritere mellem meget dyr medicin til alvorligt syge patienter og behandling af andre større patientgrupper? Hvor stor effekt skal medicinen have, før vi bruger den? Hvor meget må en ekstra måneds levetid koste? Hvordan synes du regionerne skal prioritere medicinudgifterne? Stem til regionsvalget den 19. november.

Hvornår skal bussen køre?

Skal der være flere afgangene i dagtimerne eller skal bussen køre om aftenen og i weekender? Regionerne er med til at planlægge den regionale kollektive trafik.

Uddybende tekst:

Hvordan skal vi udvikle den kollektive trafik? Er det bedre, at der er kort tid mellem busserne end at turen er hurtig? Skal vi prioritere busser eller privatbanetog? Dit regionsråd betaler for den regionale bustrafik og lokalbanerne, og er med til at planlægge den kollektive trafik og prioritere indsatsen. Hvordan vil du have den kollektive trafik til at se ud? Stem til regionsvalget den 19. november.

Hvor skal du gå i gymnasiet?

Regionsrådene er med til at beslutte, hvordan uddannelsespladserne skal fordeles.

Uddybende tekst:

Skal vi have store samlede uddannelsescentre eller er det vigtigt at sprede ungdomsuddannelserne, så de unge ikke har for langt? Og hvor langt er for langt? Regionerne investerer 100 mio. kroner årligt i at forbedre kvaliteten for alle elever på ungdomsuddannelserne. Hvordan synes du at pengene skal bruges? Stem til regionsvalget den 19. november.

17-12-2012

Sag nr. 12/422

Dokumentnr.

Thomas Birk Andersen

Tel. 35 29 82 70

E-mail: tad@regioner.dk

Etablering af uafhængig forskningspulje på medicinområdet

Det foreslås i regionernes fælles medicinpolitik fra 2011, at der etableres en uafhængig forskningspulje på lægmiddelområdet.

Dette notat beskriver, hvordan en pulje kan etableres, og hvordan arbejdet kan organiseres.

Baggrund

Lægemiddelindustrien anvender hvert år milliarder af kroner på at udvikle nye lægemidler med stort markedspotentiale. Virksomhederne anvender således betydelige økonomiske ressourcer på at forske og dokumentere i store forsøg, at patienter som behandles med virksomhedernes (nye) lægemidler opnår en positiv effekt. Virksomhederne gennemfører bl.a. disse forsøg overfor ”placebomedicin” eller andre mindre relevante behandlingsmetoder frem for overfor den gældende standardbehandling. Herudover spekuleres der også i at tilrettelægge studierne, så resultater af studierne falder mest gunstigt ud fx opgør man resultatet af studier, hvor produktet har størst mulig effekt sammenholdt med de alternative produkter, som indgår i studierne.

Også i Danmark anvender virksomhederne store økonomiske summer på investeringer i forskning. Ifølge Lægemiddelindustriforeningen (Lif) er lægemidler landets største finansierede forskningsområde med ca. 9 mia. kr. om året. Det svarer til 23 pct. af alt privat forskning.

Antallet af lægemiddelsponsorerede forsøg er bl.a. på grund af finanskrisen og større global konkurrence end tidligere faldet i de seneste år. Danmark er dog i forhold til indbyggertal fortsat et af de lande, hvor der udføres allerflest kliniske forsøg.

Regionerne ser gerne, at vi har mange kliniske forsøg, da dette er til stor gavn for patienterne. Forskningen er således med til at styrke fagligheden på primært sygehusene og samtidig med til at sikre, at sundhedsvæsenet kan tilbyde patienterne den nyeste behandling. Herudover er en stærk sundhedsforskning væsentlig, hvis vi ønsker at fastholde og udvikle en stærk dansk lægemiddelindustri, som kan bidrage positivt til samfundsøkonomien bl.a. gennem stor eksport og mange videnstunge arbejdspladser. Regionerne har derfor også tidligere i år i samarbejde med industrien taget initiativ til en koordineret indsats for at vende den negative udvikling i antallet af forsøg til en fremgang i klinisk forskning.

Men, selvom regionerne som nævnt ovenfor ønsker at bidrage til virksomhedernes kliniske forskning, så forekommer det alligevel uheldigt, hvis alene virksomhederne – som har en helt naturlig interesse i at maksimere deres indtjening – gennemfører lægemiddelforsøg. Det betyder i dag, at der er en række forsøg, som ikke umiddelbart foretages. Virksomhederne har således ingen selvstændig interesse i at støtte kliniske studier, som kan føre til en lavere indtjening gennem et begrænset forbrug af medicin, enten fordi der eksempelvis bliver påvist bivirkninger, eller fordi nogle studier kan vise, at medicinen slet ikke har effekt eller meget begrænset effekt i forhold til billigere eksisterende standardbehandling.

Der er på den baggrund set ud fra en samfundsøkonomisk synsvinkel et stort behov for forskning, som er uafhængig af medicinalvirksomhederne, og hvor man kan teste de mange nye lægemidlers effekt og bivirkning op mod eksisterende lægemidler.

Hvis disse forsøg skal gennemføres, må eksempelvis regionerne tage initiativ til at foretage sådanne forsøg. Der er i regionernes medicinpolitik fra 2011 følgende forslag:

”Der bør etableres en uafhængig forskningspulje. Puljen skal bl.a. anvendes til at støtte projekter, som ikke er rentable for industrien. Den skal bruges til at igangsætte forsøg med afprøvning af nye dyrere lægemidler overfor kendt og billigere medicin i forhold til effekt, bivirkninger og pris. Endelig kan puljen også anvendes til at understøtte offentligt-privat samarbejde”.

Set i lyset af, at regionernes medicinudgifter på årsbasis udgør ca. 13 mia. kr. og hermed udgør en væsentlig andel af regionernes samlede sundhedsbudget, kan der være god ræson i, at regionerne i fællesskab tager selvstændigt initiativ til at finansiere forsøg, som kan sikre et økonomisk rationelt forbrug af medicin.

Det kan derfor vise sig at være en god økonomisk forretning at lave virksomhedsuafhængige studier, der fx afdækker, om et nyt dyrt lægemiddel er bedre og mere effektivt end den gældende (typisk billigere) standardbehandling, eller om behandlingsstop på udvalgte områder har betydning for patienterne frem for at disse skal fortsætte i livslang behandling med lægemidler, som måske ikke har effekt efter en vis behandlingsperiode

Flere uafhængige undersøgelser vil samtidig gøre det lettere at vælge mellem lægemidler, når regionerne får adgang til dokumentation om, hvorvidt en given dyrere lægemiddelbehandling er at foretrække frem for en ældre billigere behandling.

Regionerne vil opnå et fælles redskab, der kan anvendes til i højere grad at målrette behandlingen og hermed også i højere grad finde frem til de mest effektive lægemidler. Hermed kan undersøgelserne være med til at finde frem til de patienter, der ikke har gavn af en behandling, og hermed sikrer, at patienter ikke udsættes for unødige bivirkninger, ligesom samfundet kan spare unødige udgifter.

Det foreslås, at regionerne beslutter at etablere en fælles pulje, som kan anvendes til at støtte regionale forskningsprojekter, der har betydning for alle regioner.

Puljen skal anvendes til at støtte projekter, som det dels forventes kan øge kvaliteten i lægemiddelbehandlingen, eller hvor det dels forventes, at der er et besparelspotentiale. Herudover bør den kommende styregruppe udpege områder med inspiration fra fx Rådet for Anvendelse af Dyr Sygehusmedicin (RADS), så puljens initiativer afgrænses.

Puljen foreslås anvendt til at støtte følgende type projekter:

- Uafhængige randomiserede kliniske forsøg, hvor effekt af nye lægemidler sammenlignes med eksisterende billigere standardbehandling.

- Undersøge områder, hvor det kan være relevant for patientgrupper at ophøre med en given lægemiddelbehandling, fordi behandlingen ikke længere er relevant

Finansiering

Det foreslås, at puljen tilføres 20 mio. kr. fra 2014 og årene frem. Finansieringen fordeles mellem regionerne efter bloktilskudsnøglen.

Puljemidlerne kan kun benyttes til projekter, som kommer samtlige regioner til gavn.

Organisation og administration

Det foreslås, at Danske Regioner én gang årligt – første gang i andet halvår 2013 – beder regionerne om at indstille projektforslag til puljen.

Der nedsættes samtidig en styregruppe bestående af relevante direktører fra regionerne, som foretager den endelige udvælgelse af de regionale projekter, der skal tilføres midler fra puljen, som kan udbetales fra 2014.

Forinden projekterne forelægges for styregruppen foretages en behandling af projekterne i en faglig arbejdsgruppe. Den faglige arbejdsgruppe skal bl.a. gennemgå og vurdere de indkomne forskningsprojekter samt udarbejde en indstilling af projekterne til styregruppen.

Den faglige arbejdsgruppe skal desuden være med til at udarbejde faglige ansøgningskriterier samt en eventuel vejledning mv.

Regionernes udpeger i fællesskab et formandsskab (formand og næstformand) for den faglige arbejdsgruppe. Herudover udpeger hver region ét medlem til arbejdsgruppen.

Det foreslås, at sekretariatsbetjeningen enten varetages af Danske Regioner eller den region, som har formandsskabet for den faglige arbejdsgruppe.

Evaluering

Der bør foretages en evaluering af forskningspuljen efter 3 – 4 år.

NOTAT

14. september 2012

FAKTAARK

Danmark står over for en betydelig vækstudfordring, som ikke alene skyldes den aktuelle krise, men også at den danske konkurrenceevne er forringet gennem en årrække. Det er derfor en central prioritet, at Danmark kommer tilbage som en konkurrencedygtig spiller på de globale markeder og er et attraktivt investerings-, udviklings- og produktionsland.

Dette understreger vigtigheden af en offensiv erhvervs- og vækstpolitik. De generelle vækstvilkår skal forbedres. Det gælder for eksempel i forhold til arbejdsudbud, uddannelse, adgang til kapital, konkurrence, forskning, innovation og infrastruktur.

Der skal samtidig fokuseres på vækstvilkårene på områder, hvor dansk erhvervsliv har særlige styrker og potentialer og dermed gode muligheder for at skabe vækst og nye arbejdspladser.

Ét af disse områder er **turismen og oplevelsesøkonomien**. På dette område har Danmark et potentiale, men konkurrencen om de købestærke turister og oplevelsesforbrugere er hård. Som også angivet i regeringsgrundlaget er der derfor behov for at se på, hvordan vækstvilkårene på området kan forbedres.

Vækstteamet for turisme og oplevelsesøkonomi:

På den baggrund nedsættes et vækstteam for turisme og oplevelsesøkonomi. Vækstteamet er sammensat af ressourcepersoner med særlig ekspertise inden for området og har til opgave at udarbejde konkrete anbefalinger til initiativer, som kan styrke vækstvilkårene inden for området. Vækstteamet skal aflevere sine anbefalinger i foråret 2013. Vækstteamet består af:

- Adm. direktør **Dorte Krak**, Arp-Hansen Hotel Group (formand)
- Direktør **Lisette Vind Ebbesen**, Skagens Museum
- Adm. direktør **Jan Haapanen**, Novasol
- Professor og centerleder **Anne-Mette Hjalager**, Syddansk Universitet
- Adm. direktør **Lars Bernhard Jørgensen**, Wonderful Copenhagen
- Adm. direktør **Lars Liebst**, Tivoli
- Direktør **Lars Lundov**, Sport Event Denmark
- Direktør **Anna Porse Nielsen**, Manto A/S
- Adm. direktør **Jan Olsen**, VisitDenmark
- Adm. direktør **Georg Sørensen**, Herning Messecenter

Dialogmøde som startskud

Som led i arbejdet med at efterse vækstvilkårene bliver der afholdt et dialogmøde fredag den 14. september 2012 med en bred kreds af virksomheder og organisationer med henblik på at drøfte muligheder og udfordringer for styrket vækst i turismen og oplevelsesøkonomien. Vækstteamet deltager i dialogmødet for at modtage input til deres videre arbejde.

Som opfølgning på vækstteamets arbejde vil regeringen udarbejde en handlingsplan med initiativer, som kan bidrage til at styrke væksten og beskæftigelsen inden for turismen og oplevelsesøkonomien.

Fakta:

- I 2011 var der samlet mere end 44 mio. turistovernatninger i Danmark (43 mio. i 2010).
- I 2010 købte turisterne i alt for 74,6 mia. kr. og heraf blev de 29,6 mia. kr. brugt af udenlandske turister, hvilket svarer til 3,3 pct. af Danmarks eksportindtægter.
- Inklusiv afledte effekter står turismeforbruget bag, hvad der svarer til 109.000 fuldtidsstillinger i Danmark, hvilket svarer til 4,1 pct. af den samlede beskæftigelse.

UDKAST – Indspil til vækstteam for turisme

Ole Ravnholt Sørensen

Dato 8. januar 2013

Forord

De seneste mange år har dansk turisme - samlet set - tabt terræn i et voksende marked. Det svækker turismeerhvervets evne til at levere jobs. Skal udviklingen vendes er der brug for at øge Danmarks attraktionskraft som rejsedestination.

Den opgave kræver, at mange forskellige instrumenter tages i brug. Ét af dem handler om produkt- og oplevelsesudvikling, der gør os mere attraktive som rejsemål. Det skyldes især, at Danmark ikke kan konkurrere på pris. Derfor skal vi udvikle og udbyde turistprodukter og oplevelser af høj kvalitet - så vi som land tilbyder potentielle gæster flere anledninger til at besøge os.

Hos regionerne og de regionale vækstfora har denne udviklingsopgave høj prioritet. Opgaven løftes primært af de regionale turismeselskaber og tager afsæt i de turismemæssige styrkepositioner, som findes i hver region. Dernæst i aktiviteter, som turismeerhvervet selv ser et formål i at investere i.

Dette indspil til vækstteamet for Turisme og Oplevelseserhverv giver eksempler på hvordan regionerne arbejder med at styrke Danmarks attraktionskraft på turismeområdet. Dernæst præsenteres en række anbefalinger til, hvordan indsatsen for vækst i turismen kan styrkes gennem vækstbærende aktiviteter.

Det er håbet, at erfaringerne og anbefalingerne kan inspirere vækstteamet, således at et styrket samarbejde nationalt, regionalt og lokalt kan medvirke til at skabe vækst og beskæftigelse for turismen i alle dele af Danmark.

Turismeudvikling med afsæt i regionale styrkepositioner

Alle regioner i Danmark har meget at tilbyde de turister, der besøger os. Det er grunden til at turismen – i alle dens facetter – hvert år leverer 130.000 jobs til alle dele af Danmark og til alle dele af arbejdsmarkedet.

Storbyferie og krydstogt har især en fremtrædende rolle i Hovedstadsregionen. Kystturisme spiller en meget central rolle i region Nordjylland, Midtjylland, Syddanmark og Sjælland. Samtidig udgør erhvervsturismen et væsentligt forretningsområde i alle dele af landet.

Turisme er et værdikædeerhverv. Kun yderst få virksomheder tilbyder et samlet turismeprodukt bestående af transport, overnatning, bespisning, attraktioner, oplevelser, shopping, offentlige kulturtilbud mv. Der er derfor behov for offentlige aktører, der i tæt samarbejde med erhvervet kan binde turismeprodukterne sammen til ét samlet produkt, som kan præsenteres på markedet. Den opgave er alle regioner med til at løfte i dag.

Et eksempel er det stærke netværkssamarbejde Wonderful Copenhagen står i spidsen for på krydstogtsområdet. Samarbejdet omfatter Copenhagen-Malmö Port, Københavns Lufthavne, flyselskaber, overnatningsvirksomheder, transportører, kulturinstitutioner, detailhandelen, attraktioner osv. Det sikrer bl.a., at København og hovedstadsregionen kan markedsføres og sælges som et attraktivt produkt overfor de rederier, som i sidste ende bestemmer, hvilke byer krydstogtsskibene skal besøge.

Hovedstadens store vækst og succes på krydstogtområdet er velkendt. Det er resultaterne af et netværkssamarbejde, der bygger på tætte relationer mellem en lang række private og offentlige parter – lokalt, regionalt og nationalt. Udviklingsaktiviteter, der handler om at sammensætte, udvikle og styrke de produkter dansk turisme i sidste ende skal sælge sig på, har ofte et naturligt lokalt eller regional afsæt.

Hverken for krydstogtgæster eller andre typer turister giver lokale eller regionale grænser mening. Ofte kræves der dog en stor grad af nærhed for at turismeindsatsen kan levere resultater og merværdi for gæsterne. Hvilket igen er en af hovedårsagen til, at vækstforaene i forskellige dele af Danmark hidtil har prioriteret turismen højt.

Ifølge lov om VisitDenmark kan de regionale og kommunale aktører gennemføre opgaver vedrørende produkt- og oplevelsesudvikling på turismeområdet. Der er tale om en frivillig opgave som de regionale vækstfora hidtil har valgt at prioritere højt – både længe før lovens ikrafttrædelse i 2010 samt efterfølgende.

Turisme er således et fuldt integreret led i den regionale erhvervsudviklingsindsats. Indsatsen er forankret i de seks regionale vækstfora, der har til opgave at styrke regional vækst og beskæftigelse med midler fra regionerne og EU's strukturfonde.

De regionale vækstfora er sammensat af repræsentanter fra erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner, kommuner og regioner.

Regional erhvervsudvikling dækker mange felter; innovation, anvendelse af ny teknologi (fx inden for udvikling, test og afprøvning af energi- og miljøteknologier, sundheds- og velfærdsteknologi, fødevarer etc.), iværksættelse/nye virksomheder, uddannelse / menneskelige ressourcer, vækst i yderområder - samt turisme og oplevelseserhverv.

Fokus i investeringerne

Siden 2007 har regionerne i gennemsnit årligt investeret ca. 15 pct. af vækstforaenes samlede investeringer i regional erhvervsudvikling. Det svarer til ca. 200 mio. kr. om året.

Regionernes turismeindsats retter sig mod de tre hovedområder i dansk turisme – kystturisme, storbyturisme samt erhvervssturisme. Vægtningen af de tre områder varierer alt efter hvilke dele af landet der er tale om.

En betydelig del af de regionale investeringer i turisme går til grundfinansiering af turismeselskaber som Wonderful Copenhagen, Midtjysk Turisme, VisitNordjylland etc. Pengene sikrer, at turismeselskaberne – i samarbejde med virksomhederne – løbende kan gennemføre udviklings- og markedsføringsaktiviteter inden for de områder, hvor turismeerhvervet står stærkt i den pågældende region.

De regionale investeringer i turisme medfinansierer endvidere af udviklingsprojekter, og -aktiviteter målrettet turismeerhvervet i den pågældende region. Med afsæt i regionale styrkepositioner skal disse aktiviteter styrke innovation, produkt- og oplevelsesudvikling, kompetenceudvikling, og profilering af turismen i alle dele af Danmark.

De regionale investeringer er – med varierende vægtning – målrettet kystturisme, storbyturisme samt erhvervssturisme. Udviklingsaktiviteter på disse områder skal styrke værditilvæksten i turismen så erhvervet fremover kan skabe jobs i alle dele af landet. Hvilket igen kræver, at Danmarks attraktionskraft som rejsedestination løbende styrkes. Fokus er på følgende områder:

- A. Udvikling af flere oplevelser
- B. Højere kvalitet i turismen,
- C. Stærke innovative destinationer
- D. Innovative turismevirksomheder

A. Udvikling af flere oplevelser

Danmark scorer højt på lister over de dyreste steder i verden at være turist. Derimod scorer vi lavt i tilsvarende benchmarks på parameteren value-for-money. Det gælder navnlig inden for kystturismen, hvor den kvalitet, der møder turisterne, ofte ikke står mål med prisen – det viser flere undersøgelser.

Skal Danmark knække kurven efter mange år med stagnation, kræver det blandt andet, at produktet fremover tilføres mere værdi og oplevelsesindhold. Dermed kan et højt prisniveau matches af højere kvalitet. Det kan ske gennem udvikling af flere oplevelser, der giver potentielle Danmarks-gæster flere ”reasons-to-go”.

Midtjylland har over de senere år haft stor fokus på at udvikle nye ”oplevelsesfyrtårne”, der netop kan styrke turisternes adgang til nye oplevelser. Indsatsen består her i at medfinansiere lokale virksomheders udvikling og modning af nye oplevelsestilbud / attraktioner, der kan skabe de ”reasons-to-go” som i stadig højere grad flytter turister og trækker dem til bestemte lokalområder.

Indsatsen i Midtjylland omfatter bl.a. Ringkøbing-Skjern og Vestas i forbindelse med udvikling af oplevelsescentret KRAFT. I Herning og Randers sker udviklingen tilsvarende i samarbejde med Messecenter Herning og Randers Regnskov.

KRAFT – Explore the Powers of Nature (Midtjylland)

Vækstforum Midtjylland har siden 2010 givet økonomisk støtte (10 mio. kr.) til udvikling og modning af attraktionen KRAFT som et kommende internationalt oplevelsesfyrtårn i Vestjylland. Det er sket i samarbejde med Vestas A/S og Ringkøbing-Skjern Kommune og Destination Ringkøbing Fjord.

Ambitionen er at skabe et videns- og oplevelsescenter med udgangspunkt i naturens kræfter. Kernen i KRAFT er sjove oplevelser, som formidler viden om mennesket og naturen og skaber en bevidsthed om naturens indflydelse på vores liv og vores muligheder for at bevare balancen.

Projektet samarbejder bl.a. med Aarhus Universitet Herning og Designskolen Kolding, hvor studerende inddrages i udviklingen af KRAFT. Forretnings- og finansieringsplan for KRAFT er godkendt af bestyrelsen for projektet medio 2012. Det betyder, at konceptfasen for attraktionen nu er under realisering.

Ringkøbing-Skjern Kommune har i august 2012 vedtaget at støtte projektet med kr. 50 mio. til anlæg og kr. 30 mio. som driftstilskud over 10 år startende fra 2016. Hermed er det første betydelige lokale økonomiske bidrag på plads. De forventede anlægsudgifter er ca. 260 mio. kr.

B. Højere kvalitet i turismen

Danmark er et dyrt land at besøge. Forventningen hos kunderne er derfor, at servicekvaliteten matcher de høje priser. Hvilket igen skærper kravene til at levere højere kvalitet i turismen så vores gæster fx oplever rare rammer, god service samt imødekommende og engagerede værter.

Realiteterne tegner dog et andet billede. Et hvor dansk turisme er udfordret når det handler om at levere god service. Det viser flere analyser af det danske serviceniveau. Her peges der på forbedringsmuligheder for en række service- og oplevelsesbaserede elementer af ferien. Det gælder fx spisesteder, attraktioner, seværdigheder samt information og turistservice.

Turisternes vurderinger af den danske service harmonerer dårligt med den almindelige danske selvopfattelse og det generelle billede af Danmark som et åbent, venligt og uformelt land at gæste og bosætte sig i. Faktisk er der her et betydeligt mismatch mellem brand image og virkelighed. På sigt er dette ikke bæredygtigt.

Regionerne har gennem de senere år taget en del initiativer, som adresserer Danmarks serviceproblem. Der er gennemført værtsskabsprogrammer i Nordjylland. Syddanmark har via "Oplevelsernes Academy" gennemført kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere i turismevirksomheder. Hovedstaden er ved at udvikle et kompetenceprogram for frontlinjemedarbejdere i Nordsjællands turisme. Og projektet "Open Arms" er i 2012 søsat i København som samarbejde mellem HORESTA, Københavns Kommune, Open Copenhagen og Wonderful Copenhagen.

Der skal et langvarigt træk til, for at dansk turisme indhenter efterslæbet på serviceområdet – i alle de dele af landet hvor turismen spiller en fremtrædende rolle. Det er derfor relevant at se på, hvordan der kan bygges videre på regionernes eksisterende indsats i.f.t. kompetenceudvikling, service og øget kvalitet. Eksempelvis gennem tværregionale satsninger hvor relevante virksomheder og personale i alle dele af Danmark sikres adgang til kompetenceudvikling inden for service på kerneområderne i dansk turisme.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet indeholder initiativer, der medvirker til at skabe et kompetenceløft i forhold til service og værtsskab blandt personale og medarbejderne i turismevirksomheder, der opererer indenfor dansk turismes kerneområder

Kvalitetsløft og kompetenceudvikling i Nordjylland

Via midler fra Vækstforum Nordjylland har VisitNordjylland siden 2008 gennemført en lang række kurser og kompetenceudviklingsforløb for private og offentlige aktører i det nordjyske turismeerhverv. Målet har været at løfte kvaliteten i nordjysk turisme og optimere det nordjyske turismeprodukt på alle niveauer i værdikæden.

Frem til i dag er der gennemført over 140 kursusforløb for over 4.000 ansatte. Det er sket inden for områder som ledelse, markedsføring, det gode værtsskab, innovation samt anvendelse af ny teknologi. Frem til udgangen af 2013 gennemføres yderligere 20 kursusforløb, der samlet bringer antallet af kursusedtagere op på 6.000.

Eksterne evalueringer af de gennemførte kurser viser, at op mod 90 pct. af deltagerne har haft et tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende kursusforløb med forbedrede kompetencer og brugbar viden til følge. Tilsvarende tilkendegiver virksomhederne, at det gode værtsskab har fået en fremtrædende plads i virksomhedernes markedsføring og servicekoncepter. De deltagende virksomheder oplever derudover, at kompetenceudviklingen har givet øget omsætning, stigende tilfredsheden blandt gæsterne. Dertil kommer øget medarbejder- og gæstelojalitet samt et faldende sygefravær blandt medarbejderne.

Syddanmark - Oplevelsernes Academy

Vækstforum Syddanmark står bag projektet Oplevelsernes Academy, der skal udvikle kompetencerne blandt medarbejdere ansat i syddanske turismevirksomheder. Det skal sikre at kompetenceniveauet hæves i branchen, så service og oplevelser for turisterne styrkes.

Et eksempel er skræddersyet værtsskabsuddannelse målrettet servicepersonale på hoteller og i attraktioner. Branchespecifikke salgs- og serviceskurser giver samtidig turistbureauer og virksomheder øget faglighed og mulighed for at optimere de digitale løsninger. Oplevelsernes Academy har som et eksempel oparbejdet ordinær uddannelse målrettet danske guider, ejere og medarbejdere i campingbranchen og er leveringsdygtige i uddannelse til destinationssamarbejder og virksomheder.

Som led i Oplevelsernes Academy er der udarbejdet konkrete uddannelsesplaner for en lang række turismevirksomheder. Der er afholdt efter- og videreuddannelsesforløb for hhv. ejer, ledere, mellemledere, turismemedarbejdere og kommunalt ansatte.

Oplevelsernes Academy består af 22 kommuner, 26 uddannelsesinstitutioner og over 300 virksomheder. Projektet gennemføres i perioden 2010-2014 og har et samlet budget på 47 mio. kr. Heraf har Syddansk Vækstforum bidraget med 25 mio. kr.

C. Stærke innovative destinationer

Det fysiske, kulturelle og oplevelsesmæssige kvalitetsniveau i mange danske kystdestinationer har et efterslæb i forhold til destinationer i vore konkurrentlande. Destinationer, hvor aktiviteter og underholdningstilbud er tænkt ind som en integreret del af den feriepakke destinationen tilbyder.

Manglende udvikling af kvaliteten i de basale kystferieprodukter – så som feriehusene, attraktioner, adgang til natur og strandarealer, byrum mv. – udgør samtidig en markant udfordring når det handler om at tiltrække og fastholde de målgrupper Danmark ønsker at bygge på; fx voksne tyskere i 'Det gode liv' eller de højtforbrugende børnefamilier i 'Sjov, leg og læring'

Skal Danmark fremadrettet skal fastholde og udbygge sin position på kystferieområdet, ligger der en opgave i at sikre et kvalitetsløft i turismen hos Danmarks stærke feriedestinationer.

Midtjylland har i deres turismestrategi udpeget to geografisk afgrænsede områder – Ringkøbing-Skjern og Djursland – der fremadrettet skal udvikles som stærke innovative destinationer. Heri ligger, at den midtjyske indsats indenfor kystturisme vil blive koncentreret omkring disse to destinationer. Derigennem også skabe den kritiske masse og trækraft, der kan skabe sæsonudvidelse og -forlængelse i fremtiden.

Tilsvarende har Hovedstaden har investeret penge i projektet ”Destinationsudvikling af Kongernes Nordsjælland”. Fire nordsjællandske kommuner deltager i dette samarbejde, der skal øge områdets attraktionskraft som feriedestination. Syddanmark støtter tilsvarende udviklingen af bl.a. destination Billund samt en række fynske destinationer.

Center for Kystturisme

Sammen med staten og Ringkøbing-Skjern kommune står Region Nordjylland, Midtjylland, Syddanmark og Sjælland bag etableringen Center for Kystturisme. Omdrejningspunktet for centrets arbejde er at styrke kvalitetsudvikling indenfor kystturismen i Danmark. Det sker i samarbejde med bl.a. de regionale turismeselskaber.

Center for Kystturisme har i efteråret 2012 udpeget 20 geografisk veldefinerede fyrtårnsdestinationer i alle dele af Danmark. Disse vil de kommende år være særligt i fokus når det gælder indsatsen for at øge kvaliteten i de produkter som dér tilbydes turisterne. Destinationerne tæller Skagen, Lønstrup, Løkken, Blokhus, Vorupør/Klitmøller, Søndervig, Hvide Sande, Henne Strand, Blåvand, Fanø, Rømmø Ebeltoft, Billund, Sønderborg, Svendborg, Rørvig, Gilleleje, Møn, Marielyst, Allinge-Sandvig.

De valgte feriesteder – der samlet tegner sig for ca. xx pct. af overnatningskapaciteten i dansk turisme – får de kommende år tilbudt et individuelt udviklingsforløb, der skal bidrage til en markant styrkelse af turismeproduktet og den kvalitetsoplevelse, som fremover skal danne basis for ny vækst.

Tværregionalt samarbejde om oplevelsesbaseret kystturisme

Sammen med staten og Center for Kystturisme står Region Nordjylland, Midtjylland, Syddanmark og Sjælland bag det tværregionale udviklingsprojekt ”Oplevelsesbaseret Kystturisme”. Projektet, der er finansieret af midler fra regionerne og EU’s strukturfondsmidler, skal styrke innovation, oplevelses- og kvalitetsudvikling på destinations- og virksomhedsniveau. Projektet er målrettet de 20 fyrtårnsdestinationer som Center for Kystturisme som har udpeget. I projektet får disse tilbudt et udviklingsforløb, der skal bidrage til en markant styrkelse af turismeproduktet og den kvalitetsoplevelse, der fremover skal danne basis for ny vækst.

Projektet omfatter også fem regionale demonstrationsprojekter, der tager ud-

gangspunkt i regionale styrkepositioner. Østdansk Turisme arbejder som led i projektet med vækstgruppeforløb med særlig fokus på kultur og turisme. I Syd-danmark arbejder Naturturisme I/S med vækstpoterentialer i tilknytning til maritime naturoplevelser. I Ringkøbing-Skjern Kommune arbejdes der med vækst i tilknytning til by- og havnemiljøer. VisitNordjylland arbejder med vækst i tilknytning til naturoplevelser med fokus på kysten som servicelandskab, mens Midtjysk Turisme arbejder med kombinationen af turisme og smagsoplevelser. De fem demonstrationsprojekter samarbejder med CKT om udvikling, afprøvning og udbredelse af erfaringer på landsplan.

Oplevelsesbaseret Kystturisme gennemføres i perioden 2013-20xx. Projektet har et samlet budget på 53 mio. kr. Heraf bidrager regionerne med 18 mio. kr. Øvrig finansiering kommer fra EU's strukturfonde, staten, deltagerfinansiering mv.

D. Innovative turismevirksomheder,

Den intense konkurrence i turismen stiller alle virksomheder over for krav om i større udstrækning at kunne efterkomme kundens ønsker på en ny og anderledes måde -og dermed adskille sig fra konkurrenterne. Derfor kan også turismens virksomheder have behov for at søge vejledning og rådgivning. Det kan fx ske i form af en kortlægning af vækstpoterentialer eller adgang til udviklingsprogrammer.

Blandt de mindre virksomheder i turisterhvervet er der ikke tradition for at benytte det etablerede erhvervsservicesystems mange tilbud om vejledning og rådgivning, herunder den lokale erhvervsservice og de tilbud som findes i regi af de såkaldte væksthuse.

Undersøgelser og evalueringer af serviceprogrammerne viser, at virksomheder, der har modtaget vejledning og rådgivning, generelt har højere væksttal på de økonomiske parametre end øvrige små og mellemstore virksomheder. Det gælder både for virksomhedernes omsætning, værditilvækst per ansat, eksport og beskæftigelse.

Midtjylland har som led i deres vækststrategi på turismeområde særlig fokus på at optimere samspillet mellem de mindre turismevirksomheder og rådgivningstilbuddene i et det etablerede erhvervsfremmesystem.

For øvrige turismeintensive dele af Danmark ligger der en opgave i at synliggøre og formidle de eksisterende tilbud om vejledning og rådgivning i det etablerede erhvervsfremmesystem. Behovet for rådgivning findes særligt inden for områder som salg og markedsføring, strategisk udvikling, ledelse, organisation, personale, IT, informationsteknologi, teknologi, design, udvikling samt internationalisering.

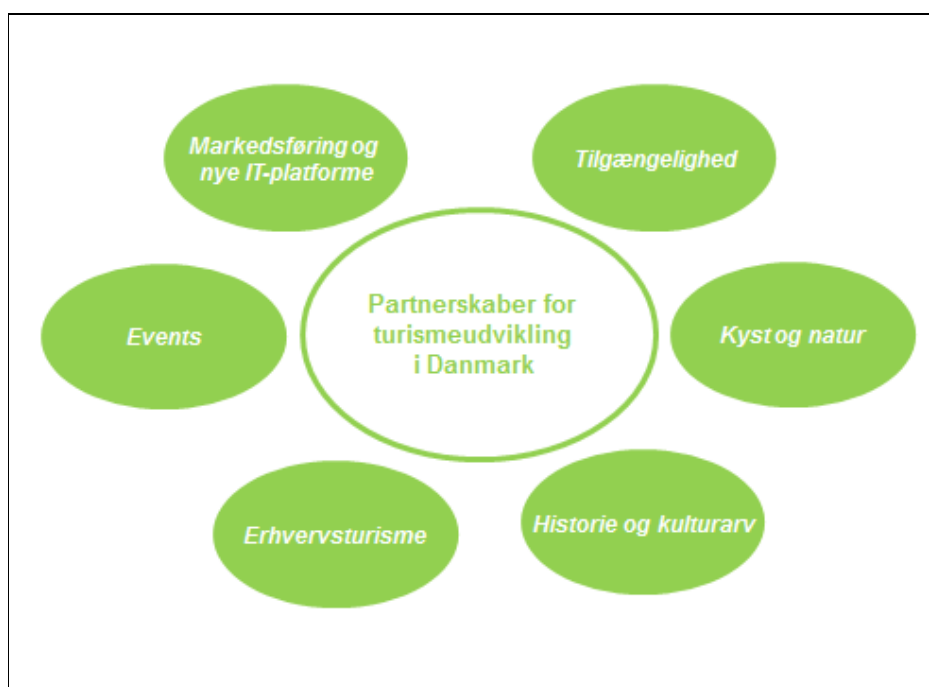
Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet sætter fokus på at målrette eksisterende erhvervsserviceprogrammer til turismevirksomheder så de sikres adgang til vejledning, sparring og ydelser indenfor traditionelle erhvervsøkonomiske virksomhedsdiscipliner

x. Øget attraktionskraft– regionale indsatsfelter

Omdrejningspunktet for regionernes turismeindsats er produkt- og oplevelsesudvikling der sikrer dansk turisme øget attraktionskraft. Den er målrettet dansk turismes væsentligste forretningsområder og sker som medfinansiering af partnerskaber som turismens virksomheder også ser et grundlag for at investere midler i. Indsatsen sker primært indenfor fem indsatsfelter:

1. Transportmæssig tilgængelighed

Flyforbindelser til Danmark har afgørende betydning for mulighederne for udnyttelse af de nye vækstmarkeder i verden. Ikke blot for turismen, men for erhvervslivet i Danmark i det hele taget. Erfaringen er også, at åbningen af nye flyruter eller øget kapacitet virker umiddelbart positivt på turismeomsætningen.

Når kinesiske turister allerede i dag kan flyve med SAS fra Shanghai direkte til København – eller når andre rejsende i Asien finder ud af, at de kan flyve til København via Dubai med Emirates – skyldes det bl.a. ruteudviklingsprojektet "Global Connected".

"Global Connected" er et offentlig-privat konsortium, der støtter markedsføring af Danmark som destination. Det blev etableret i 2010 af bl.a. Region Hovedstaden, Københavns Lufthavne, Region Sjælland, Billund Lufthavn, Region Syddanmark samt Erhvervs- og Vækstministeriet.

Succesen for Global Connected har været tiltrængt. Store lufthavne/hubs som Frankfurt, München, London, Paris og Amsterdam udfordrer løbende Københavns position som nordeuropæisk knudepunkt for lufttrafikken. Til-

svarende mærker danske lufthavne intens konkurrence fra lufthavne i Hamburg, Stockholm, Oslo, Reykjavik og Helsinki. Også Berlins kommende nye lufthavn vil være en voksende trussel.

Der ligger derfor også et perspektiv i at se på mulighederne for at intensivere arbejdet med ruteudviklingsaktiviteter, hvor danske lufthavne opnår flere forbindelser til europæiske destinationer (fx i kraft af lavprisselskaber). Det bør undersøges hvordan Danmark opnår bedre adgang til de "Route Development Funds" som EU tidligere bl.a. har stillet til rådighed for Skotland.

Danske Regioner anbefaler:

- at Global Connected de kommende år også styrker fokus på mulighederne for at tiltrække europæiske ruter til danske provinslufthavne. Denne indsats bør i særlig grad være målrettet lavprisselskaber
- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet i gang sætter et arbejde, hvor repræsentanter fra turismeerhvervet og staten (Erhvervs- og Vækstministeriet og Transportministeriet) undersøger Danmarks muligheder for at få andel til EU-finansiering til etablering af Route Development Funds på luftfartsområdet

Global Connected

Global Connected skal fastholde eksisterende internationale flyruter fra danske lufthavne samt tiltrække nye, primært interkontinentale, flyruter til Danmark. Derigennem bidrage til udviklingen af det eksisterende rutenetværk til og fra København samt tiltrække nye interkontinentale ruter fra gateways på vigtige økonomiske vækstmarkeder - til gavn for bl.a. turismen, men i særdeleshed også for tiltrækning af udenlandske investeringer til Danmark

Det forventes, at Global Connected frem til 2014 vil resultere i åbningen af 8-10 interkontinentale ruter. Frem til i dag har projektet foreløbigt medvirket til at sikre nye flyruter til hhv. Toronto, Dubai, Bahrain, Shanghai, Californien og Finland.

Københavns Lufthavn har i 2012 foreløbigt oplevet en betydelig vækst på 12,9 procent på de lange, interkontinentale ruter. Denne vækst bæres især af de nye ruter til f.eks. Doha, Dubai og Shanghai, hvor Global Connected har medvirket til at styrke markedsføringen af Danmark som rejsemål.

Det samlede budget for Global Connected er på ca. 200 mio. kr. for perioden 2010-2014. Med den såkaldte UMTS-aftale fra efteråret 2012 er der sikret yderligere 22 millioner fra staten til Global Connected i perioden 2013-2015. Ud over bl.a. UMTS-midlerne er Global Connected støttet af: Wonderful Copenhagen, VisitDenmark, Region Hovedstaden, Region Sjælland, Københavns Lufthavne, Københavns Kommune, Region Skåne og Malmö.

Den faste Femern bælt forbindelse kan skabe turismeudvikling

Den internationale tilgængelighed til Danmark og i særdeleshed Sjælland og Lolland/Falster bliver øget med den kommende faste Femern forbindelse. Derfor har Østdansk Turisme og den tilsvarende søsterorganisation i Tyskland, Ostsee-

Kommentar [ORS1]: Er til gennemskrivning i Region Sjælland

Holstein-Tourismus, sat fokus på at skabe samarbejde mellem danske og tyske turismevirksomheder og at skabe nye oplevelser til turisterne.

I løbet af projektet er begrebet "Recharge" blevet et nøgleord i udviklingen af nye turismeoplevelser. Det nordlige Tyskland og Sjælland, Møn og Lolland-Falster er områder præget af masser af plads, masser af strand, skøn natur og ro væk fra storbyen - ideelle rammer for familier og par, som har lyst til at bruge ferien på at fokusere på sig selv og hinanden.

"Recharge" handler om at bruge sig selv på nye måder, så man kan vende tilbage til hverdagen med ny energi, genopladet.

Projektet er også relateret til turismearbejdet i STRING-regionen, hvor der arbejdes med at udnytte den kommende forbindelse til at skabe turismeudvikling i hele STRING-regionen, som går fra Hamborg til Skåne.

2. Kysterne og naturen kan bruges mere aktivt

Vores kyster og natur har en tiltrækningskraft på dem, der besøger os. Det viser analyser af turisternes motiver for at vælge Danmark som rejssemål. Kysterne og naturen er dermed en styrkeposition, der kan være med til at skabe et udbud af oplevelser over en større del af året. Derigennem også tiltrække ferieturister uden for højsæsonen.

Turismeindsatsen i alle regioner lægger vægt på at anvende naturen som trædesten til at udbygge turismens attraktivitet. Eksempelvis arbejder Nordjylland, Midtjylland og Syddanmark hver især på at styrke udviklingen af de nye oplevelsesmuligheder som opstår gennem de nye nationalparker som i Thy, Djursland/Mols og Vadehavet. Via selskabet Naturturisme I/S har Syddanmark endvidere været med til styrke udvikling og formidling af naturoplevelse i og omkring det Det Sydfynske Øhav. Også for Sjælland indgår udvikling af naturoplevelser som en vigtig parameter.

Men stadigvæk er der rum for intensivere indsatsen. Staten ejer og forvalter 5 pct. af Danmarks areal. Staten besidder samtidig nogle af de største naturmæssige herlighedsværdier i Danmark. Mange af disse arealer kan aktiveres langt mere så de gavner vækst, iværksætteri og beskæftigelse i turismen – eksempelvis i form af rekreative ruter målrettet vandre- og cykelturisme. Eller som en del af regeringens kommende Friluftstrategi - et arbejde som Miljøministeren har søsat i efteråret 2012.

Derfor bør staten i dialog med regioner og turismeerhvervet formulere en plan for hvordan statens arealer i fremtiden langt mere aktiveres til gavn for turismen. Eksempelvis i tilknytning til de 20 særlige "fyrtårnsdestinationer" som regionerne og Center for Kystturisme har udpeget i efteråret 2012.

Det er også relevant at se på om fx regionerne har de rette planlægningsværktøjer, om vejledningen i forhold til turisme og planområdet er tilstrækkelig, profilen på naturstyrelsens arealer i.f.t. turister, tilgængelighed af data samt regionernes mulighed for at understøtte de synergier, der kan være i en

øget anvendelse af statens arealer som led i udviklingen af nye turisme- og oplevelsesprodukter.

Der også være gevinster at hente ved en tættere koordinering mellem kommunerne og regionernes turismeindsats. Mange kommuner investerer i dag betydelige midler i at sikre bedre friluftsfaciliteter målrettet borgerne i et lokalområde – fx rekreative områder, stisystemer for cyklister, ryttere, rulleskøjteløbere osv. Ofte kan denne type friluftsfaciliteter også have en turismemæssig værdi.

Et stisystem anlagt i et lokalområde kan fx være et aktiv når det handler om at binde forskellige egne af Danmark sammen vi er en attraktiv destination for cykelturister. Jo bedre sammenhæng i stisystemerne, desto bedre kan vi markedsføre Danmark cykeldestination.

Der ligger en opgave i at sikre, hvordan investeringer i lokale friluftstilbud i højere grad kan understøtte produkt- og oplevelsesudvikling på turismeområdet. Det kan bl.a. ske ved at skabe øget gennemsigtighed.

En mulig model kan være, at kommunerne konsulterer det regionale turismeselskab, når der er større investeringer i friluftsfaciliteter undervejs. Her skal det sikres, at kommunen indhenter en turismemæssig ”second opinion”, der alene er vejledende. Turismeselskabet vil tilsvarende have en forpligtelse til at rykke ud, når kommunen henvender sig om sparring i forbindelse med en planlagt investering.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet indbyder turismeerhvervet og regionerne til en dialog om, hvordan statens naturarealer i fremtiden kan understøtte produkt- og oplevelsesudvikling i turismeerhvervet. Inden udgangen af 2013 skal der formuleres 10 forslag til, hvordan statens arealer bedre kan udnyttes til at understøtte vækst i turismen

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet sætter fokus på, hvordan kommunerne i højere grad kan sikre, at lokale investeringer i bedre friluftsfaciliteter mv. i højere grad kan spille sammen med de turismestrategier og mål som gælder for en region, indenfor forskellige af turismens forretningsområde (kystturisme, storbyturisme mv.)

3. Historie og kulturarv tiltrækker stærke målgrupper

For nogle målgrupper spiller adgang til et lands historie og kulturarv en vigtig rolle, når de skal vælge rejsedestination. Jo mere synlighed og tilgængelighed, desto større er perspektiverne for at tiltrække kulturinteresserede turister.

Region Nordjylland har været med til at finansiere en række udviklingsprojekter, hvor nordjyske kulturattraktioner og museer gennem brug af nye digitale interaktive medier skærper deres profil i forhold til kunder og turister.

Region Sjælland har med projektet KURS etableret et samarbejde med fem statsanerkendte museer i regionen, hvor IT og nye digitale medier bruges til at styrke formidlingen. Samtidig skal en fælles platform mellem museerne give øget synlighed og differentiering i forhold til omverdenen, herunder især hovedstadens mange kulturtilbud.

Syddanmark og Midtjylland har indledt et samarbejde, hvor Hærvejen – der var Middelalderens transportkorridor - videreudvikles som et attraktivt, rekreativt og salgbart turismeprodukt for vandrere, cyklister og ryttere. Projektet ”Destinationsudvikling af Kongernes Nordsjælland” præsenterer tilsvarende fortællingen om kongernes fristeder på de mange slotte i Nordsjælland.

Allerede i dag har Danmark meget at tilbyde turisterne på kulturområdet. Men vi skal eksponere vores kulturelle tilbud langt bedre – både flagskibe som Nationalmuseet, kunstmuseerne, de zoologiske haver samt underskoven af mindre kulturinstitutioner – som alle drives med tilskud fra staten.

Mange kulturinstitutioner er i dag imidlertid meget lidt synlige i den internationale markedsføring af Danmark. Det svækker både vores attraktionskraft. Det betyder også, at vores oplevelsesudbud som rejsedestination fremstår mindre facetteret, end det i virkeligheden er.

En vej at gå kan bestå i, at staten (Erhvervs- og Vækstministeriet, Kulturministeriet og VisitDenmark) og regionerne i fællesskab udpeger ca. 15-20 kulturinstitutioner, der – set med turisternes briller – er særligt interessante eller rummer et særligt oplevelsespotentiale.

Via resultatkontrakten med staten skal disse institutioner skal i fremtiden have manøvrerum og forpligtelser til at bidrage til den internationale markedsføring af dansk turisme. Institutionerne skal samtidig være til rådighed i forbindelse med relevante danske fremstød for dansk turisme. Dernæst deltage i produktudviklingsaktiviteter på relevante områder.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet adresserer, hvordan en række udvalgte kulturinstitutioner i større grad kan understøtte international markedsføring og udvikling af dansk turisme

Digital formidling af lokal kultur- og naturarv (Nordjylland)

En række museer har indført interaktiv digital formidling af den lokale kultur- og naturarv. Skagen By- og Egnsmuseum har via multitouch og mobilapp etableret formidling af oplevelser med fokus på Skagen Odde,

der er verdens største sandodde med 1,9 mio. besøgende årligt.

Bunkermuseet i Frederikshavn har udviklet et mobilspil, der sætter gæsten ind i en historisk kontekst fra 2. Verdenskrig og gør ham/hende til en handlende person, hvis valg er med til at afgøre, hvilket historisk forløb, der skal formidles.

Nordsøen Oceanarium har arrangeret "Alle Tidens Nordsø", som en ekspedition centreret om fem levesteder/destinationer i Nordsøen: et skibsvrag, Dokkerbanke, Jyske Rev, Det dybe Skagerrak og Hirtshals Mole. Hver destination er repræsenteret af et akvarium og en udstillingszone, og nøgleordene er interaktiv digital formidling og sansebaserede oplevelser. Herudover er der etableret udstillingselementer med en skibssimulator, et virtuelt akvarium samt to særudstillinger om klimaforandringer og bæredygtigt fiskeri.

Gasmuseet i Hobro etablerer et Videns- og oplevelsescenter. Her kan man opleve de sidste 600 års historiske, samfundsmæssige, naturvidenskabelige og teknologiske udvikling med energi som omdrejningspunkt. Gennem interaktive og digitale formidlingsformer at lære om energi i en involverende og legende form, som via e-billetten bliver tilgængelig for den besøgende også efter besøget.

Da Danmark blev til.... Sjælland

Både Region Sjælland og Østdansk Turisme stort fokus på at udnytte de turismemæssige aktiver, som findes i kulturarven. Sjælland spillede en afgørende rolle i skabelsen af kongeriget Danmark i vikingetid og tidlig middelalder. Det har sat sine spor i kulturlandskabet, på museerne, oplevelsescentrene, arkiverne, bibliotekerne og kirkerne i området.

I regionen findes blandt andet en række unikke kulturminder, arkæologiske udgravninger med store fund fra oldtiden, kirker med danmarksrekord i gravlagte konger, flotte velbevarede gravhøje og ikke mindst en masse spændende krøniker og sagn med tilknytning til området, som er værd at fortælle.

'Da Danmark blev til' er et 4-årigt projekt (2011-2014) med fokus på vikingetid og middelalder, i regi af Kulturregion Midt- og Vestsjælland. I projektet skabes der i samarbejde mellem Kulturregion Midt- og Vestsjælland og Østdansk Turisme øget kendskab til Region Sjællands unikke kulturhistorie – lokalt, nationalt og internationalt. Projektet nytænker og afprøver samarbejdsformer mellem forskellige kulturelle aktører og er med til at understøtte et stærkt værdikædesamarbejde i hele regionen. Ligeledes skabes der i projektet link mellem kulturturisme, oplevelsesøkonomi, skoleområdet og kulturformidling.

Østdansk Turisme har udviklet en række produkter indenfor vikingetemaet, som allerede nu har været med til at sætte vikinger højt på dagsordenen i forhold til VisitDenmarks internationale markedsføring. Det drejer sig bl.a. om en krydstogtspakke og en 'fly and drive' pakke. Denne udvikling er bl.a. sket gennem netværket i 'Da Danmark blev til'.

Kommentar [ORS2]: Er til gennemskrivning i Region Sjælland

For at styrke sammenhængen mellem turisme og kulturhistorie, er Kulturstyrelsen ligeledes med i Det regionale vækstpartnerskab mellem regeringen og Vækstforum Sjælland. Gennem Vækstpartnerskabet er der fokus på, hvordan Kulturstyrelsen, Vækstforum Sjælland og Kulturregion Midt- og Vestsjælland i samarbejde kan udvikle viden og oplevelser med afsæt i regionens rige autentiske kulturarv. Læs mere om 'Da Danmark blev til' på <http://dadanmarkblevtil.dk/>

4. Møder, kongresser og konferencer

Tiltrækning af møder, kongresser og konferencer er kommercielt interessant for alle dele af landet. Det skyldes især erhvervsturisternes høje døgnforbrug. Kongresser og konferencer er samtidig et af Danmarks vigtige udstillingsvinduer mod resten af verden. Danmark kan udvikle dette udstillingsvindue yderligere ved at byde langt mere aktivt ind på tiltrækningen af internationale kongresser og konferencer.

Hovedstadsregionen er ubestridt motoren for erhvervsturismen i Danmark. København er samtidig i intens konkurrence med andre storbyer verden over når det handler om at tiltrække store strategiske arrangementer.

Den internationale konkurrence om at vinde værtskab for større møder betyder, at det i stigende omfang ikke er nok at kunne levere et godt bud med faciliteter, infrastruktur og tilgængelighed. I en række tilfælde er det afgørende også at kunne bidrage med økonomi – eksempelvis til at markedsføre det pågældende arrangement. Det er vurderingen, at der er brug for et årligt dispositionsbeløb på 5 mio. kr. som – når der er brug for det – hurtigt kan sættes i spil i en konkret forhandlingssituation om at trække et vigtigt arrangement til Danmark.

En investering på dette niveau vurderes at ville sikre årligt 5 – 10 store internationale møder til Danmark. Isoleret vurderes turistomsætningen for Danmark at være mellem 1 – 3 mia. kr. København har i modsætning til mange konkurrentbyer – i såvel Europa som andre dele af verden – ikke adgang til en sådan facilitet. Over de senere år har det betydet, at flere markante begivenheder er tabt til andre byer i verden. Konkret foreslås det, at en kreds af fonde, regeringen samt universiteterne med bistand fra WoCo søger en sådan facilitet etableret.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet adresserer behovet for at danske aktører – når internationale kongresser, konferencer mv. forsøges placeret i Danmark – ofte har behov for at kunne tilbyde risikovillig kapital til arrangørerne.

Gratis offentlig transport for gæsterne/deltagerne indgår ofte som en basal del af tilbuddet når diverse storbyer byder på afholdelsen af store kongresser, messer, strategiske møder. Så langt er vi ikke i Danmark - endnu. Udgifter til kollektiv transport til og fra messestedet / conferencecentret er of-

test ikke en del af pakken, når fx København konkurrerer om at trække en stor begivenhed til Danmark. Det giver Danmark/København et mindre handicap i.f.t. relevante konkurrentdestinationer, når vi prøver at få store arrangementer hertil. Derfor ligger der en udfordring i at få sikret adgang til gratis offentlig transport for deltagerne, når fx København er ønsker at være vært for en stor udstilling/messe/konference.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet adresserer, hvordan danske kongres- og konferencearrangører opnår bedre muligheder for at tilbyde gratis offentlig/kollektiv transport ifm. afviklingen af store møder, kongresser, messer mv.

Det er positivt, at vækstteamet for ”Vand, Bio & Miljøløsninger ” bl.a. nævner værdien af at kunne tiltrække internationale kongresser til Danmark, herunder eksempelvis ”World Water Forum” i 2018.

Møder i denne skala har i kraft af deres størrelse og profil en særlig strategisk betydning som ”verdensbegivenheder”. De er til gengæld krævende at tiltrække og afholde. Den internationale konkurrence om at få værtskabet for dem er særdeles hård. Og det kræver stærk politisk opbakning og prioritering af de nødvendige ressourcer for at vinde dem hertil.

Wonderful Copenhagen har derfor taget initiativ til dialog med bl.a. Erhvervs- og Vækstministeriet samt Københavns Kommune og Hovedstad om etablering af en ”masterplan”, der sikrer strategisk fokus på, hvilke helt store internationale arrangementer der skal arbejdes på at få til Danmark inden for de næste ti år – og hvordan de udnyttes bedst muligt. Andre eksempler herpå kunne være ”World Design Capital” i 2016.

Planen bør række ti år frem, idet arbejdet med disse store begivenheder fordrer en lang tidshorisont. Det vil være naturligt, at der også er en politisk drøftelse af og stillingtagen til masterplanen for de store begivenheder.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet igangsætter arbejdet med en masterplan for øget tiltrækning af store møder og begivenheder

Med støtte fra Markedsføringsfonden samt VisitDenmark og med stor privat og regional/kommunal opbakning har Wonderful Copenhagen etableret projekt MeetDenmark, der er et samarbejde mellem Danmarks Kongresbyer Aalborg, Aarhus, Odense og København. Projektet har medvirket til, at byerne fx i 2011 har vundet møder og begivenheder til fremtidig afholdelse af en turismemæssig omsætningsværdi for over 1,3 mia. kr. Statens (Markedsføringsfondens) økonomiske engagement i projektet udløb med udgangen af 2012. Det er ønsket hos projektets øvrige parter at sikre en længere horisont for projektets samlede finansiering, herunder statens bidrag.

9. Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet adresserer behovet for at forlænge statens engagement i initiativet MeetDenmark

Inspiring Denmark

Inspiring Denmark er Syddanmarks regionale erhvervs- og turismeorganisation. Hovedformålet er at tiltrække flere internationale konferencer til regionen, skabe bedre produkter for mødeturisterne og styrke byernes og det regionale værtskab. Derigennem skabes jobs og tiltrækkes viden og kompetencer til regionen. Inspiring Denmark har også etableret et netværk med mere end 40 hoteller, konference- og kongressteder i Syddanmark. Hovedaktiviteter i projektet er bl.a.:

- Udbygning af netværket af hoteller og konferencестeder.
- Opbygning af ambassadørkorps, som medvirker til at tiltrække konferencer og skabe opmærksomhed om regionen som international konferencedestination
- Rådgivning af konferenceværter om tiltrækning af internationale konferencer og kongresser, faciliteter, hoteller, sociale arrangementer, transport m.m.
- Udarbejdelse tilbudsmateriale og præsentationer til konferenceværter.

Projektet blev igangsat i 2009 og har til dato trukket 23 konferencer – heraf 17 i 2012. Samlet anslået ekstraomsætning er mellem 28 og 35 mio. kr.

Deltagere i projektet tæller 13 kommuner heriblandt Odense, Sønderborg og Kolding og ca. 40 private virksomheder; eksempelvis Munkebjerg Hotel i Vejle, Comwell Kellers Park og Trapholt. Projektet har et samlet budget på 13 mio. kr. og har modtaget ca. 9 mio. kr. i støtte fra Syddansk Vækstforum. Derudover bidrager netværket af hoteller og konferencестeder selv til deres markedsføring.

5. Events får turister til Danmark

Begivenheder flytter i stigende grad turister. Jo flere begivenheder, jo mere er der at rejse efter. Også uden for højsæsonen. Det giver også et bedre grundlag for at markedsføre sig og tiltrække gæster.

Events og begivenheder er derfor i fokus hos alle regioner. Fokus, skala og målgrupper varierer på tværs af regioner. Naturligvis – hvad enten det handler om koncerter i januar i København for at trække flere storbyturister - eller - surferne og tilskuere, der hvert år tager til ”Cold Hawaii” Klitmøller, Nordjylland for enten at deltage i eller overvære en afdeling af surfernes World Cup.

I Region Midtjylland bruges events også målrettet til at understøtte øvrige regionale styrkepositioner, som arrangement af bl.a. kokkelandskampe i forbindelse med afholdelse af U21 EM i fodbold i regionen (2012). Tiltagene er sket i samarbejde med det landsdækkende F.O.O.D-konsortium.

Region Hovedstaden har støttet projektet ”VIBE” (Videncenter for Begivenheder), der udvikler og understøtter begivenhedsarbejdet i Hovedstadsregionen.

6. Markedsføring og nye IT-platforme:

Internettet, nye sociale medier, intelligente og gps-understøttede smartphones og app's har på hver deres måde for længst revolutioneret turismen. Både når det gælder markedsføring og udvikling af oplevelser. Tilgængelighed og synlighed på moderne platforme vil i fremtiden være en afgørende parameter i konkurrencen om at tiltrække turister. Adgang til teknologisk distribution på nye platforme vil derfor være en væsentlig konkurrenceparameter. Netop den teknologiske infrastruktur vil i fremtiden være afgørende for, om der kan skabes varig vækst i turismen.

Efterhånden som der skabes flere og flere aktivitetstilbud, oplevelsesmuligheder og pakkeprodukter i dansk turisme, stiger også behovet for at få dem afsat via relevante kanaler. Turisterne køber mere og mere på nettet og søger i stigende grad information gennem smartphones. De enkelte turismevirksomheder videreudvikler deres egne hjemmesider og lægger deres produkter på relevante bookingsites, VisitDenmark opdaterer sin portal og appløsninger, rigtig mange arbejder på at udvikle apps, flere organisationer i dansk turisme arbejder på at finde landsdækkende løsninger for information og booking.

Men udfordringerne er store: Turisterne har stadig ikke de optimale muligheder for at blive oplyste, og det er kun software-konsulenter, der indtil videre tjener penge på området. Der skal derfor snarest formuleres et landsdækkende projekt, der har til formål at øge produkttilgængeligheden gennem bedre informations- og bookingløsninger.

Udviklingen af en ny teknologisk infrastruktur bør ske i et tæt samspil mellem de parter, der har ansvaret for hhv. produkt- og oplevelsesudvikling samt koordineringen af den internationale markedsføring af Danmark som rejsedestination – det vil sige i et konsortium bestående af regioner/turismeselskaber og VisitDenmark. Derudover er Dansk Erhverv, HORESTA og Erhvervsstyrelsen (Markedsmodningsfonden) oplagte deltagere i konsortiet.

Udviklingen af en ny informations- og booking infrastruktur på turismeområdet kan fx gennemføres som et OPI-projekt, hvor der anvendes funktionsudbud. Dette setup bruges i dag bl.a. i forbindelse med det såkaldte ”Sygehuspartnerskab - partnerskab for sundheds- og sygehusinnovation” hvor Fornylsesfonden, regionerne og virksomheder er gået sammen om udviklingen af nye fælles – og kommercielt perspektivrige - teknologiske løsninger til de nye sygehusbyggerier.

Danske Regioner anbefaler:

- at den kommende erhvervs- og vækststrategi på turismeområdet adresserer behovet for at udvikle en ny informations- og booking infrastruktur på turismeområdet, eksempelvis gennemført som OPI-projekt

Den offentlige turismeindsats skal fungere effektivt

Den offentlige turismefremmeindsats bygger i dag på tre niveauer - lokalt, regionalt og nationalt. For at dansk turisme samlet få mest ud af de midler som kommuner, regioner og staten årligt investerer i udviklingen af dansk turisme, kræves en effektiv koordination niveauerne imellem

Samarbejde og koordination bør ses i relation til de værdiskabende aktiviteter, der skal løfte væksten i dansk turisme. Endnu mere koordination uden et helt præcist fælles forretningsmæssigt formål er næppe den motor som i fremtiden trækker dansk turisme fri af mange års stagnation.

Koordinationen i dansk turisme er i dag allerede omfattende og veludbygget. Helt grundlæggende det nuværende set-up for koordination fungerer tilfredsstillende. På visse områder er der dog givetvis brug for at justere og optimere koordineringen.

I efteråret 2012 har den såkaldte ”tværgående koordinationsgruppe for turisme” udarbejdet et sæt anbefalinger om hvordan sammenhæng og effektivitet i den offentlige turismefremmeindsats kan styrkes i fremtiden. Koordinationsgruppen, der blev nedsat i 2010 i medfør af lov om VisitDenmark, tæller alle væsentlige private og offentlige aktører i dansk turisme.

Gruppens har i sit arbejde peget på, at en stor del af den regionale turismefremmeindsats i dag er samtidig tværregional. Dog kan det tværregionale samarbejde om turisme kan udbygges yderligere. Afgørende for et udbygget tværregionalt samarbejde er, at det sker på felter, hvor det skaber øget værdi og produktivetsforbedringer for turismevirksomhederne.

Det kunne bl.a. være på områder som kompetenceudvikling (service, formidling, værtskab mv.), teknologisk distribution og synlighed (formidling af oplevelsesmuligheder via hjemmesider, mobile platforme, sociale medier, apps), destinationsudvikling, sammenhængende produkter, fx i relation til cykelturisme mv.

Et udvidet tværregionalt samarbejde kan også ske ved, at et eller flere regionale turismeselskaber danner en form for ”leadpartner-system”. Her skal et eller flere selskaber kunne gå foran og løfte når fx store tværregionale og nationale initiativer vedrørende turisme og oplevelsesøkonomi skal gennemføres.

Hvert turismeselskab har i dag en kompetenceprofil, der er gearet til at løfte specifikke og veldefinerede opgaver internt i egen region. Selskaberne er i stigende grad på vej mod at specialisere sig på nogle felter mens de på an-

dre trækker på øvrige selskabers kompetence og erfaringer. Fremover bør denne specialisering *intensiveres* så selskaberne i endnu højere grad kan anvendes i en bredere geografi.

VisitNordjylland har særlige erfaringer med markedsføring indenfor kystturisme samt kompetenceudvikling. Midtjysk Turisme har en profil indenfor teknologisk infrastruktur og platforme samt destinationsudvikling. Østdansk Turisme har særlig fokus på områder som kultur og aktiv/grøn turisme. Wonderful Copenhagen besidder stærke kompetencer inden for blandt andet storbyturisme, kongresser, konferencer, krydstogter, events. I Region Syddanmark er der erfaring med udvikling af erhvervsturisme og destinationsudvikling.

Koordinationsgruppe om turisme - udvalgte anbefalinger

Den tværgående koordinationsgruppe om turisme anbefaler, at:

- regionerne/vækstforaene bør udbygge det tværregionale samarbejde om turisme på områder, hvor det sikrer øget værdi og produktivitetsforbedringer for turismevirksomhederne; eksempelvis på områder som kompetenceudvikling, teknologisk distribution/digitalisering af sammenhængende synlige produkter, destinationsudvikling mv.

- de regionale turismeaktører bør arbejde videre med at fremme den kompetencemæssige specialisering blandt de regionale turismeselskaber, herunder arbejdet med dannelsen af et leadpartner-system, hvor et eller flere selskaber står i spidsen for indsatser i en bredere geografi. Et kommende leadpartner-system skal også kunne tages i anvendelse når statslige turismeinitiativer skal iværksættes

Alle regioner og Danske Regioner står bag anbefalingerne fra koordinationsgruppen. Regionerne og Danske Regioner vil den kommende tid arbejde for at anbefalingerne omsættes til konkret handling - så både det tværregionale samarbejdes om turisme intensiveres og kompetencerne bag specialiseres.

Trafikstyrelsen
info@trafikstyrelsen.dk

30-11-2012

Sag nr. 12/1766

Dokumentnr. 46640/12

Johan Nielsen

Tel. 35298174

E-mail: Jon@regioner.dk

Høringssvar: Trafikplan for den statslige jernbane 2012 -2027

Danske Regioner har modtaget Trafikplan for den statslige jernbane 2012-27 i høring den 10. oktober 2012. Danske Regioner fremsender hermed høringssvar, idet der tages forbehold overfor efterfølgende politisk godkendelse.

Trafikplanen skal redegøre for statens overvejelser og prioriteringer for den jernbanetrafik, der udføres som offentlig servicetrafik på kontrakt med staten. Formålet med planen er at sikre en god sammenhæng i den kollektive trafik.

Danske Regioner har følgende hovedsynspunkter:

- Det er en omfattende og velskrevet rapport, som indeholder en grundig beskrivelse af de jernbaneprojekter, der er besluttede eller ved at blive undersøgt.
- Danske Regioner er særligt tilfredse med, at planen beskriver det mulige samspil mellem privatbanerne og den statslige banetrafik. Alle regioner er interesserede i en større fleksibilitet mellem kørslen på de statslige skinner og lokalbanernes. Desuden er samordning og samarbejde mellem alle parter i den kollektive trafik helt afgørende for den kollektive trafiks funktion.
- Trafikplanen bør beskrive og forholde sig til, om Danmark kan leve op til EU's målsætninger i Transport 2050 om overflytning af passagerer og gods til banen samt til gennemførelse af EU's TEN-T projekt.
- Trafikplanen bør omtale de større baneprojekter, som er skitseret i de regionale udviklingsplaner.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

- Der er behov for en samlet national planlægning for hele den kollektive trafik, som inddrager alle trafikselskaber, staten, regioner og kommuner.
- Planen lægger bl.a. op til en knudepunktankegang og ændrede betjeningsmønstre for en række stationer. Det anbefales at gennemføre en mere regelmæssig og forpligtende regional dialog om koordinering af den kollektive trafik mellem Trafikstyrelsen, togoperatørerne, trafikselskaber og de regionale og lokale myndigheder, f.eks. ved årlige møder.

Uddybning

Det er en omfattende og velskrevet rapport, som indeholder en grundig beskrivelse af de jernbaneprojekter, der er besluttede eller ved at blive undersøgt. Planen indeholder desuden en meget nyttig oversigt over det forventede antal passagerer på de enkelte stationer. På den måde giver planen en god oversigt over statens projekter og er et godt værktøj til koordinering med den regionale trafik på kort og mellemlangt sigt.

Danske Regioner vil påpege den store politiske interesse, der er for at sikre, at kundens behov er i centrum, samt for at der er sammenhæng i den kollektive trafik. Sammenhæng i den kollektive trafik er afgørende for at sikre flere passagerer. Derfor er samarbejdet mellem alle parterne, der er involveret i den kollektive trafik, helt afgørende for den kollektive trafiks succes.

Danske Regioner finder, at det er positivt, at planen også omhandler samspillet mellem de statslige baner og den øvrige kollektive trafik. Vi er særligt tilfredse med, at planen beskriver det mulige samspil mellem privatbanerne og den statslige banetrafik. Alle regioner er interesserede i et tættere samarbejde, så privatbanerne udvalgte steder har mulighed for at køre på det statslige banenet. Vi finder, at der er store muligheder for at sikre en bedre trafikbetjening ved en højere grad af integration af den statslige og den regionale jernbanetrafik.

Trafikplanen omtaler målsætningen i ”En grøn transportpolitik” fra januar 2009 om, at den kollektive trafik skal løfte størsteparten af den fremtidige trafikvækst. Planen omtaler i den forbindelse imidlertid ikke sammenhængen mellem de forskellige kollektive trafikformer – og specifikt ikke hvor stor en andel af trafikvæksten, der realistisk kan forventes at ske med henholdsvis tog og bus (kun at målet kan omsættes til en fordobling af antal

personkm med tog i 2030). Det vil være hensigtsmæssigt at sætte særskilt fokus på den kollektive bustrafik, da bustrafikken har en stor rolle i områder uden jernbanestation og som til- og frabringer trafik til togene.

Beskrivelsen viser, at togtrafikken med de besluttede projekter i 2030 mangler knap 30 pct. (ift. 2009) i at nå målsætningen om trafikvæksten. Det anføres, at dette skal indhentes med initiativer efter 2020, idet der er iværksat undersøgelser af en række projekter. Det forekommer imidlertid sent at skulle indhente så stor en manko under hensyn til den lange anlægstid for baneprojekter.

Danske Regioner vil i den forbindelse påpege den store politiske interesse, der er for at sikre, at kundens behov er i centrum, samt for at der er sammenhæng i den kollektive trafik. Sammenhæng i den kollektive trafik er afgørende for at sikre flere passagerer i den kollektive trafik.

Trafikplanen tager ikke fat på den langsigtede udvikling af jernbanetrafikken og om de vedtagne planer er tilstrækkelige til at opfylde de langsigtede målsætninger og krav, der er nationalt og fra EU til udviklingen af jernbanetrafikken. Tilsvarende er jernbanetraffikkens miljøpåvirkning og dens bidrag til opfyldelse af transportens CO₂ reduktioner ikke omtalt.

Trafikplanen indeholder en ultrakort beskrivelse af EU's ganske ambitiøse målsætninger med mål for forskellige typer ture (i byer, mellem byer og over større afstande). EU's målsætninger lægger op til en kraftig overflytning af passagerer og gods til jernbane. Men trafikplanen forholder sig slet ikke til, om Danmark kan leve op til disse målsætninger, som vil ændre de samlede transportmønstre grundlæggende med de indtil nu trufne beslutninger.

Trafikplanen indeholder en fremskrivning af antal godstog i 2027 (s 89), hvilket er udmærket, men denne fremskrivning afspejler ikke EU's målsætning. I planen forventes bl.a. 84 godstog over Øresund og 74 over Femern Bælt (max ugedag). Beskrivelserne af forventningerne om overflytning bør suppleres med nogle overvejelser over, hvilke udfordringer dette vil give, og hvilke tiltag, der er påkrævet for at sikre en tilstrækkelig kapacitet til at opfylde målsætningerne vedrørende det forventede behov for person- og godstog i fremtiden.

Endvidere omtales EU's TEN-T forpligtigelser – men også kun ganske kort. Det omtales ikke hvilke krav, der stilles til Danmark eller om Danmark forventes at kunne leve op til forpligtigelserne i 2030 respektive 2050.

Konsekvenser for elektrificering, signalsystemer og evt. udbygning til dobbeltspor inden 2030 bør omtales, både for nettet op gennem Jylland og for det øvrige TEN-T hovednet (herunder Tinglev-Padborg strækningen). Transportministeren har i oktober 2012 meldt ud, at regeringen finder, at hele den jyske korridor skal prioriteres helt til henholdsvis Frederikshavn og Hirtshals. Det afspejler sig heller ikke i planen.

Planen beskriver en række besluttede projekter og projekter som undersøges, hvilket er en naturlig del af planen. Men herudover er der relevante projekter, der er omtalt i de regionale udviklingsplaner, som både regioner og kommuner har tilsluttet sig. Disse projekter vil have væsentlige konsekvenser for den samlede udvikling af jernbane- (og bil-) trafikken, men de berøres altså ikke i planen. Det er bl.a. en ny HH-forbindelse, en jernbane i Ring 5 og højhastighedstog i en skandinavisk og europæisk korridor, koblet op på Københavns lufthavn. Trafikplanen bør derfor omtale de større baneprojekter, som ligger i de regionale udviklingsplaner.

Trafikplanen lægger op til en debat om indførelse af køreplanlægning baseret på knudepunktanlægget, bl.a. i forbindelse med timemodellen. Knudepunktanlægget har store fordele for den samlede kollektive trafik, idet det letter koordinering med den øvrige regionale og lokale kørsel. Hvis anlægget realiseres, bør det drøftes grundigt med de regionale og lokale myndigheder, hvilke stationer, der bliver knudepunkter, og om det vil være formålstjenligt at øge antallet af knudepunkter. Stationerne bør i den forbindelse udnyttes som et aktiv i byudviklingen.

Danske Regioner anbefaler på baggrund af ovenstående, at der nationalt gennemføres en samlet strategisk planlægning for hele den kollektive trafik, som inddrager alle kollektive transportformer, og derfor alle trafikselskaber, staten, regioner og kommuner. Dette gælder bl.a. en eksplicit stillingtagen til, hvor stor en andel af den kollektive trafikvækst, tog henholdsvis bus bør stå for i årene frem mod færdiggørelsen af de planlagte jernbaneprojekter – og i årene efter, at de er færdiggjorte.

De samfundsøkonomiske hensyn ved valg af tog og standsningsmønstre bør også inkludere den planlagte udvikling rundt om stationerne, og bør derfor også koordineres med de regionale og lokale myndigheder.

Under hensyn til ovenstående anbefales det, at der – udover koordinering i forbindelse med konkrete projekter - gennemføres en regelmæssig koordinering på regionalt niveau mellem Trafikstyrelsen, togoperatørerne, trafik-

selskaber og de regionale og lokal myndigheder, f.eks. ved årlige møder. Det er afgørende for regionerne, at koordineringen er forpligtende for parterne, så der sikres den bedst mulige vidensdeling og samordning af hensyn til passagererne.

Side 5

Med venlig hilsen

Lotte Holten-Møller
Kontorchef

Johan Nielsen
Seniorkonsulent

Miljøstyrelsen
Via E-mail

**DANSKE
REGIONER**

11-01-2013
Sag nr. 10/2153
Dokumentnr. 616v2/13
Leo Ellgaard
Tel. 3529 8183
E-mail: le@regioner.dk

Hørings svar til forslag til lov om ændring af Lov om forurennet jord

Med forbehold for bestyrelsens godkendelse har Danske Regioner nedenstående bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Generelt

Danske Regioner finder det rigtigt at ændre jordforureningsloven, således at forureninger, der truer natur og overfladevand håndteres systematisk, som det i dag er tilfældet med forureninger, der truer grundvand og menneskers sundhed. Selvom det af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 2 fremgår, at der ikke tilsigtes en udvidelse af lovens formål i forhold til nugældende formulering, er der tale om en væsentlig substantiel ændring i loven, der som noget nyt udvider lovens sigte til også at omfatte en systematisk vurdering af jordforurenings virkning på overfladevand og natur og til på lidt længere sigt at løse de problemer, der måtte vise sig.

Danske Regioner finder det ligeledes hensigtsmæssigt at ændre kravene om indberetning, således at alle oplysninger indberettes til samme digitale offentlige register. Det er dels en mindre administrativ forenkling, dels en forenkling for borgene, der får mulighed for at finde alle tilgængelige oplysninger om jordforurening i samme it-system.

Danske Regioner har indgået en aftale med Miljøministeriet om, at opgaven håndteres af regionerne inden for en ramme på 50 mio. kr. til kortlægning og risikovurdering af disse forureninger. Det er hensigtsmæssigt, at opgaven løses af regionerne, der har den fornødne ekspertise, og som kan integrere arbejdet med det arbejde, der foregår i dag. Det fremgår af aftalen, at

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

regionerne finansierer opgaven gennem omprioriteringer af det igangværende arbejde.

Side 2

Der gøres opmærksom på, at det ikke umiddelbart er muligt på nuværende tidspunkt at fastslå, om den afsatte ramme på 50 mio. kr. er tilstrækkelig. Det vil afhænge af resultatet af Miljøstyrelsens igangværende undersøgelser af, hvordan opgaven kan afgrænses. Det kan derfor først vurderes, når den udfyldende bekendtgørelse og vejledning foreligger. Danske Regioner forudsætter derfor, at det kommende arbejde vil munde ud i, at opgavens omfang afgrænses således, at den kan gennemføres inden for rammen.

Usikkerheden om økonomien gælder i endnu højere grad udgifterne til løsning af akutsager. Det økonomiske omfang af denne opgave vil først blive klart, efterhånden som arbejdet skrider frem. Danske Regioner har noteret sig, at det fremgår af lovbemærkningernes afsnit 2.2.2, at hensigten er, at akutoprydninger begrænses til det absolut nødvendige i korlægningsperioden. Hensigten er, at alle forureninger i videst muligt omfang håndteres i samme systematiske forløb som de øvrige opgaver på jordforureningsområdet. Det er afgørende at fastholde denne intention af såvel økonomiske grunde som af hensyn til en samlet prioritering og mulighederne for at gennemføre den samlede opgave på en ressourceeffektiv måde.

Bemærkninger til lovens paragraffer

Til jordforureningslovens § 1, stk. 1, lovforslagets § 1, nr. 2.

Den foreslåede ændring af § 1, stk. 1, foreslås ændret til: ”Natur, overfladevand, grundvand og menneskers sundhed”, da det er mere dækkende for lovens indhold efter ændringen. Det forekommer specielt uheldigt at fjerne ordet ”grundvand”, da det forventes, at beskyttelsen af grundvandet vil stå for omkring 75 % af de fremtidige udgifter på jordforureningsområdet. For de fleste mennesker vil ordet ”miljø” lede tanken hen på natur og ikke på grundvand. Det forekommer derfor ikke velbegrundet at udelukke ordet ”grundvand” under henvisning til, at det anses for at være en del af miljøet. Hovedindsatsen over for jordforurening vil fortsat være koncentreret om grundvandet. Det er derfor uheldigt at formulere formålsparagraffen, så denne indsats nedtones.

Til jordforureningslovens § 2, stk. 1, lovforslagets § 1, nr. 3.

Den nye formulering af § 2, stk. 1, foreslås ændret til: ”natur, overfladevand, grundvand og menneskers sundhed”, jf. bemærkningen til § 1, stk. 1.

I lovforslagets § 1, nr. 3, introduceres endvidere en udvidelse af jordforureningslovens § 17, således at grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening, omfattes af den offentlige indsats, hvis den stammer fra aktiviteter omfattet af kapitel 4b. Bestemmelsens rækkevidde er uklar, og den løser kun en lille del af en langt større generel udfordring i forhold til at registrere og håndtere grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en punktkilde. Se bemærkningerne til § 17.

Til jordforureningslovens § 6, stk. 1, nr.1 og nr. 2, lovforslagets § 1, nr. 5.

De pågældende bestemmelser er i dag formuleret: "have skadelig virkning på grundvandet inden for et område med særlige drikkevandsinteresser" og "have skadelig virkning på grundvandet i et indvindingsopland for et alment vandforsyningsanlæg". Den nye formulering: "have skadelig virkning på grundvand" er bredere og vil, hvis den ikke afgrænses yderligere, medføre en meget betydelig udvidelse af opgaven, idet begrebet indsatsområder ikke længere begrænses til områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande for almene vandforsyningsanlæg. Udover den direkte effekt af, at ændringen uden yderligere afgrænsning vil udløse en langt større pulje af grundvandsforureninger, der skal gribes ind overfor, fjerner formuleringen den nuværende begrænsning i antallet af situationer, hvor der skal søges om tilladelse til ændringer efter § 8. Konsekvenserne heraf er ikke belyst i lovebemærkningerne og kan ikke umiddelbart vurderes af Danske Regioner, men det må antages, at det vil udløse betydeligt flere § 8-tilladelser.

Det skal fremgå af lovebemærkningerne, at opgaven med kildeopsporing og akutte sager er afgrænset meget snævert og præcist, og indsatsen i forbindelse med, at alt grundvand omfattes, skal præciseres, så det fremgår, at det kun er undtagelsesvist, at der skal foretages en indsats uden for områder med drikkevandsinteresser, eksempelvis ved en vandforsyningsboring i et sådant område. Det skal tillige tydeliggøres, hvad konsekvenserne i forhold til mængden af § 8-sager vil være. Hvis disse forhold ikke tydeliggøres, vil det kunne undergrave de økonomiske skøn.

Til jordforureningslovens § 8, nyt i forhold til lovforslaget.

Kravet om en § 8-tilladelse i den eksisterende lov er knyttet til ændring af arealanvendelsen på arealet. Det har man gjort ud fra en formodning om, at det alene er en sådan ændring, der kan udløse en øget trussel mod grundvand og indeklimate.

Det har vist sig, at anlægsarbejder i sig selv kan udløse en trussel mod indeklima på naboejendomme, hvor der er følsom anvendelse, selvom arealet, hvor anlægsarbejderne udføres, ikke ændrer anvendelse. Det kan ske i tilfælde, hvor spredningsvejen for giftige dampe fra jordforureninger ændres, hvorved de kan trænge ind i naboejendomme.

Bestemmelsen bør derfor ændres, så den gælder alle anlægsarbejder, og listen over mulige vilkår (stk. 4) bør inddrage hensynet til forværring af situationen på naboejendomme. Da der formentlig er tale om relativt få situationer, vil det være hensigtsmæssigt at følge ændringen op med beskrivelse af en hurtig og sikker administrativ procedure for screening af, om en § 8-tilladelse er nødvendig.

Til jordforureningslovens § 17, nyt stk. 2, lovforslagets § 1, nr. 16.

Der indsættes en bestemmelse om, at grundvandsforureninger, der ikke kan henføres til en jordforurening, omfattes af den offentlige indsats, hvis den stammer fra aktiviteter omfattet af kapitel 4b. Det fremgår af lovbemærkningerne, at der alene tænkes på direkte grundvandsforureninger. Det er uklart, hvad der menes med ”direkte grundvandsforureninger”.

Bestemmelsen er meget snævert formuleret og løser kun en lille flig af et langt større problem. Alle grundvandsforureninger, hvor der ikke kan findes en punktkilde, men som ud fra deres karakter må antages at stamme fra en sådan, bør omfattes.

Der er eksempler på forureningsfaner i grundvandet, der ikke kan håndteres tilfredsstillende med den nuværende lov, fordi der ikke umiddelbart kan påvises en konkret punktkilde.

Det foreslås, at det sikres, at viden om grundvandsforurening fastholdes og gøres tilgængelig for andre myndigheder, selvom der ikke påvises jordforurening. De eksisterende regler giver ikke mulighed for at fastholde og videregive oplysninger om dokumenterede forureningsfaner på systematisk vis. Det er uheldigt både i forhold til kommunernes arbejde som vandressourcemyndighed og i forhold til opsporing af forureninger og forureningskilder. Det er også tvivlsomt, om der er sikker hjemmel til at foretage afværgeforanstaltninger over for disse grundvandsforureninger.

Til jordforureningslovens § 21, stk. 3, lovforslagets § 1, nr. 23.

Ændringsforlaget er alene formuleret som en konsekvensændring af at opheve indberetningspligten til matrikelregisteret.

Bestemmelsen omfatter den såkaldte boligerklæring, som regionsrådet skal afgive ved afslutning af den offentlige indsats af hensyn til arealanvendelsen. Formålet er at underrette om, at der ikke er betænkeligheder ved ejendommens anvendelse til bolig. Boligerklæringen foreslås afskaffet, da information om en forurenings betydning for ejendommens anvendelse som bolig allerede findes i form af en nuancering i medfør af § 12a, og lovforslaget indeholder en ny pligt til, at nuanceringen skal fremgå af det digitale offentlige register.

Boligerklæringen indeholder således ikke information, der ikke allerede findes. Det virker forvirrende for boligejeren, at der findes to tilsyneladende meget forskellige måder, hvorpå man oplyser om en forurenings betydning for ejendommens anvendelse til bolig, men som reelt indeholder samme information. Derudover er det udtryk for dobbeltadministration både at skulle foretage og vedligeholde nuanceringen og at skulle afgive boligerklæringer.

Til jordforureningslovens § 50, stk. 1, lovforslagets § 1, nr. 28.

§ 50, stk. 1, bør ændres til: ”natur, overfladevand, grundvand og menneskers sundhed”, jf. bemærkningerne til jordforureningslovens § 1, stk. 1.

Til jordforureningslovens § 63, stk. 1, ikke i lovforslaget.

I jordforureningslovens § 63, stk. 1, foreslås ordene ”i forbindelse med undersøgelser og afværgeforanstaltninger efter kapitel 3 og 4” ændret til: ”i forbindelse med regionsrådets undersøgelser og afværgeforanstaltninger efter denne lov”.

§ 63, stk. 1, sikrer mod dobbeltadministration ved at overflødig gøre ansøgning om tilladelse efter anden lovgivning i forbindelse med udførelse af undersøgelser og afværgeforanstaltninger. Bestemmelsen er imidlertid afgrænset til alene at omfatte aktiviteter efter lovens kapitel 3 og 4.

Der gennemføres en række undersøgelser af fuldstændig samme karakter som dem, der er nævnt i § 63 med henvisning til kapitel 3 og 4, men som har sit ophæng i andre bestemmelser i loven. Som bestemmelsen er affattet, skal f.eks. borer og indledende undersøgelser, som skal skabe grundlaget for en kortlægning, behandles af andre myndigheder, selvom de fysisk er identiske med de undersøgelser, der er omfattet af § 63, og tilmed ofte er af mindre omfang.

Det er spild af offentlige ressourcer og virker unødigt forsinkende på regionens arbejde. Der ses ikke at være nogen grund til at skelne mellem de forskellige situationer, og begrænsningen er formentlig utilsigtet.

Til jordforureningslovens § 66, stk. 2, lovforslagets § 1, nr. 32.

Med den foreslåede ændring overføres kompetencen til at opspore kilder til forurening af overfladevand til regionerne. Forurening af overfladevand hører normalt under kommunernes kompetenceområde. Det synes vidtgående, at regionerne skal opspore forureningskilder til overfladevandsforureninger. Forureningen af overfladevand skyldes oftest ulovlige udledninger. Det er næppe hensigten at flytte tilsynskompetencen for opsporing af kilderne til disse forureninger fra kommunerne til regionerne. Bestemmelse bør derfor ændres, således at det kun er kilder til forureninger, der hidrører eller med stor sikkerhed må antages at hidrøre fra jordforurening, der er omfattet af regionsrådets pligt til opsporing.

Til jordforureningslovens § 67, stk. 1, ikke i lovforslag.

§ 67 handler om myndighedernes pligt til at foranledige et ulovligt forhold lovliggjort. Bestemmelsen nævner ikke eksplicit håndhævelsesmidlerne, der må tolkes ind i bestemmelsen ud fra motiverne og sammenligning med anden lovgivning. Det giver anledning til unødige tvister, at håndhævelsesmidlerne ikke er nævnt eksplicit.

Der foreslås indsat et nyt stk. i § 67: ”I de i stk. 1 nævnte situationer kan tilsynsmyndigheden

- 1) forbyde fortsat drift og evt. forlange virksomheden/aktiviteten fjernet.
- 2) påbyde den ansvarlige at genoprette den hidtidig tilstand”.

Tilføjelsen er en tydeliggørelse af gældende retstilstand, der vil gøre håndhævelsen lettere.

Lovforslagets bemærkninger

Til afsnit 2.1 om antallet af jordforureninger, der kan påvirke overfladevand og natur.

I bemærkningerne til lovforslaget vurderes det på landsplan at dreje sig om de 43 allerede kendte ”store jordforureninger” samt 40 almindelige forureninger, som potentielt kan påvirke overfladevand. Danske Regioner gør opmærksom på, at der ikke er nogen direkte sammenhæng mellem antallet af ”store jordforureninger” og risikoen for overfladevand. Grundlaget for

skønnet på 40 almindelige forureninger, der potentielt kan påvirke overfladevand, kendes ikke. Danske Regioner kan derfor ikke på det nuværende grundlag skønne, hvor mange jordforureninger der potentielt vil kunne påvirke overfladevand. Der forventes først at kunne gennemføres et sikkert skøn, når den udfyldende bekendtgørelse og vejledning foreligger.

Til afsnit 3.2 om regionernes udgifter.

Det skal for god ordens skyld bemærkes, at udgiftskønnene er baseret på Miljøstyrelsens vurdering. Det er ikke muligt for Danske Regioner at forholde sig til dette skøn, før den bekendtgørelse og vejledning, der bebudes i bemærkningernes afsnit 2.2.2., foreligger. Danske Regioner har derfor lagt Miljøstyrelsens skøn til grund for aftalen om at finansiere den nye indsats inden for den nuværende ramme gennem omprioritering.

Ca. midt i afsnittet står der: ” Det kan f.eks. dreje sig om udvidelse af et eksisterende indvindingsområde, der medfører behov for etablering af en beskyttelseszone, hvor der kræves undersøgelser og eventuelt afværgeforanstaltninger i forhold til grundvandstruende jordforureninger. Finansieringsbehovet til denne indsats forventes at være beskedent og vil derfor frem til 2020 kunne rummes i de 10 mio. kr. om året, der er sat af til umiddelbare foranstaltninger.”

Det er uklart, hvad der menes med afsnittet, herunder ”beskyttelseszone”, og om der refereres til kortlægningsopgaven eller til udgiftsskønnet til akutte foranstaltninger. Ud fra ordlyden og sammenhængen må det antages, at det er skønnet over udgifter til akutte forureninger. Dette skøn er ikke på 10 mio. kr. om året, men på 50 mio. kr. i alt frem til 2020. Bemærkningerne bør uddybes, jf. Danske Regioners bemærkninger til grundvandsproblematikken. Såfremt hensigten er, at de midler, der nu afsættes til overfladevand og natur, også skal dække en udvidelse af grundvandsindsatsen, er en yderligere afgrænsning nødvendig.

Det fremgår endvidere af lovforslagets § 1, nr. 7, at miljøministeren kan fastsætte tidsfrister for fastlæggelse af arealer efter jordforureningslovens § 6, stk. 1. I de øvrige lovbemærkninger og i de økonomiske skøn er det forudsat, at der alene fastsættes nye tidsfrister for de i § 6, stk. 1, nr. 3 og 4, nævnte områder.

Med hensyn til udgifterne til oprydning fra 2020 og frem fremgår det, at der ikke er fundet finansiering til denne opgave, og at finansieringen heraf skal forhandles med Danske Regioner i 2019. Danske Regioner skal i den for-

bindelse gøre opmærksom på, at det er væsentligt at opretholde en rimelig balance mellem den nye indsats og indsatsen over for grundvandet, således at grundvandsindsatsen ikke udskydes unødigt.

Side 8

Til bemærkningerne til nr. 5 og 6.

Det fremgår ikke klart af bemærkningerne, hvorvidt ændringen af lovens formulering af § 6 sidestiller alt grundvand, jf. danske Regioners bemærkninger til § 6. Danske Regioner går ud fra, at det ikke er hensigten, da det i givet fald vil betyde en meget væsentlig udvidelse af opgaven, men det er nødvendigt, at bemærkningerne uddybes, hvis rækkevidden af ændringen skal kunne forstås.

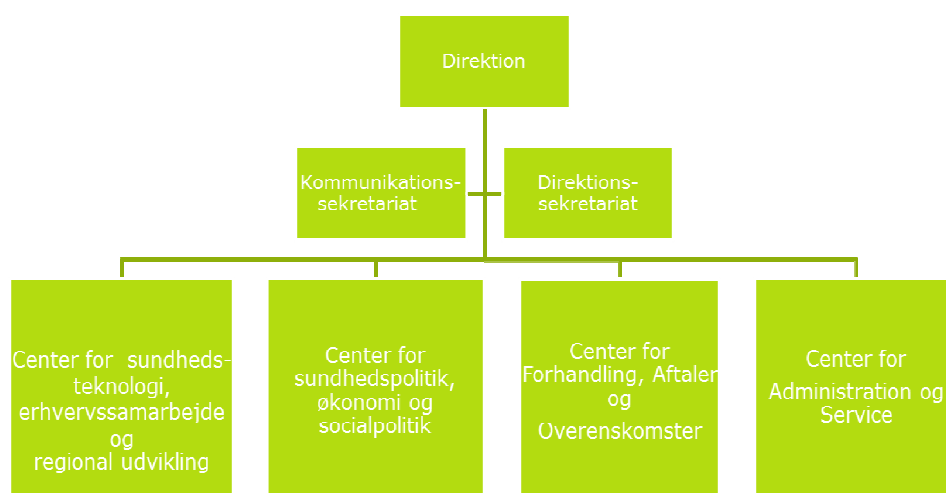
Med venlig hilsen

Leo Ellgaard
Kontorchef

Organisationsdiagram pr. 1. marts 2013

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk